

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 467 1,00 € Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Με την Σημαία του Νοέμβρη ΠΑΙΡΝΟΥΜΕ ΤΗ ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΑΣ

Στον δρόμο θα σπάσουμε
χουντοαπαγορεύσεις
& κρατική τρομοκρατία

Κάτω η ανίκανη και
εγκληματική κυβέρνηση
Μητσοτάκη

ΟΛΟΙ ΣΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Εργαζόμενοι
Ένα ακόμη αντεργατικό νομοσχέδιο εν μέσω πανδημίας
σελ. 4

Πολιτική
Καταδίκη-Ορόσημο για την Χρυσή Αυγή
σελ. 10-11

ΗΠΑ
Εκλογές-θρίλερ σε εμφυλιοπολεμικό κλίμα
σελ. 12

Αφιέρωμα
Η ελληνική επανάσταση του 1821 (δ' μέρος)
σελ. 15-16

Όχι στην ποινικοποίηση της αλληλεγγύης και της συνδικαλιστικής δράσης

Σε δίκη στις 7 Γενάρη 2021, οδηγούνται και τα 9 μέλη του ΔΣ της Α' ΕΛΜΕ Θεσ/κης της περιόδου 2017-2018, μετά από μήνυση για «συκοφαντική δυσφήμιση μέσω διαδικτύου», που κατέθεσε εναντίον τους ο ιδιοκτήτης της εταιρείας τηλεφωνικού καταλόγου Vresnet, Ηρακλής Μπάμζας. Το ΔΣ στις 6/3/2018, όταν ενημερώθηκε για την παράνομη απόλυση εργαζόμενης που βρισκόταν στον 7ο μήνα της εγκυμοσύνης της και τις μηνύσεις κατά κάθε αλληλέγγυου, αποφάσισε ομόφωνα να εκδώσει και να δημοσιεύσει κείμενο συμπαράστασης στην απολυμένη, καταγγέλλοντας απερίφραστα την απόλυση και την πρακτική των προσχηματικών μηνύσεων της εν λόγω εργοδοσίας.

Αμέσως μετά τη μήνυση που κατέθεσε ο εργοδότης, στις 16 Μάρτη 2018, ενεργοποιήθηκε η αυτόφωρη διαδικασία, με αποτέλεσμα την προσαγωγή της προέδρου και του αντι-

προέδρου του σωματείου, οι οποίοι μετά από πολύωρη κράτηση αφέθηκαν ελεύθεροι, μετά από παρέμβαση εκπαιδευτικών και συνδικαλιστών από όλους τους χώρους.

Η δίωξη της Α' ΕΛΜΕ Θεσ/κης είναι μια ακόμη προσπάθεια φίμωσης σωματείου, ποινικοποίησης της έκφρασης αλληλεγγύης και κατάργησης του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος της ελεύθερης άσκησης συνδικαλιστικής δράσης και της ελευθερίας της έκφρασης. Εντάσσεται στη νέα σκοτεινή πραγματικότητα που προσπαθούν να διαμορφώσουν κυβέρνηση, ΕΕ, τραπέζιτες, μεγάλοι εργοδότες και δανειστές.

Η δίκη της Α' ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης είναι μια πολιτική δίκη, που αφορά όλα τα εργατικά σωματεία και όλους τους εργαζόμενους. Είναι μια δίωξη που στοχεύει στο χτύπημα του οργανωμένου συνδικαλιστικού κινήματος και τη φίμωση κάθε αλλη-

λέγγου σε έναν εργατικό αγώνα. Οι εννέα διωκόμενοι του ΔΣ οφείλουμε στους συναδέλφους μας, στους μαθητές μας, σε όλους τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα που πλήττονται, μια πανηγυρική νίκη, χωρίς καμία απολύτως αμφιβολία. Οφείλουμε ένα μάθημα σε κάθε «επιχειρηματία» που, για να προστατεύσει τα συμφέροντά του, επιλέγει τέτοιου είδους πρακτικές, με προσχηματικές μηνύσεις και διώξεις ενάντια σε εργαζόμενους και σωματεία.

Απαιτούμε την άμεση απόσυρση όλου του κατηγορητηρίου ενάντια στα μέλη του ΔΣ της Α' ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης.

Απευθυνόμαστε σε όλα τα εργατικά σωματεία και σε όλες και όλους τους εργαζόμενους για να υπερασπίσουμε τα συνδικαλιστικά δικαιώματα και ελευθερίες. Η αλληλεγγύη είναι το όπλο των εργαζομένων.

Αντεπίθεση των Εκπαιδευτικών

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων
- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο
στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή
- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίνια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακαμαμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίο, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας - να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημοποιημένου μαρξισμού/τροτσκισμού και της 4^{ης} Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 - ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα»), μέτπλα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4^η Διεθνή.

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Η εξέγερση του Πολυτεχνείου 1973**

Συγγραφέας: Σωφρόνης Παπαδόπουλος

Χρονολογία έκδοσης: Νοέμβριος 2020

Σελίδες: 430

Τιμή: 14 ευρώ

Στα πρώτα κεφάλαια υπάρχει μια σύντομη σκιαγράφηση της εξέλιξης του ελληνικού καπιταλισμού, της ελληνικής κοινωνίας και των εσωτερικών δυνάμεών της. Στη συνέχεια υπάρχει η πλήρης δράση των κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων ώστε να μπορέσει ο αναγνώστης να δει τη συνάφεια και τη σύνδεση των γεγονότων μεταξύ τους. Η δικτατορία των συνταγματαρχών δεν ήταν μια εξαίρεση, μια κρεατοελιά στις πολιτικές εξελίξεις της νεότερης πολιτικής ιστορίας του ελληνικού κοινωνικού και πολιτικού σχηματισμού, ήταν συνέχισή του, αναπόσπαστο τμήμα και συστατικό του στοιχείο [...]

Ο συγγραφέας προσπάθησε να είναι «αμερόληπτος», αν και είναι δύσκολο να προσδιοριστεί το ακριβές περιεχόμενο του όρου και κυρίως να τηρηθεί στην πράξη, ιδιαίτερα όταν και ο ίδιος συμμετείχε ενεργά στα γεγονότα και μάλιστα με μια συγκεκριμένη ιδεολογία και πολιτική. Αυτό δεν σημαίνει ότι προσπάθησε να ανυψωθεί πάνω από τα γεγονότα για να τα κρίνει, υποτιθέεται, σωστά. Αντίθετα πιστεύει ότι η εμπλοκή του στα γεγονότα όπως και η πολιτική του τοποθέτηση ήταν μια

πολύτιμη βοήθεια να τα καταλάβει καλύτερα και να διαπιστώσει την εσωτερική τους συνοχή και συνάφεια. Παρ' όλα αυτά η υποχρέωση τα πάντα να υποβάλλονται στη βάσανο της απόδειξης με ντοκουμέντα και επαληθεύσεις δεν μειώνεται ούτε στο ελάχιστο [...]

Η προσπάθεια που καταβλήθηκε από το συγγραφέα δεν ήταν να γραφτεί ένα Δοκίμιο ή μια Ιστορία εξειδικευμένου γενικού ή ειδικού ενδιαφέροντος. Αυτό το οποίο επιχειρήθηκε είναι να αποτυπωθεί η δράση των κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων εκείνης της περιόδου με τρόπο εύληπτο για τους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία που αποτελούν τα θύματα της ταξικής εκμετάλλευσης και καταπίεσης. Γι' αυτό, πιστεύουμε, το παρόν έργο δεν έχει απλά και μόνο μια «ιστορική» ή και «εγκυκλοπαιδική» αξία, αλλά είναι χρήσιμο για την εξαγωγή συμπερασμάτων όσων αγωνίζονται ενάντια στο καπιταλιστικό καθεστώς και τις δυνάμεις που με τον άλφα ή βήτα τρόπο το υπερασπίζονται ή το υπηρετούν.

Από τον πρόλογο του συγγραφέα

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Αθήνα**

Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Πρωτοπορία" Λ. Νίκης 3

Πάνανα

Βιβλιοπωλείο: "Αναγνώστης" Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Αθήνα**

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα", Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλείο "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Πάνανα

Ψυλικατζίδικο "Ψυλικατέσεν" Γρ. Σακκά 14

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗΓράψτε μας στο e-mail ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30

Γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938

www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Το νέο κύμα πανδημίας, λόκνταουν και απαγορεύσεων δημιουργεί μια τομή στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση. Με όσο χρήμα κι αν μπουκώσουν τα ΜΜΕξαπάτησης, η αποτυχία και ανικανότητα της κυβέρνησης Μητσοτάκη δεν κρύβεται.

Στο 1ο κύμα, αν και η κατάσταση συγκρατήθηκε οριακά και για συγκυριακούς λόγους (παρά την αμέλεια, καθυστέρηση, έλλειψη κάθε προετοιμασίας τους), κορδώνονταν για παγκόσμιο πρότυπο. Στο τυχοδιωκτικό άνοιγμα, κυρίως του τουρισμού, επέδειξαν τρομακτική ανευθυνότητα, σαν το πρόβλημα να είχε εξαφανιστεί. Όλο αυτό το διάστημα δεν έκαναν άλλο από το να επιτίθενται άγρια στους εργαζόμενους και τη νεολαία, μονιμοποιώντας και χειροτερεύοντας, ό,τι έκτακτο είχαν επιβάλλει, ενώ η θωράκιση του ΕΣΥ έμεινε σκέτο χυδαίο ψέμα.

Αν και γνώριζαν τον κίνδυνο, όταν το πρόβλημα άρχισε να ξαναέρχεται στην επιφάνεια, με την άθλια προπαγάνδα της «ατομικής ευθύνης» διαπόμπευαν όποιον δήθεν γλεντοκοπάει και δεν πειθαρχεί, για να αποστρέψουν τα φώτα απ' τις ευθύνες τους. Στοχοποίησαν τη νεολαία, το σκίρτημα των μαθητικών καταλήψεων. Συμμοριτικές επιδρομές των ΜΑΤ-ΔΙΑΣ και κατασταλτικά πογκρόμ, σε πλατείες, πορείες κ.λπ. διαδέχονταν το ένα το άλλο. Οι παλινωδίες και τα ψέματά τους κορυφώθηκαν σε αλαλούμ και τσαρλατανισμό, όσο πλησιάζαμε στο 2ο λόκνταουν.

Στις 8/11, ο αριθμός διασωληνομένων και θανάτων είχε ξεπεράσει κάθε προηγούμενο όριο. Τα νοσοκομεία βρίσκονται σε εντελώς οριακή κατάσταση, έχει ξεκινήσει η έλλειψη κρεβατιών, η μεταφορά ασθενών μεταξύ νοσοκομείων και σε ιδιωτικές κλινικές. Η εξέλιξη είναι δραματική, απειλούνται εκατομμύρια. Το κυβερνητικό «σχέδιο» είναι μετατροπή του ΕΣΥ σε «σύστημα covid», μήπως κι από θαύμα αντέξει, βαφτίζοντας κατάλληλο όποιο κρεβάτι βρεθεί, ακυρώνοντας μαζικά χειρουργεία και νοσηλείες για

Λόκνταουν στην κυβέρνηση. Όχι στα δικαιώματα και τις ζωές μας!

τους υπόλοιπους ασθενείς, αφήνοντας τον κόσμο στα νύχια των εμπόρων της υγείας ή να λιώνει κλειδωμένος στο σπίτι του. Τα στοιχεία για θανάτους ηλικιωμένων μέσα σε κλινικές, χωρίς μεταφορά σε ΜΕΘ, δείχνει ότι μάλλον έχουν αρχίσει οι μακάβριες «διαλογές» (ποιος θα αφεθεί να πεθάνει).

Αυτή η αποτυχία, μάλλον **προμελετημένο έγκλημα**, δεν αφορά μόνο τα κυβερνητικά πρόσωπα, δεν είναι ένα ατύχημα. Είναι το μοιραίο αποτέλεσμα ενός καπιταλιστικού συστήματος παρηκμασμένου και σάπιου, μιας αστικής τάξης και πολιτικών ελίτ αρπακτικών ως το μεδούλι, του ακραίου και φονικού νεοφιλελευθερισμού τους. Λυσσάνε για κάθε ευρώ που πάει στην ενίσχυση των δημόσιων κοινωνικών υπηρεσιών, στις ανάγκες των εργαζόμενων και λαϊκών μαζών, αντί να το κατασπαράζει το κεφάλαιο, ιδιαίτερα το μεγάλο, κλινικάρχες, καναλάρχες, «μημέτεροι». Γι' αυτό αρνούνταν πεισματικά να ενισχύσουν το ΕΣΥ και, μέσα στην πανδημία, κατέβαζαν μέτρα που χτύπαγαν τους νοσηλευτές, αυτούς που υποκριτικά χειροκροτούσαν για «ήρωες». Γι' αυτό δεν δίνουν λεφτά για να λειτουργήσουν με ασφάλεια τα σχολεία, αλλά επιβάλλουν ηλεκτρονική ψηφοφορία και 3μηνες συμβάσεις στους εκπαιδευτικούς. Γι' αυτό έκαναν την πανδημία χρυσή ευκαιρία σαρωτικών επιθέσεων στα εργατικά δικαιώματα.

Η κυβέρνηση απαίτησε να μείνει στο απυρόβλητο, με ασπίδα τους «ειδικούς»-μαριονέτες της και υπερπροβάλλοντας «ψευδοκαμένους» και ανορθολογικές συμπεριφορές, που η ίδια γέννησε με την πολιτική της. Αυτός ο ψευδοεπιστημονικός φερετζές έχει σήμερα σκιστεί. Καμία σχέση δεν έχουν τα μέτρα και οδηγίες τους με την προστασία της δημόσιας υγείας! Όπως π.χ. οι σκόπιμοι παραλογισμοί ότι η εξάπλωση του ιού αναχαιτίζεται με απαγόρευση της κυκλοφορίας. Τα μέτρα «στηρίξης» συνεχίζουν την κο-

ροϊδία. Η οικονομική κρίση δεν ανακόπτεται με ξεροκόμματα, ενώ η ανεργία θερίζει, τσακίζονται μισθοί, ωράρια, συνδικαλιστικά και απεργιακά δικαιώματα, αρπάζονται λαϊκά σπίτια και εισοδήματα (πτωχευτικός). Η κρίση ήδη φουντώνει, φέρνοντας τους εργαζόμενους, άνεργους και φτωχούς σε απόγνωση. Το πρόβλημα για τον ελληνικό καπιταλισμό είναι ακόμα μεγαλύτερο: έχει αρχίσει ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός, η κυβέρνηση διαρκώς «βγαίνει στις αγορές» (δηλαδή μας φορτώνει κι άλλο χρέος), ενώ η Ευρώπη βρίσκεται στο επίκεντρο της κρίσης, με αποτέλεσμα τα (ανεπαρκή) σχέδια για το Ταμείο Ανάκαμψης της ΕΕ να γίνονται πολύ αμφίβολα - και σύντομα θα επανέλθουν ανοιχτά οι φυγόκεντρες τάσεις στο εσωτερικό της.

Η δική μας διέξοδος

Είναι απόλυτα εφικτή μια άλλη, ορθολογική διαχείριση. Με ειλικρινή, διεθνή επιστημονική συνεργασία, αντί του ανταγωνισμού πολυεθνικών και κρατών. Εθνικοποιώντας τα συστήματα υγείας, επιτάσσοντας χωρίς αποζημίωση ιδιωτικές δομές και φαρμακοβιομηχανίες, κρίσιμα αποθέματα και τομείς για την επιβίωση του πληθυσμού. Χρηματοδοτώντας μαζικά τις δημόσιες κοινωνικές υποδομές (υγεία, σχολεία, συγκοινωνίες κ.λπ.), για να λειτουργήσουν με ασφάλεια. Φορολογώντας το κεφάλαιο και τους πλούσιους. Επιβάλλοντας δρακόντειες υποχρεώσεις στους εργοδότες, ενισχύοντας τα εργατικά και λαϊκά δικαιώματα. Έτσι αυξάνει η αντοχή του πληθυσμού σε μια δύσκολη κατάσταση, όχι με τον βούρδουλα της ενοχοποίησης, της «ατομικής ευθύνης», των χουντοαπαγορεύσεων. Βάζοντας στο επίκεντρο τις ανάγκες μας και τον στυλοβάτη τους, τον εργαζόμενο άνθρωπο, που κρατάει όρθια κάθε κοινωνία. Έτσι περιορίζεται στο ελάχιστο το

κόστος, οικονομικό και ανθρώπινο, όπου απαιτούνται και μέτρα «αποστασιοποίησης» και «καραντίνας».

Αυτά απαιτούν να βρίσκονται στην ηγεσία ριζικά διαφορετικές κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις. Που να μην βλέπουν στην κρίση ευκαιρία κερδοσκοπίας, γκαγκστερικών επιθέσεων σε δικαιώματα και ελευθερίες. Που να μπορούν να εφαρμόσουν ένα σχέδιο, να μην έχουν αποσασθρωθεί και εξαχρειωθεί από τα δόγματα της «αγοράς», από ταξικό μίσος ενάντια σε εργαζόμενους και φτωχούς. Τίποτα τέτοιο δεν μπορούν να εφαρμόσουν οι αστικές νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις, που ανάμεσά τους ο Μητσοτάκης φιγουράρει στους χειρότερους, ειδικά στις χώρες των «παλιών» ιμπεριαλιστών και του «δυτικού κόσμου» τους. Γι' αυτό παλινδρομούν ανάμεσα στα εφιαλτικά λόκνταουν, που βάζουν ταφόπλακα στην οικονομία και τον κόσμο της δουλειάς, και τα μαυραγορίτικα «ανοίγματα» που προαναγγέλουν θανάτους.

Η κυβέρνηση δεν έχει κανένα σοβαρό σχέδιο. Το ούλτρα φιλοκυβερνητικό ΒΗΜΑ ξεκαθάρισε στις 8/11: «**Ανοιξε - Κλείσε μέχρι το εμβόλιο**». Η κρίση θα κρατήσει μήνες, οι επιπτώσεις χρόνια. Τώρα πλέον τα αδιέξοδα βοούν, ο θυμός και η οργή άρχισαν να σιγοβράζουν, η συμπίεση της κοινωνίας αργά ή γρήγορα θα οδηγήσει σε ξεσπάσματα, μικρά ή μεγάλα.

Όμως αυτά δεν αρκούν. Πρέπει να τα μετατρέψουμε σε ενότητα, οργάνωση, αγώνα στους δρόμους, απεργίες, διαδηλώσεις. Έτσι θα βγάλουμε το φίμωτρο του φόβου, θα ανασάνουμε ξανά. Έτσι υπερασπιζόμαστε πραγματικά την υγεία και τη ζωή μας. Επόμενος σταθμός, ο γιορτασμός και οι διαδηλώσεις του Πολυτεχνείου, ενάντια στις απόπειρες απαγόρευσής τους. **17 Νοέμβρη - Όλοι στην Πορεία - Με τη σημαία της Εξέγερσης του 1973:** Να διώξουμε την ανίκανη και εγκληματική κυβέρνηση Μητσοτάκη. Να ανοίξουμε τον δρόμο για μια αντεπίθεση διαρκείας, για την επιβολή του δικιου και των δικών μας λύσεων, με ένα νέο κύμα αγώνων, με μια επαναστατική Κυβέρνηση των Εργαζομένων.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Βάση των φορολογικών δηλώσεων του 2019, 2 στους 10 φορολογούμενους στην Ελλάδα ζούνε με 83 ευρώ τον μήνα! Πρόκειται για 1.357.165 πολίτες που δηλώνουν εισοδήματα έως 1000 ευρώ το χρόνο. Σε σχέση με το 2018 ο αριθμός των φορολογουμένων αυτών διπλασιάστηκε. Με μηδενικό εισόδημα εμφανίζονται 639.860 άτομα (μέσα σε αυτή την κατηγορία βρίσκονται πολλοί φοιτητές). Ωστόσο υπάρχουν και φυσικά πρόσωπα (πρώην εργαζόμενοι που δεν κατάφεραν να ξεφύγουν από την ανεργία που δημιούργησαν τα μνημόνια και η κρίση). Αντίθετα, 407 φορολογούμενοι (από 302 το 2018) δήλωσαν στην εφορία το 2019 ετήσια εισοδήματα πάνω από 900.000 ευρώ.

Από τη στατιστική επεξεργασία των φορολογικών δηλώσεων που υποβλήθηκαν το 2019 προκύπτει ότι περίπου 3 στα 10 νοικοκυριά φορολογήθηκαν πέρυσι για εισοδήματα πολύ μεγαλύτερα από αυτά που δήλωσαν. Από το 1.904.507 νοικοκυριά που έπεσαν στην παγίδα των τεκμηρίων και αναγκάστηκαν να φορολογηθούν για εισοδήματα υψηλότερα αυτών που δήλωσαν, τα 690.653 αποτελούνται από μισθωτούς φορολογούμενους. Δεδομένου ότι το σύνολο των νοικοκυριών με μισθωτούς φορολογούμενους ανήλθε το 2018 σε 2.340.107, συμπεραίνουμε ότι σχεδόν το 30% του συνόλου των μισθωτών πιάστηκε πέρυσι στην παγίδα των τεκμηρίων.

Με έξτρα ποσά φόρων εξαιτίας της εφαρμογής των τεκμηρίων χρεώθηκαν πέρυσι και 535.866 νοικοκυριά συνταξιούχων και ακολουθούν 204.300 ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενοι και περίπου 110.645 νοικοκυριά με εισοδήματα από αγροτική δραστηριότητα. Από τα στοιχεία της ΑΑΔΕ προκύπτει ακόμα ότι σχεδόν 890.000 δηλώνουν ότι φιλοξενούν στο σπίτι τους κάποιο συγγενικό πρόσωπο ή φίλο, ενώ 6 στις 10 φορολογικές δηλώσεις που υποβλήθηκαν πέρυσι ενσωματώνουν εισοδήματα χαμηλότερα των 10.000 ευρώ. Τέλος, το μέσο δηλωθέν εισόδημα των νοικοκυριών πέρυσι ήταν 11.628 ευρώ, ενώ εισόδημα έως 20.000 ευρώ δήλωσε το 83,15% των φορολογουμένων.

Ηλίσε Γκράντε, Συντονίστρια Ανθρωπιστικής Βοήθειας του ΟΗΕ για την Υεμένη, προειδοποίησε ότι η Υεμένη βρίσκεται στα πρόθυρα μιας καταστροφικής κρίσης διατροφικής ασφάλειας και πως αν δεν τερματιστεί τώρα ο πόλεμος, πλησιάζουμε σε μια μη αναστρέψιμη κατάσταση και κινδυνεύουμε να χάσουμε μια ολόκληρη γενιά μικρών παιδιών στην Υεμένη.

Σύμφωνα με την κατάταξη του ΟΗΕ για τη διατροφική ασφάλεια (IPC), η ανάλυση για τη διατροφική κατάσταση στη νότια Υεμένη δείχνει ότι τα περιστατικά οξέος υποσιτισμού στα παιδιά κάτω των 5 ετών έχουν αυξηθεί κατά 10% το 2020 για να ξεπεράσουν το μισό εκατομμύριο. Παράλληλα, οι περιπτώσεις των παιδιών με σοβαρό οξύ υποσιτισμό αυξήθηκαν κατά 15,5% και τουλάχιστον 250.000 έγκυες ή θηλάζουσες γυναίκες χρειάζονται επίσης θεραπεία για τον υποσιτισμό. Μέχρι στιγμής δεν έχει κηρυχθεί ποτέ επίσημος λιμός στην Υεμένη. Ο ΟΗΕ προειδοποιεί ότι η χώρα αποτελεί τη μεγαλύτερη ανθρωπιστική κρίση παγκοσμίως, με το 80% του πληθυσμού να εξαρτάται από ανθρωπιστική βοήθεια. Διάφορα ανθρωπιστικά προγράμματα σταδιακά αναστέλλουν τη λειτουργία τους ή περιορίζουν τις δραστηριότητές τους εξαιτίας της ελλιπούς χρηματοδότησης φέτος. Χαρακτηριστικά, ο ΟΗΕ ανακοίνωσε ότι στα μέσα του Οκτωβρίου είχε λάβει λιγότερα από τα μισά χρήματα που χρειάζεται για τις ανθρωπιστικές ανάγκες της Υεμένης για όλο το 2020.

Η εμπόλεμη χώρα πλησιάζει μια φρικτή κρίση διατροφικής ασφάλειας, καθώς με την πανδημία του κορωνοϊού, την οικονομική κατάρρευση, τις πλημμύρες, τις κλιμακούμενες συγκρούσεις και την υποχρηματοδότηση των ανθρωπιστικών αναγκών φέτος, η άσχημη κατάσταση λιμού μετά από σχεδόν έξι χρόνια πολέμου επιδεινώνεται.

Ένα ακόμη αντεργατικό νομοσχέδιο εν μέσω της πανδημίας, στην «μετά» Μνημονίων εποχή

Στα τέλη Οκτώβρη ο υπουργός Εργασίας Βρούτσης παρουσίασε στο Υπουργικό Συμβούλιο τα βασικά σημεία ενός ακόμη νομοσχεδίου με τον ψευδεπίγραφο τίτλο «Ρυθμίσεις για την αγορά εργασίας». Το ακριβές κείμενο δεν έχει δοθεί ακόμη σε δημόσια διαβούλευση αλλά ήδη από όσα έχουν ανακοινωθεί ή διαρρεύσει, μπορούμε να πούμε ότι πρόκειται για αντεργατικό κατασκευάσμα που χτυπάει εργατικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα. Δεν είναι τυχαίο ότι χαρακτηρίζεται, ακόμη και από κόμματα της αντιπολίτευσης, σαν νομοσχέδιο «οδοστρωτήρας» ή «έκτρωμα».

Η νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση της ΝΔ, εν μέσω της πανδημίας, της διόγκωσης της οικονομικής κρίσης και κάτω από το βάρος της κρίσης του συνδικαλιστικού και εργατικού κινήματος, υλοποιεί τα λόγια του Βρούτση: «**το εργατικό δίκαιο γράφεται από την αρχή**».

Πρόκειται για **νομοσχέδιο «μαμούθ»**, με πάρα πολλές διατάξεις, σε πέντε διαφορετικά μέρη που αφορούν: α) το προχώρημα της επιβολής της ψηφιακής κάρτας εργασίας, β) την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας «περί ισορροπίας προσωπικής/επαγγελματικής ζωής», γ) την συνδικαλιστική δράση και τον βασικό συνδικαλιστικό νόμο (ν.1264/1982), δ) «ρυθμίσεις» για τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (ΣΣΕ) και τον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ), ε) «ρυθμίσεις» για τα χρονικά όρια της ημερήσιας απασχόλησης, την αύξηση των υπερωριών, την διεύρυνση των κλάδων όπου θα εξαφανισθεί η Κυριακάτικη αργία, την εξίσωση της αποζημίωσης απόλυσης υπαλλήλου και εργατοτεχνίτη, την απαγόρευση προσέλευσης στην εργασία του εργαζόμενου που έχει λάβει προειδοποίηση απόλυσης.

Το νέο νομοσχέδιο γενικά περιέχει μέτρα:

1) που απορρυθμίζουν ή ελαστικοποιούν τις εργασιακές σχέσεις, τις συνθήκες εργασίας και τα αντίστοιχα δικαιώματα.

2) που αποδεσμεύουν το λεγόμενο διευθυντικό δικαίωμα από κάθε περιορισμό ή έλεγχο, δίνοντας απεριόριστη εξουσία σε εργοδότες ιδιώτες και δημόσιο κ.λπ.

3) που στοχεύουν σε ακόμη πιο σημαντικά χτυπήματα στην ραχοκοκαλιά της εργατικής τάξης, στα συνδικαλιστικά δικαιώματα (οργάνωση, λειτουργία και δράση) και στην προστασία τους.

4) όπως π.χ. η χορήγηση άδειας τοκετού και στον πατέρα ή η εξίσωση της αποζημίωσης απόλυσης υπαλλήλου και εργατοτεχνίτη, που τελικά αποτελούν δόλωμα ή προκάλυμμα του πραγματικού χαρακτήρα του.

Με το επικείμενο νομοσχέδιο η ΝΔ συνεχίζει τα **χτυπήματα** που είχαμε σε όλη την μνημονιακή περίοδο από όλες τις κυβερνήσεις και που στόχευαν στον **σκληρό πυρήνα των εργατικών δικαιωμάτων και κατακτήσεων**.

Τα καινούργια μέτρα:

α) ενάντια στο σταθερό, πλήρες ωράριο:

► διεύρυνση της δυνατότητας επιβολής από την εργοδότηση ακόμη και 10ωρης ημερήσιας εργασίας (χωρίς πρόσθετη αμοιβή, εφόσον εντός του ίδιου βμήνου εξοφλούν τις ώρες με αντίστοιχη μείωση ωρών ή ρεπό ή ημέρες άδειας), με το να καταφεύγει, στα πλαίσια διευθέτησης του χρόνου εργασίας, στο ΑΣΕ (Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας), ένα ουσιαστικά ελεγχόμενο από την κυβέρνηση όργανο.

► αύξηση του συνόλου του αριθμού των νόμιμων υπερωριών. Με την προσθήκη επιχειρήσεων και εργασιών στη λίστα όπου ήδη επιτρέπεται η κυριακάτικη εργασία.

β) ενάντια στην σταθερή αμοιβή:

► διεύρυνση των εργάσιμων ωρών, π.χ. υπερωριών που δεν αμείβονται με προσαύξηση.

► πιθανή μείωση της αμοιβής όλων των υπερωριών ή της αντισταθμισής τους αποκλειστικά μέσω άδειας, ρεπό ή μείωσης ωρών εργασίας.

► επιβολή (απαιτεί αλλαγές και στον ν.1876/1990) ενός νέου είδους συλλογικής σύμβασης ενός «υποκλάδου».

► πιθανή επιβολή/καθιέρωση της «υπερίσχυσης» των λεγόμενων ατομικών συμβάσεων εργασίας, έναντι όλων των άλλων ειδών ΣΣΕ, που επίσης απαιτεί αλλαγές στον ν.1876/1990.

► επιβολή περιορισμού/απαγόρευσης διεκδίκησης ΣΣΕ σε Σωματεία και Συνδικάτα αν δεν εγγραφούν στο ηλεκτρονικό γενικό μητρώο του υπ. Εργασίας.

► αυστηροποίηση (σε βάρος των εργαζομένων) των όποιων διαδικασιών προσφυγής στον ΟΜΕΔ, μέσα από: α) την θεσμοθέτηση ειδικής επιτροπής ελέγχου της πληρότητας του αιτήματος προσφυγής, β) την αυστηροποίηση των κριτηρίων του περιεχομένου των αιτήσεων προσφυγής (βλ. απόδειξη από εργαζόμενους των λόγων που επιβάλλουν κάποια αύξηση μισθών) και γ) με την κατάργηση της δυνατότητας προσφυγής στον β' βαθμό διατησίας.

► διεύρυνση της δυνατότητας των εργοδοτών να μειώνουν τις αποζημιώσεις απόλυσης μέσω της καθιέρωσης της δυνατότητας να απαγορεύουν σε εργαζόμενο που τον προειδοποιούν για απόλυση (1-4 μήνες νωρίτερα) να προσέρχεται στην εργασία του, οπότε και η αποζημίωση μειώνεται στο μισό.

γ) ενάντια στη συνδικαλιστική δράση:

► επιβολή περιορισμού/απαγόρευσης διεκδίκησης ΣΣΕ σε Σωματεία και Συνδικάτα, αν δεν εγγραφούν στο ηλεκτρονικό γενικό μητρώο του υπ. Εργασίας.

► αυστηροποίηση (σε βάρος των εργαζομένων) των όποιων διαδικασιών προσφυγής στον ΟΜΕΔ, όπως σημειώνεται παραπάνω, που θα δυσκολεύουν τις διεκδικήσεις των συνδικαλιστικών οργάνων τους.

► επιβολή, όπως αναφέρεται παραπάνω, ενός νέου είδους ΣΣΕ «υποκλάδου», που μπορεί να διασπά, κατακερματίζει, αδυνατίζει την διεκδικητική δύναμη των εργαζομένων.

► επιβολή των λεγόμενων ατομικών συμβάσεων εργασίας.

► μείωση του αριθμού των μελών της διοίκησης των συνδικαλιστικών οργανώσεων που προστατεύονται από απόλυση.

► μείωση των ημερών συνδικαλιστικής άδειας που δικαιούνται εργαζόμενοι και εκλεγμένοι στις διοικήσεις για να εξασκήσουν τα συνδικαλιστικά δικαιώματα/καθήκοντά τους.

► επιβολή, αρχικά προαιρετικά και στην συνέχεια υποχρεωτικά, της δυνατότητας ηλεκτρονικής συμμετοχής και ψηφοφορίας στις Γενικές Συνελεύσεις, ιδίως για την απόφαση απεργίας.

► υποχρέωση στα συνδικαλιστικά όργανα να ενημερώνουν για την απεργία τον εργοδότη, πολύ νωρίτερα απ' ό,τι ήδη ισχύει (με τον ν.1264/82).

► περαιτέρω αύξηση στο προσωπικό ασφαλείας σε πολλές επιχειρήσεις στο τουλάχιστον 40% του συνόλου του προσωπικού.

► μεγαλύτερη προσπάθεια ποινικοποίησης έως και απαγόρευσης, της απεργίας και της περιφρούρησής της, όπως και των συγκεντρώσεων και διαμαρτυριών με ρυθμίσεις όπως: «απαγορεύονται οι καταλήψεις χώρων και εισόδων και η άσκηση ψυχολογικής ή σωματικής βίας. Αν λάβουν χώρα, η απεργία καθίσταται παράνομη. Όσοι μετέχουν σε κατάληψη ή βιαιοπραγούν, τελούν ποινικώς κολάσιμη πράξη».

Η κυβέρνηση αποκαλύπτει τον άγριο νεοφιλελεύθερο χαρακτήρα της, την υποκρισία και την θρασυδειλία της. Εν μέσω πανδημίας και απαγόρευσης κυκλοφορίας κατεβάξει ένα αντεργατικό τερατούργημα. Τέτοιες επιθέσεις δεν θα σταματήσουν αν δεν βρουν αντίσταση ενώ ήδη έχουν ετοιμαστεί διάφορα αντεργατικά νομοσχέδια, με βάση την «επιτροπή Πισσαριδής» ή τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού στην ΔΕΘ, (βλ. αποθεματικά επικουρικών ταμείων, περικοπή μέρους της λεγόμενης εθνικής σύνταξης, κ.α.)

■ *Λάχανης Τηλέμαχος*

Επίκαιρα...

Ραγδαία φτωχοποίηση της κοινωνίας, με μισθό κάτω των 200 ευρώ

Σύμφωνα με την «ετήσια έκθεση για την ελληνική οικονομία και απασχόληση» του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ, το 2ο τρίμηνο του 2020, ο μέσος μηνιαίος μισθός μειώθηκε προσεγγιστικά κατά 10% σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του 2019, ενώ στο ίδιο διάστημα το ποσοστό των απασχολούμενων που εισπράττανε μισθό κάτω των 200 ευρώ αυξήθηκε από 1% σε περίπου 12% των μισθωτών. Στο ίδιο τρίμηνο, το 72,9% των απασχολούμενων είχε αποδοχές λιγότερες των 1.000 ευρώ και το 31% έλαβε αποδοχές χαμηλότερες του κατώτατου μισθού. **Ακόμα και πριν την πανδημία, το 73% του συνόλου των απασχολούμενων εργαζόταν υπερωριακά ενώ σε ορισμένους κλάδους ξεπερνούσαν το 80%**. Να σημειώσουμε ότι **παρά την αύξηση του κατώτατου μισθού τον Φλεβάρη του 2019 (από 586€ μεικτά σε 650€ μεικτά) το ύψος του παραμένει κάτω από το όριο φτώχειας**.

Από το ξέσπασμα της πανδημίας (μέχρι και τον Ιούνιο) «χάθηκαν» περίπου 180.000 θέσεις εργασίας. Ο μεγαλύτερος όγκος αυτών αφορά εργαζόμενους που βρίσκονται σε αναστολή εργασίας για διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών και λαμβάνουν εισόδημα μικρότερο του 50% του μισθού τους, και όλα αυτά σε μια περίοδο που η ανεργία έχει χτυπήσει κόκκινο (1,1 εκ. άνεργοι, ενώ επιδοτούνται περίπου 120.000-150.000).

Αν αναλογιστούμε ότι στα συγκεκριμένα στοιχεία δεν έχουν προλάβει να επιδράσουν πλήρως ούτε το πρόγραμμα «Συν-Εργασία», ούτε το Νέο Αντεργατικό Νομοσχέδιο, ούτε ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας, ούτε οι διάφορες αντεργατικές μεταρρυθμίσεις σε πολλούς κλάδους, ούτε τα διάφορα παρακλάδια της έκθεσης Πισσαριδής κ.λπ., συν του ότι τα πραγματικά στατιστικά πάντοτε είναι μεγαλύτερα, μπορούμε να φανταστούμε τα τεράστια επίπεδα υποαπασχόλησης, ανεργίας, φτωχοποίησης και διάλυσης σχεδόν του συνόλου της κοινωνίας που γενικεύονται με γοργούς ρυθμούς.

55 Κούρδοι πρόσφυγες, ναυαγοί στην Κάρυστο

Την Τετάρτη 4 Νοέμβρη, εκπέμφθηκε σήμα κινδύνου, από τις ακτές της Καρύστου στην Εύβοια, από 55 Κούρδους, πρόσφυγες από το Ιράκ και το Αφγανιστάν. Το σκάφος στο οποίο επέβαιναν ξεκίνησε την Τρίτη 3 Νοέμβρη από τη Σμύρνη με προορισμό την Ιταλία. Ωστόσο, φτάνοντας στην Εύβοια, λίγο πριν τα μεσάνυχτα, οι διακινητές τους κατέβασαν με το ζόρι και τους εγκατέλειψαν, ισχυριζόμενοι ότι το σκάφος δεν είχε αρκετά καύσιμα και πως θα πήγαιναν να γεμίσουν και θα επέστρεφαν να τους παραλάβουν. Τελικά, πέρασαν εκεί τη νύχτα μέσα στο κρύο και την αγωνία.

Οι ίδιες δυνάμεις που αναγκάζουν χιλιάδες ανθρώπων ανά τον κόσμο να αφήσουν πίσω τα σπίτια, τις πατρίδες τους και κάθε τι γνώριμο, αν φυσικά είναι «τυχεροί» και δεν έχουν ήδη δολοφονηθεί, είναι οι ίδιες δυνάμεις που εκθειάζοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα, τους πνίγουν στην θάλασσα. Τους τραυματίζουν θανάσιμα στα σύνορα, τους απαγορεύουν την διέλευση, τους φυλακίζουν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και τους ρίχνουν στα χέρια μαυραγοριτών που τους υπόσχονται ένα σχετικά «άβολο» ταξίδι προς τη «γη της επαγγελίας», έναντι αδρού τιμήματος, πριν τους ρίξουν στη θάλασσα ή τους παρατήσουν σε κάποιο ξερονήσι.

Απέναντι σε αυτή την κατάσταση, την βαθιά αντιδημοκρατική αναδίπλωση και την ακραία εθνικιστική πολιτική της Ε.Ε. και ελληνικής κυβέρνησης, πρέπει να δείξουμε την ταξική μας αλληλεγγύη, να απαιτήσουμε ανοιχτά σύνορα, πλήρη δικαιώματα στο άσυλο, την απελευθέρωση από τα άθλια στρατόπεδα συγκέντρωσης. Να οργανώσουμε την πάλη για να σταματήσουν οι ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις με τους πολέμους και την καταλήστευση των αδύναμων χωρών.

ΗΛΑΡΚΟ είναι η πιο προβληματική εν λειτουργία επιχείρηση της Ελλάδας. Χρωστά 600 εκατ. ευρώ προς τρίτους, από τα οποία 350 εκατ. ευρώ στη ΔΕΗ. Ταυτόχρονα πρέπει να επιστρέψει 160 εκατ. ευρώ στο Δημόσιο μετά την καταδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτομάτως από την απόφαση αυτή η εταιρεία είναι καταδικασμένη να κλείσει διότι δεν έχει να δώσει πίσω τα χρήματα αυτά. Για τον λόγο αυτό από το 2014 υπήρξε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έτσι ώστε ως μια ενδιάμεση λύση να προχωρήσει αυτό που προχωρεί.»

Η παραπάνω δήλωση είναι του Κ. Χατζηδάκη, υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος περιγράφει την πορεία ιδιωτικοποίησης της ΛΑΡΚΟ και το πέταγμα χιλιάδων εργαζόμενων στην ανεργία. Η πορεία ιδιωτικοποίησης της ΛΑΡΚΟ ξεκίνησε με την κυβέρνηση Σαμαρά το 2014, η οποία τριχοτόμησε την εταιρεία ώστε να την ξεπουλήσει. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ αρκέστηκε στο να συντηρεί μια κατάσταση με συνεχείς ρυθμίσεις και την επιχείρηση να φυτοζωεί. Με την επιστροφή της η ΝΔ, το 2019, ολοκληρώνει το καταστροφικό της έργο και σε αυτό το μέτωπο.

Πρόκειται για μια επιχείρηση στρατηγικής σημασίας, που κατέχει μοναδικά μεταλλεύματα, αλλά και τεχνογνωσία σε πανευρωπαϊκό επίπεδο ενώ είναι μια από τις πέντε μεγαλύτερες βιομηχανίες στον κόσμο στο είδος. Θα μπορούσε να λειτουργήσει ως βασικός πυλώνας της ελληνικής οικονομίας, εάν υπηρετούσε τα συμφέροντα και τις ανάγκες των εργαζομένων αντίθετα για άλλη μια φορά έχουμε την μεθοδευμένη υποβάθμιση μιας χρυσοφό-

ΛΑΡΚΟ - Schneider Electric Ακόμα δυο σημαντικές βιομηχανικές μονάδες οδηγούνται στο κλείσιμο

ρας βιομηχανίας ώστε να οδηγηθεί στα χέρια κάποιου ιδιώτη «σωτήρα».

Η ΛΑΡΚΟ τέθηκε σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης την άνοιξη, γεγονός που συνοδεύτηκε από βροχή δημοσιευμάτων ότι η πώληση αποτελεί «μονόδρομο», διαφορετικά ακολουθεί η πτώχευση. Τον Φεβρουάριο ψηφίστηκε ο νόμος 4664 με ρυθμίσεις για τη ΛΑΡΚΟ – ενώ στον νόμο για τα πλαστικά μιας χρήσης έγιναν διορθώσεις, πως ο διαγωνισμός μπορεί εκτός από τίμημα σε χρήμα να λαμβάνει επίσης υπόψη μελλοντικές επενδύσεις ή έρευνα ή αξιοποίηση του μεταλλεύματος και αυτό αποτελεί μια «δικλίδα ασφαλείας» ώστε να προωθείται η εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου. Βέβαια, αυτό ακόμη σημαίνει ότι ένας πιθανός αγοραστής μπορεί να αποκτήσει τα μεταλλεία με ελάχιστο τίμημα και απλώς να τα κλείσει ενοώντας την παραγωγή ιδίων υλικών σε άλλες περιοχές του κόσμου (όπως έγινε και με την Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης).

Και η «ανάπτυξη» δεν έχει τελειωμό...

Η «Schneider Electric» ανακοίνωσε το οριστικό κλείσιμο του εργοστασίου της στα Οινόφυτα στις 31/10/2020. Σε αυτό εργάζονται περίπου 90 άτομα, ενώ μέχρι πέρυσι το προσωπικό έφτανε ανά διαστήματα ακόμη και τα 160 άτομα. Το εμπορικό τμήμα της εταιρεί-

ας στην Ελλάδα, που έχει κύριο αντικείμενο τη λιανική αγορά, θα συνεχίσει να λειτουργεί.

Η μητρική εταιρεία αποτελεί έναν πραγματικό βιομηχανικό κολοσσό, με μονάδες και δίκτυο σε πάνω από 115 χώρες. Σε παγκόσμιο επίπεδο, ο όμιλος εμφάνισε το 2019 τζίρο 27,2 δισ. ευρώ. Το αντικείμενο των εργασιών του αφορά ένα τεράστιο εύρος δραστηριοτήτων με επίκεντρο την ηλεκτρική ενέργεια, από προϊόντα οικιακής χρήσης μέχρι τη διανομή και αποθήκευση Ενέργειας, ακόμη και τον βιομηχανικό αυτοματισμό.

Στην Ελλάδα η εταιρεία εγκαινίασε την παραγωγική της δραστηριότητα τη δεκαετία του 1990, όταν εξαγόρασε το εργοστάσιο παραγωγής της ΕΛΒΗΜ («Ελληνική Βιομηχανία Μετασχηματιστών», συμφερόντων της «ΑΓΕΤ Ηρακλής») στα Οινόφυτα. Η παραγωγή μετασχηματιστών αποτέλεσε διαχρονικά το βασικό αντικείμενο, με κύριο αγοραστή τη ΔΕΗ και πλέον τον ΔΕΔΔΗΕ. Μάλιστα, στην πορεία πρακτικά «μονοπώλησε» τον κλάδο παραγωγής μετασχηματιστών στη χώρα, αφού στα τέλη της δεκαετίας 2000 – 2010 εξαγόρασε διεθνώς την «AREVA», η οποία είχε πρόσφατα κλείσει αντίστοιχο εργοστάσιο στο Κρουσέρι Αττικής.

Σύμφωνα με πηγές των εργαζομένων της εταιρείας, δύο είναι οι βασικοί παράγοντες που οδήγησαν στην απόφαση για λουκέτο:

1. Στο πλαίσιο της «απελευθέρωσης» της αγοράς Ενέργειας στην Ελλάδα, ο ΔΕΔΔΗΕ

προβάνει πλέον σε διεθνείς διαγωνισμούς για την προμήθεια μετασχηματιστών. Δεδομένου όμως ότι η παραγωγή τους δεν αποτελεί πλέον μια τεχνολογία αιχμής, στο συγκεκριμένο κλάδο δραστηριοποιούνται εταιρείες από όλο τον κόσμο κι έτσι η ελληνική θυγατρική της «Schneider Electric» έχασε μεγάλο μερίδιο από ανταγωνίστριες εταιρείες της Ασίας και συγκεκριμένα της Ινδίας.

2. Οι εξαγωγές της θυγατρικής, η οποία στην παγκόσμια κατανομή της μητρικής έχει αναλάβει μέρος της Βόρειας Αφρικής, δεν μπόρεσαν να καλύψουν το κενό που δημιουργήθηκε στην εσωτερική αγορά, κυρίως λόγω των πολεμικών συγκρούσεων σε κράτη όπως η Λιβύη.

Υπάρχει όμως και ένας τρίτος σημαντικός παράγοντας: ο όμιλος προσανατολίζεται εδώ και καιρό στους τομείς της «πράσινης Ενέργειας» και του αυτοματισμού. Αυτό σημαίνει πως η εταιρία περνάει από τομείς παραγωγής όπου πλέον ο ανταγωνισμός είναι υψηλός, όπως είδαμε παραπάνω, σε τομείς όπου η τεχνολογική υπεροχή της δίνει στρατηγικό πλεονέκτημα στο διεθνή ανταγωνισμό. Μόνο που οι συγκεκριμένες παραγωγικές δραστηριότητες εκτελούνται εκτός Ελλάδας.

Στη βάση όλων των παραπάνω, το εργοστάσιο των Οινόφυτων λειτούργησε για όσο διάστημα απέφερε κέρδη στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Στις σημερινές συνθήκες, η αεριτζιδική και αρπακτική λειτουργία του ελληνικού καπιταλισμού και η εμμονική προσκόλλησή του στην παρακμάζουσα ιμπεριαλιστική ΕΕ, οδηγεί στο κλείσιμο του εργοστασίου και την εξώθηση των εργατών στην ανεργία. Έτσι, η Ελλάδα μένει σε αυτή τη φάση χωρίς εγχώρια παραγωγή μετασχηματιστών και με άνεργο ένα εργατικό δυναμικό με δεκαετίες σημαντικής εμπειρίας και τεχνογνωσίας.

ΤΙΤΛΟΙ ΤΕΛΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΠΙΤΣΟΣ» ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ

Παρά τις νεοφιλελεύθερες αερολογίες της κυβέρνησης Μητσοτάκη για ανάπτυξη και μελλοντική ισχυροποίηση της ελληνική οικονομίας, η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική και αποδεικνύει το μέγεθος και την όξυνση της οικονομικής κρίσης. Ο βιομηχανικός κλάδος στην Ελλάδα έχει πληγεί ανεπανόρθωτα τα τελευταία μνημονιακά χρόνια (πάνω από 20 βιομηχανίες και μεγάλες επιχειρήσεις έχουν κλείσει την τελευταία δετία) και δεν υπάρχουν πιθανότητες ανάκαμψης, όπως καταδεικνύουν τα λουκέτα σε μεγάλες βιομηχανικές μονάδες, όπως η ΠΙΤΣΟΣ και η ΕΒΖ.

Η ΠΙΤΣΟΣ, ύστερα από 155 χρόνια λειτουργίας, στις 31/12/2020 θα σταματήσει την παραγωγή της στο εργοστάσιο του Ρέντη και θα τη μεταφέρει στην Τουρκία. Η εταιρία, θυγατρική της Bosch Siemens Haussegerate (BSH) έως την 1/1/2015 (έχει περάσει έκτοτε εξ ολοκλήρου στη Bosch) είχε ανακοινώσει από το 2017 τη μεταφορά στο εξωτερικό, μειώνοντας την παραγωγή και απομακρύνοντας προσωπικό μέσω προγραμμάτων θελοουσίας εξόδου.

Αυτή η απόφαση, παραβιάζει τους όρους του εξωδικαστικού συμβιβασμού της SIEMENS με το ελληνικό Δημόσιο. Ο συμβιβασμός έγινε το 2012 από τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας της κυβέρνησης Σαμαρά-Βενιζέλου-Κουβέλη και νυν διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας, Πάνη Στουρνάρα, μετά το σκάνδαλο δωροδοκιών της εταιρείας SIEMENS. Στους όρους του συμβιβασμού περιλαμβανόταν η κατασκευή εργοστασίου με 700 θέσεις

εργασίας, αξίας 60 εκατ. ευρώ. Παρά την επιστροφή της SIEMENS στους διαγωνισμούς για δημόσια έργα, αυτή η επένδυση δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Σύμφωνα με τον υπουργό ανάπτυξης Αδ. Γεωργιάδη, υπαίτιοι για το ναυάγιο της επένδυσης ήταν οι κάτοικοι της περιοχής της Μαγούλας, που με τις αντιδράσεις τους δεν επέτρεψαν στην εταιρεία να αγοράσει το οικοπέδο που επιθυμούσε στην περιοχή. Στην πραγματικότητα οι αντιδράσεις κατά της ανέγερσης εργοστασίου σε χώρο κοντά στο νοσοκομείο, δεν δικαιολογούν την επιλογή της εταιρίας να μην αγοράσει πλήρως αδειοδοτημένα οικοπέδα σε βιομηχανικές περιοχές της χώρας. Η αποχώρηση λοιπόν, που θα κοστίζει 250 θέσεις εργασίας και ένα σοβαρό πλήγμα στην οικονομία, είναι ξεκάθαρα επιλογή της ίδιας της εταιρείας.

Στο τέλος της οδεύει και η Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης. Ο ιδιώτης υπενοικιαστής ιδιοκτήτης της Royal Sugar (εταιρία όπου έχουν μισθωθεί από το 2019 τα δύο εναπομείναντα εργοστάσια σε Πλατύ Ημαθίας και Σέρρες), Χρήστος Καραθανάσης, δήλωσε ότι: «*την 1η Νοεμβρίου θα ανοίξει το εργοστάσιο στις Σέρρες, αλλά από τα παραδοτέα τεύτλα δεν θα παραχθεί ζάχαρη*». Παρά τις διαβεβαιώσεις κυβερνητικών στελεχών το προηγούμενο διάστημα, ότι η Royal Sugar θα παραλάβει τα τεύτλα για παραγωγή ζάχαρης στο εργοστάσιο των Σερρών, ο επιχειρηματίας επικαλούμενος της συνέπειες της πανδημίας, ξεκαθάρισε πως οι καλλιέργειες τεύτλων – σε όποια τιμή αγοραστούν – θα διατεθούν ως καύσιμη ύλη σε μονάδες βιοαερίου ή

και ως ζωοτροφές.

Η ΕΒΖ, μετά την αίτηση εξυγίανσης που κατέθεσε τον Ιούλιο του 2019, πέρασε στην Τράπεζα Πειραιώς τον περασμένο Φλεβάρη και τέθηκε σε εφαρμογή το «σχέδιο εξυγίανσης» που περιλάμβανε αναδιάρθρωση χρεών και δημιουργία εταιρειών ειδικού σκοπού, στις οποίες θα μπουν τα εργοστάσια, ακίνητα και κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο. Η κατάρρευσή της ήταν όμως ήδη προ των πυλών λόγω της μακροχρόνιας κακοδιαχείρισης και καταλήστευσής της. Όλες οι κυβερνήσεις διόριζαν διοικήσεις με υπέρογκες αμοιβές και με τη σειρά τους διόριζαν τους κομματικούς στρατούς. Σκανδαλώδης ήταν και η συμφωνία με την ΑΤΕ, που επί χρόνια επέβαλλε δεσμευτικό ληστρικό δανεισμό της ΕΒΖ (επιτόκιο 12%, ενώ το αντίστοιχο επιτόκιο στην ελεύθερη αγορά είναι ως 8%, λόγω της επισφάλειας του προϊόντος). Έτσι, το 2009, η εταιρεία έφτασε να έχει ζημιές ρεκόρ ύψους 46 εκ. ευρώ και έχασε το μισό μερίδιό της στην εγχώρια αγορά. Οι μετέπειτα κυβερνήσεις, συνέχισαν την ίδια καταστροφική πολιτική, που οδήγησε τη βιομηχανία στο χείλος της καταστροφής και τους εργαζόμενούς της και τους τευτοπαραγωγούς στην απόγνωση.

Οι ευθύνες της τωρινής κυβέρνησης της ΝΔ, όπως και των προηγούμενων μνημονιακών κυβερνήσεων, είναι αναμφισβήτητες. Όχι μόνο απαξίωσαν και κατέστρεψαν την βιομηχανία που συνδεόταν με την μεταποίηση αγροτικών προϊόντων με τη συμμετοχή στην ΕΟΚ/ΕΕ (η ΕΒΖ

αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, Βλ. Ε.Π. φύλλο Ιανουαρίου 2020), όχι μόνο «κάνουν τα στραβά μάτια» για τα συμφέροντα των μεγαλοεπιχειρηματιών θυσιάζοντας πυλώνες της ελληνική οικονομίας, όχι μόνο διαδίδουν τερατώδη ψέματα για ανάπτυξη και επενδύσεις, αλλά χρησιμοποιούν το ξέσπασμα της πανδημίας για να φτωχοποιήσουν μια κοινωνία ήδη βαριά χτυπημένη, από τα τελευταία 10 μνημονιακά χρόνια. Τα σκληρά μέτρα της προηγούμενης περιόδου (αντεργατικές ΠΝΠ, αντιεκπαιδευτικό v/s, νόμος για απαγόρευση των διαδηλώσεων) είναι ενδεικτικά για το τι πρόκειται να ακολουθήσει. Με το ΕΣΥ υπό κατάρρευση, το 2° κύμα της πανδημίας να καλπάζει και το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης της Εργασίας να εντείνεται, η επικίνδυνη κυβέρνηση του Μητσοτάκη, με το νέο αντεργατικό νομοσχέδιο που προετοιμάζει, επιχειρεί να βάλει ταφόπλακα σε κάθε εργασιακό, κοινωνικό και δημοκρατικό μας δικαίωμα.

Ο μόνος τρόπος να ξεφύγουμε από τον εφιάλτη που μας επιβάλλουν να ζούμε είναι να ξεμπερδέουμε μια και καλή από αυτούς. Οι εργαζόμενοι, οι άνεργοι, οι νέοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα πρέπει να οργανωθούμε και να ετοιμάσουμε την αντίθεσή μας για να σώσουμε τους εαυτούς μας αλλά και ολόκληρη την κοινωνία από τα νεοφιλελεύθερα αρπακτικά. _

Στήνουν χούντα στα πανεπιστήμια - ΕΞΩ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ – SECURITY ΑΠ’ ΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ!

Σε περίοδο όπου επιβάλλεται άλλη μια χουντική απαγόρευση της κυκλοφορίας και όπου οι σχολές είναι κλειστές, χρησιμοποιώντας ως πρόσχημα την επίθεση στον πρότανη της ΑΣΟΕΕ, ο Μητσοτάκης εξήγγειλε ακραία μέτρα καταστολής στα πανεπιστήμια, σε τηλεδιάσκεψη που είχε με τους πρυτάνεις στις 2/11. Πρώτον, **ίδρυση «ειδικά εκπαιδευμένων» σώματος, που θα εδρεύει στα πανεπιστήμια**, φτιάχνοντας στην ουσία αστυνομικά τμήματα εντός των σχολών. Δεύτερον, **έλεγχος εισόδου και κάμερες στα πανεπιστήμια**. Τρίτον, **αυστηρότερες ποινές για «παραβάτες» εντός των πανεπιστημίων**. Παράλληλα, ο Χρυσοχοϊδης, σαν άλλος σερίφης, επικήρυξε τους δράστες του προπηλακισμού του πρότανη της ΑΣΟΕΕ για 100.000 ευρώ, την ίδια στιγμή που η αστυνομία βράζει σε γειτονιές ακόμα και 5 χρονών παιδιά και σέρνει στα δικαστήρια 14χρονους νέους.

Για όποιον είχε, ίσως, την παραμικρή αμφιβολία που στοχεύουν αυτά τα μέτρα, ήρθε αμέσως η κυβέρνηση να το ξεκαθαρίσει: την «κόκκινη Χρυσή Αυγή», που με αυτό εννοούν τις κατακτήσεις του φοιτητικού κινήματος, της δημόσιας και δωρεάν παιδείας! Η «πανεπιστημιακή αστυνομία» φέρνει στο μυαλό μνήμες από το σπουδαστικό της ασφάλειας, όπου οι αγωνιστές φοιτητές συλλαμβάνονταν και σέρνονταν σε βασανιστήρια και φυλακές. Ακριβώς την ίδια κατάσταση θέλει να επαναφέρει ο Μητσοτάκης: να συλλαμβάνεται όποιος εμποδίζει την ιδιωτικοποίηση των πανεπιστημίων, να τρομοκρατείται όποιος τολμήσει να διαφωνήσει με τα νεοφιλελεύθερα σχέδιά τους (και μάλιστα με τις πιο σκληρές ποινές). Ο διακαής πόθος των μνημονιακών είναι να παγιώσουν μια κατάστα-

ση, ώστε όταν ανοίξουν ξανά οι σχολές, να βρεθούν οι σύλλογοι και το φοιτητικό κίνημα προ τετελεσμένου. Για να ποινικοποιήσουν και να διαλύσουν τους συλλόγους, να απαγορεύσουν τους αγώνες, τις συνελεύσεις και τις καταλήψεις στις σχολές. Για να ξεριζώσουν την άκρα αριστερά και τα πιο αγωνιστικά, μαχητικά κομμάτια του κινήματος μέσα από τα πανεπιστήμια. Δεν μπορεί κανείς να πιστέψει ότι τους έπιασε ο πόνος για τις «σκηνές βίας», όταν έχουν προχωρήσει σε όργιο καταστολής σχεδόν σε όλες τις διαδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο διάστημα, προσπαθώντας να εφαρμόσουν τον χουντονόμο της απαγόρευσης των διαδηλώσεων.

Είναι εξοργιστικό να μιλάνε για την ίδρυση ενός σώματος της αστυνομίας, όπου (σύμφωνα με δημοσιεύματα) θα προσληφθούν 2.000 «ειδικοί» αστυνομικοί, όταν την ίδια ώρα τα κρούσματα και οι νεκροί από την πανδημία αυξάνονται εκθετικά και τα διαλυμένα νοσοκομεία δεν μπορούν να περιθάλψουν ασθενείς. Για άλλη μια φορά, αποδεικνύεται ότι υπάρχουν λεφτά για το κεφάλαιο και τους κατασταλτικούς μηχανισμούς, αλλά όχι για να ικανοποιηθούν ζωτικές ανάγκες της κοινωνίας. Στο ίδιο μήκος κύματος και η παιδεία, όπου κόψανε εκατομμύρια στα κονδύλια των ήδη διαλυμένων πανεπιστημίων (σε ιδρύματα όπως το ΕΚΠΑ και το ΑΠΘ η μείωση φτάνει και τα 4 εκ. για το καθένα).

Αυτά τα ακραία μέτρα στα πανεπιστήμια είναι ό,τι χρειάζονται οι νεοφιλελεύθεροι για να επιβάλλουν με ταχείς ρυθμούς το Πανεπιστήμιο της Αγοράς, όπου τα πάντα θα πωλούνται και θα αγοράζονται. Σε αυτή τη νέα, ισοπεδωτική κρίση του ελληνικού καπιταλισμού, που συσσωρεύει αδιάκοπα χρέη, ελλείμματα, λουκέτα και ανεργία, δεν έχει

κανένα περιθώριο να αφήσει οποιοδήποτε δημόσιο αγαθό ως έχει. Επιτίθεται με σφοδρότητα και λύσσα στα εργατικά δικαιώματα (βλ. νομοσχέδια για κατάργηση απεργιών και δώρου, αρπαγή λαϊκών σπιτιών και εισοδημάτων). Μετά από μια δραματική μείωση της χρηματοδότησης στην μνημονιακή 10ετία και την ύπουλη υπόσκαψη του δημόσιου-δωρεάν και ενιαίου χαρακτήρα των πανεπιστημίων, με τους νόμους Κεραμέως έχει σημάει η αρχή μιας ολοκληρωτικής επίθεσης. Ξέρουν ότι για να κυριαρχήσει απόλυτα αυτός ο νεοφιλελεύθερος οδοστρωτήρας στην εκπαίδευση, θα πρέπει να συγκρουστούν κατά μέτωπο με τους φοιτητικούς συλλόγους, τις μαχητικές/ριζοσπαστικές δυνάμεις του φοιτητικού κινήματος, αλλά και με τα μέσα εκείνα που συσπείρωναν σ' έναν πόλο αντίστασης εντός των σχολών (συνελεύσεις, καταλήψεις κ.ά.), επιβάλλοντας μια συντριβή στον μαχητικό φοιτητικό συνδικαλισμό, στους αγώνες της σπουδάζουσας νεολαίας. Και εκμεταλλεύονται στο έπακρο την ευκαιρία της πανδημίας για να το πετύχουν!

Μπροστά σ' αυτή τη θανάσιμη απειλή, το φοιτητικό κίνημα πρέπει να αναγεννηθεί και να χαράξει μια νέα πορεία. Αυτά τα νέα μέτρα μπορεί, ίσως, να πάρουν μια αναστολή λόγω της νέας έξαρσης της πανδημίας, αλλά δεν ήρθαν σίγουρα να «μείνουν στα χαρτιά», όπως λέει η ΚΝΕ ή και κάποια κομμάτια των ΕΑΑΚ. Οι φοιτητές, η νεολαία και όλες οι δυνάμεις που πραγματικά αντιλαμβάνονται την κρίσιμότητα της κατάστασης και θέλουν

να αγωνιστούν, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία στο εσωτερικό του κινήματος, πρέπει να ξεκινήσουν ενωτικές προσπάθειες και αγώνες, με σχέδιο και αποφασιστικότητα, υπερβαίνοντας τη σημερινή παράλυση, προετοιμάζοντας μια αναμέτρηση διάρκειας με το Πανεπιστήμιο της Αγοράς της κυβέρνησης της ΝΔ – που αν και όταν ξανανοίξουν οι σχολές θα έχει αφήσει μόνο δίδακτρα, διαλυμένα πτυχία και πραιτωριανούς του «νόμου και τάξης». Επιβάλλεται να γίνει κάθε προσπάθεια συζήτησης και κινητοποίησης μέσα στους φοιτητές, προετοιμάζοντας βήμα βήμα μια μαζική ανυπακοή στις ανώφελες και επικίνδυνες απαγορεύσεις της κυβέρνησης, στο λοκ άουτ που (μέσω της τηλεκαίδευσης) εντελώς στοχευμένα έχει κηρυχτεί στις σχολές ενάντια στο φοιτητικό κίνημα. Για ακόμα να χτιστούν συμμαχίες με μαθητές, εκπαιδευτικούς και εργαζόμενους και να ενωθεί το φοιτητικό κίνημα με ολόκληρη την κοινωνία, που αρχίζει να σιγοβράζει από την εγκληματική διαχείριση της πανδημίας και της κρίσης. Για να ριξουμε αυτή την εγκληματική και ανίκανη κυβέρνηση του Μητσοτάκη...

Η ΜΟΝΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΣ

Οι σχολικές καταλήψεις που είχαν ξεκινήσει από την αρχή της σχολικής χρονιάς συνεχίστηκαν με φθίνουσα πορεία, με αποτέλεσμα να σταματήσουν κατά τα τέλη Οκτώβρη. Οι μαθητές πέρα από τις καταλήψεις προχώρησαν σε μαζικές κινητοποιήσεις, οι οποίες αντιμετώπισαν τις δολοφονικές επιθέσεις της αστυνομίας με δακρυγόνα και συλλήψεις, όπως η κινητοποίηση στο Υπουργείο Παιδείας στις 9/10 και στο κέντρο της Αθήνας στις 15/10. Στην τελευταία αυτή κινητοποίηση μάλιστα, η αστυνομία όχι μόνο έκανε αναίτιους ελέγχους στους μαθητές πριν τη διαδήλωση, αντιμετωπίζοντας τους σαν τρομοκράτες σε μια προσπάθεια εκφοβισμού, αλλά συνέλαβε δεκάδες μαθητές με το τέλος της διαδήλωσης, ανάμεσα τους 14χρονα παιδιά! Οι περισσότεροι από τους συλληφθέντες κρατήθηκαν για 4 μέρες στη ΓΑΔΑ μέχρι να δικαστούν, με τους ανακριτές σε ρόλο σύγχρονων στρατοδικών να τους ρωτούν αν συμμετέχουν σε ακροαριστερές οργανώσεις και αν θα ξανακατεβούν σε πορεία!

Η κρατική τρομοκρατία όμως δεν ήταν ο μόνος λόγος για τον οποίο οι κινητοποιήσεις υποχώρησαν. Σημαντική ευθύνη για το άδοξο κλείσιμο του μαθητικού κινήματος έχει η ΚΝΕ, η οποία προσπαθούσε να ελέγξει ασφυκτικά τους αγώνες και να τους διασπάσει. Η «συντονιστική επιτροπή μαθητών Αθήνας», δημιουργημένη και πλήρως ελεγχόμενη από την ΚΝΕ, χρησιμοποιήθηκε για να περιορίζει τους αγώνες, διατυπώνοντας «αγωνιστικές διακηρύξεις». Την στιγμή που

οι καταλήψεις χρειάζονταν όργανα αυτοοργάνωσης και συντονισμό για να αναπτυχθούν και να μαζικοποιηθούν, η ΚΝΕ καλούσε σε άνοιγμα των σχολείων για να εκλέξουν οι μαθητές 5μελή και 15 μελή. Στη συνέχεια, διασπούσε τις μαθητικές κινητοποιήσεις βάζοντας την ίδια μέρα και ώρα κινητοποίηση στον Πειραιά και στην Αθήνα και διασπούσε την ενότητα μαθητών-φοιτητών, βάζοντας άλλη μέρα φοιτητική κινητοποίηση, με τη δικαιολογία ότι τα προβλήματα των φοιτητών είναι διαφορετικά (τηλε-εκπαίδευση, νόμος πλαίσιο κ.λπ.).

Το βασικό πρόβλημα αυτού του μαθητικού κινήματος όμως ήταν η έλλειψη οργάνωσης και κατεύθυνσης, παρά το κερηκτικό ξεδίπλωμά του και τις μαχητικές διαθέσεις μεγάλου αριθμού μαθητών. Έλειψε εκείνος ο κρίσιμος αριθμός αγωνιστών μαθητών που θα μπορούσε να προσφέρει μοντέλο οργάνωσης και συντονισμού του κινήματος, την απαραίτητη πολιτικοποίηση και ριζοσπαστικοποίηση ώστε να του δώσει νικηφόρα προοπτική. Η αντιμετώπιση αυτής της έλλειψης θα είναι καθοριστική από εδώ και πέρα για το μαθητικό κίνημα και αυτό ακριβώς το κενό παλεύει να καλύψει με την οικοδόμηση της η Μαθητική Αντεπίθεση.

Όσον αφορά την κυβέρνηση και την διαχείριση της πανδημίας για τα σχολεία αυτή ήταν εγκληματική, ανεύθυνη και επικίνδυνη για τη δημόσια υγεία. Ενώ είχε 6 μήνες για να προετοιμάσει το άνοιγμα των σχολείων τα τμήματα ήταν τα ίδια, 25 ή και παραπάνω μαθητών, έγιναν ελάχιστες ολιγόμηνες

«προσλήψεις» αναπληρωτών, δεν δόθηκαν μάσκες πέρα από αυτές που ήταν για «κύκλωτες», συνεχίστηκε η μείωση της κρατικής χρηματοδότησης για την παιδεία και σαν κορωνίδα όλων αυτών επιβλήθηκαν η τηλε-εκπαίδευση στα κατελιμμένα σχολεία, τηλε-απουσιολογία και υποχρεωτικές απουσίες σε όσους μαθητές συμμετείχαν σε καταλήψεις. Είναι άξιο απορίας πως το τελευταίο –καθαρὰ χουντικό– μέτρο θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση της πανδημίας στα σχολεία.

Όσο αφορά το κλείσιμο των σχολείων τόσο η κυβέρνηση όσο και οι «ανεξάρτητοι επιστήμονες», που σύμφωνα με τον πρωθυπουργό, δεν επιδέχονται κριτικής, μας έχουν φλομώνει με εξοργιστικά ψέματα. Προηγούμενα προσπαθούσαν να μας πείσουν πως ο ιός έρχεται από έξω στα σχολεία και πως αυτός δεν μεταδίδεται εντός των σχολείων(;), για να δικαιολογήσουν τη παντελή έλλειψη μέτρων. Τώρα προσπαθούν να μας πείσουν πως κολλάει μόνο σε γυμνάσια – λύκεια και όχι στα δημοτικά και νηπιαγωγεία, προκειμένου να μη δώσουν άδειες οι εργοδότες στους εργαζόμενους γονείς! Η τρέλα και η γελοιοτητα της κατάστασης δεν αφήνουν περιθώρια για παρανόηση: οι νεοφιλελεύθεροι αγριάνθρωποι είναι άχρηστοι και επικίνδυνοι! Όχι μόνο δεν παίρνουν ουσιαστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας, αλλά ακόμη και τώρα, με χιλιάδες κρούσματα και εκατοντάδες θανάτους, ψηφίζουν αντιλαϊκά μέτρα: πτωχευτικό κώδικα, αντεργατικά και αντί-συνδικαλιστικά μέτρα, νέο νόμο-πλαίσιο για τα πανεπιστήμια κ.α.

Η κρατική τρομοκρατία δεν μας σταματά και δεν μας φοβίζει, αντίθετα μας εξοργίζει! Το μαθητικό κίνημα πρέπει να σπάσει στον δρόμο τις απαγορεύσεις της κυβέρνησης! Πιάνοντας το νήμα από τις κινητοποιήσεις του προηγούμενου διαστήματος, η Μαθητική Αντεπίθεση καλεί μαζικά τους μαθητές να συμμετέχουν στις εκδηλώσεις και στην πορεία του Πολυτεχνείου, με όλα τα μέτρα προστασίας! Για να δοθούν πραγματικές λύσεις στα προβλήματα μας, για να μπορέσουμε να ανασάνουμε:

1) Να σταματήσει τώρα η τηλε-εκπαίδευση και να ανοίξουν τα σχολεία με όλα τα μέτρα προστασίας! Η τηλε-εκπαίδευση είναι χαμηλής ποιότητας εκπαίδευση, δεν είναι μόρφωση, είναι κατάρτιση! Δεν θέλουμε να δημιουργούνται γενιές αναλφάβητων και αμόρφωτων παιδιών! Να ανοίξουν τα σχολεία, με ολιγομελή τμήματα, μαζικές προσλήψεις εκπαιδευτικών, νέες αίθουσες, μαζικά τεστ, μάσκες κ.α.

2) Να αρθεί τώρα η χουντική απαγόρευση της κυκλοφορίας και να εφαρμοστούν ουσιαστικά μέτρα για τη διαχείριση της πανδημίας, όχι μέτρα που οικοδομούν μια νέα χούντα!

3) Να αυξηθεί δραστικά η χρηματοδότηση για την Παιδεία, την Υγεία και τις κοινωνικές μας ανάγκες. Όχι άλλα πεταμένα λεφτά σε «ημετέρους» καναλάρχες και επιχειρηματίες, στο χρέος, στην αστυνομία, σε εξοπλισμούς και στο ΝΑΤΟ!

4) Να ενισχυθεί το δημόσιο σύστημα υγείας: μαζικά τεστ, να ανοίξουν ΜΕΘ και δημόσια νοσοκομεία. Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για όλους!

■ Σωτήρης Κ.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ:

ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ ΤΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ!

ΗΝΔ, για να επιβάλει την ακραία νεοφιλελεύθερη ατζέντα της, πρέπει να βάλει τα δημοκρατικά, πολιτικά και συνδικαλιστικά μας δικαιώματα στον γύψο! Θέλει να χτυπήσει τη δυνατότητα των εργαζομένων να οργανώνονται και να παλεύουν με συλλογικό τρόπο για τα δικαιώματά τους. Γι' αυτό και χτυπά διαρκώς τα σωματεία μας, είτε με την ένταξή τους σε ηλεκτρονικό μητρώο, είτε με τον νέο αντισυνδικαλιστικό νόμο για τη λειτουργία τους, που προανήγγειλε ο Βρούτσης (κατάργηση του ισχύοντος Ν.1264). Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται η ηλεκτρονική ψηφοφορία για τα Υπηρεσιακά Συμβούλια των εκπαιδευτικών. Αποτελεί πρόβα τζενεράλε και για τις εκλογές των σωματείων μας και των σωματείων σε όλους τους εργασιακούς χώρους.

Μετά την εξ αποστάσεως «διδασκαλία», και εξ αποστάσεως «ψηφοφορία»

Στις 28 Σεπτέμβρη ψηφίστηκε ο νόμος 4728/20, που περιλαμβάνει τροπολογία για την εκλογή των αρετών μελών των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των εκπαιδευτικών μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Επίσης, με Υπουργική Απόφαση στις 14 Οκτώβρη, ανακοινώθηκε ότι οι εκλογές αυτές θα διεξαχθούν με ηλεκτρονική ψηφοφορία το Σάββατο 7 Νοέμβρη, χωρίς μάλιστα να επικαλεστούν, ως αιτία αυτής τους της απόφασης, την έκτακτη κατάσταση λόγω της πανδημίας. Η απάντηση των Ομοσπονδιών (ΟΛΜΕ-ΔΟΕ) ήταν να αρνηθούν τη διαδικασία που ήθελε να επιβάλει το Υπουργείο Παιδείας. Όλες

οι παρατάξεις που συμμετείχαν στις εκλογές απέσυραν τα ψηφοδέλτια τους και αρνήθηκαν να στείλουν εκπρόσωπο των σωματείων στις εφορευτικές επιτροπές, ενώ κάλεσαν τα μέλη τους σε αποχή από τις εκλογές.

Το κρεσέντο αυταρχισμού της υπουργού Παιδείας δεν έχει τέλος

Ανακήρυξε τις εφορευτικές επιτροπές μόνο με τα μέλη που ορίζει η Διοίκηση, δηλαδή με 2 δοτά μέλη, γεγονός πρωτόγνωρο, αφού σε όλες τις εκλογικές διαδικασίες προβλέπεται μονός αριθμός για τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής. Επίσης, με τροπολογία της τελευταίας στιγμής (26 Οκτώβρη) και σε νομοσχέδιο του υπουργείου Οικονομικών, η Κεραμέως εξουσιοδοτεί τον εαυτό της για να λύσει όποιο πρόβλημα παρουσιαστεί, ώστε να ελέγξει πλήρως την εκλογική διαδικασία, και δηλώνει ότι δεν αποδέχεται τις παραιτήσεις των υποψηφίων και ότι θα πραγματοποιήσει με το έτσι θέλω τις εκλογές χρησιμοποιώντας τα αποσυρθέντα ψηφοδέλτια!

Οι κίνδυνοι από την ηλεκτρονική ψηφοφορία είναι μεγάλοι

Εκτός από τα πολλά τεχνικά προβλήματα που μπορεί να προκύψουν (δημιουργείται ζήτημα αποκλεισμού ψηφοφόρων, δεν υπάρχει δυνατότητα ένστασης για τυχόν παρατυπίες, οι μόνοι που μπορούν να ελέγχουν τη διαδικασία είναι οι διαχειριστές της πλατφόρμας που έχει ορίσει το Υπουργείο, δηλαδή ο εργοδότης μας), ανακύπτουν ζητήματα διαφάνειας, μυστικότητας και προστασίας των ψηφοφόρων και της ψήφου τους. Κανείς δεν μπορεί να

διασφαλίσει ποιος είναι αυτός που ψηφίζει και πόσες φορές ψήφισε, αν είναι μόνος του και αν του ασκούνται πιέσεις όταν ψηφίζει, κανείς δεν μπορεί να προστατεύσει την εκλογική διαδικασία από αλλοίωση αποτελεσμάτων και εκτεταμένη νοθεία. Όμως, κι αυτό είναι το σημαντικότερο, αυτό που επιτυγχάνεται με την εξ αποστάσεως «ψηφοφορία», αν αυτή εφαρμοστεί στα σωματεία μας, είναι η απονεύρωση κάθε έννοιας συλλογικής συζήτησης και απόφασης, αφού δεν θα υπάρχει η δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων-επιχειρημάτων-εμπειριών, απολογισμού, λογοδοσίας των εκλεγμένων και άρα η διαμόρφωση άποψης σε πραγματικό περιβάλλον μέσω συλλογικών διαδικασιών. Ο κάθε εκπαιδευτικός θα διαμορφώνει άποψη σε ένα εικονικό περιβάλλον, που θα δημιουργούν τα ελεγχόμενα από την εκάστοτε κυβέρνηση ΜΜΕ. Θα διογκωθεί η λογική της ανάθεσης (δεν χρειάζεται καν να ξέρεις ποιος είναι, τι λέει και κάνει κάθε υποψήφιος, πόσο μάλλον να συμμετέχεις ενεργά), που ήδη έχει επικρατήσει στο εκπαιδευτικό συνδικαλιστικό κίνημα, και θα δοθεί

το τελικό χτύπημα ακόμα και στη δυνατότητα οργάνωσης της συλλογικής αντίστασης μέσα από δομές αυτοοργάνωσης, όπως οι γενικές συνελεύσεις, οι επιτροπές αγώνα, οι απεργιακές επιτροπές κ.ά.

Συντεταγμένα και μέσα από τα σωματεία μας οι εκπαιδευτικοί να απονομιμοποιήσουμε τις χουντικές έμπνευσης πρακτικές του ΥΠΑΙΘ και της Κεραμέως.

- ▶ **Να περιφρουρήσουμε τις εκλογικές διαδικασίες, που τις υποδεικνύουν τα καταστατικά μας και όχι οι εκάστοτε Διοικήσεις**
- ▶ **Να απέχουμε και να ακυρώσουμε στην πράξη τις τηλεεκλογές παρωδία**
- ▶ **Δεν αναγνωρίζουμε τα «αποτελέσματά» τους**

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Τηλ: 2310265730, e-mail: antepithesi_ekp@hotmail.com

Κρίση και εργοδοτικές επιθέσεις στη Γαλλία

Ηραγδαία επέλαση της επιδημίας του κορονοϊού στη Γαλλία έχει επικαλύψει, τουλάχιστον στα δελτία ειδήσεων και στα άρθρα των αστικών εφημερίδων, την οικονομική και κοινωνική κρίση που εξαπλώνεται με ανάλογα γρήγορο ρυθμό. Όμως, οι εργαζόμενοι της Γαλλίας υφίστανται μια σφοδρή επίθεση, κυρίως με τη μορφή απολύσεων, εκβιαστικών διλημάτων για μειώσεις μισθών, κλεισίματος επιχειρήσεων και βιομηχανικών μονάδων. Η επίθεση στους εργαζόμενους συνοδεύεται από μια διολίσθηση στην οικονομική καταστροφή πλατιών μικροαστικών στρωμάτων, λόγω της πτώσης της ιδιωτικής καταναλώσεως και των περιοριστικών υγειονομικών μέτρων.

Οι εγγεγραμμένοι στον γαλλικό ΟΑΕΔ ξεπέρασαν και πάλι τα 6 εκ. (συμπεριλαμβανομένων όσων είναι εγγεγραμμένοι και απασχολούνται κάπου με μερική απασχόληση), ενώ μεταξύ αυτών όσοι βρί-

σκονται σε πλήρη ανεργία άγγιξαν τα 4 εκ. από 3,5 περίπου πριν την έκρηξη της πανδημίας στις αρχές του χρόνου. Ο γαλλικός ΟΑΕΔ λειτουργεί με γιγάντια ελλείμματα, που καλύπτονται προς το παρόν από τον κρατικό προϋπολογισμό. Τα προγράμματα μαζικών απολύσεων έχουν τριπλασιαστεί σε σχέση με το 2019 και αφορούν κατά κύριο λόγο τη βιομηχανία, ενώ δεκάδες χιλιάδες μεμονωμένες απολύσεις λαμβάνουν χώρα. Μεγάλες βιομηχανικές μονάδες έχουν ανακοινώσει το κλείσιμό τους. Μεταξύ άλλων, χάρη και σε κινητοποιήσεις των εργαζομένων, ήρθαν στην επιφάνεια τα μελλοντικά κλεισίματα των εργοστασίων της Bridgestone στην Béthune, της Cargill στην Haubourdin και του διυλιστηρίου Grandpuits της Total. Παράλληλα, παρά την επανεκκίνηση της οικονομίας τον Μάιο-Ιούνιο, 1 με 2 εκ. εργαζόμενοι παρέμεναν στα τέλη Οκτώβρη σε μερική ή ολική αναστολή εργασίας, από τα περίπου 9 εκ. τον

Απρίλιο, ενώ μετά την πρόσφατη ανακοίνωση lockdown το νούμερο αυτό θα ξαναπάρει την ανιούσα, λόγω του κλεισίματος του λιανικού εμπορίου, του επισιτισμού, πολιτιστικών χώρων κ.ά.

Οι συνέπειες αυτής της οικονομικής κρίσης και των εργοδοτικών επιθέσεων έχουν ήδη αρχίσει να εμφανίζονται κοινωνικά. Οι αιτήσεις για επιδόματα διατροφής έχουν εκτιναχθεί, όπως και αυτές για το κατώτατο εγγυημένο εισόδημα (περίπου 600 ευρώ). Βέβαια, η κυβέρνηση ενώπιον της έκρηξης της φτώχειας διατηρεί την απάνθρωπη αντίληψη, δια στόματος Μακρόν, ότι «όσο περισσότερο αυξάνουμε τα κατώτατα κοινωνικά επιδόματα, τόσο περισσότερο δυσχεραίνουμε την επιστροφή στην εργασία», ενοχοποιώντας έτσι τους ανέργους και τους φτωχούς για την άθλια κατάσταση τους. Την ίδια στιγμή, ανακοινώνει μισθώδη ποσά προς στήριξη του μεγάλου κεφαλαίου, με φορολογικές ελαφρύνσεις, απευθείας

επιδοτήσεις, άτοκα δάνεια, παράταση πληρωμής ασφαλιστικών εισφορών και άλλων υποχρεώσεων.

Προς το παρόν, δεν υπάρχει από την πλευρά της εργατικής τάξης και του συνδικαλιστικού κινήματος μια ανάλογη απάντηση. Ένα κομμάτι της CGT είχε καλέσει σε διαδήλωση στις 17 Οκτώβρη, μαζί με διάφορες οργανώσεις των μεταναστών χωρίς χαρτιά, οι οποίοι είχαν ήδη πραγματοποιήσει την άνοιξη και το καλοκαίρι δύο μεγάλες πετυχημένες διαδηλώσεις. Η κινητοποίηση ήταν αναμικτή. Κανέναν άλλο μεγάλο απεργιακό ραντεβού δεν έχει προγραμματιστεί. Αφενός, λόγω των απαγορεύσεων κυκλοφορίας και των μέτρων υγειονομικού χαρακτήρα, αφετέρου λόγω της αδυναμίας της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας όλων των μεγάλων συνδικάτων, να προτάξει και να οργανώσει ένα ενιαίο κίνημα της εργατικής τάξης, ενάντια στις απολύσεις, στις μειώσεις μισθών, στα κλεισίματα επιχειρήσεων. Κινητοποιήσεις εκεί

όπου επιχειρούνται εργοδοτικές επιθέσεις, υπάρχουν και πιθανόν να μην είναι λίγες, καταφέρνοντας μάλιστα όχι μόνο να ανασχέσουν επιθέσεις, αλλά ενίοτε να αποσπούν πριμ ή και αυξήσεις. Ωστόσο, είναι απομονωμένες, δεν έχουν γενικευτεί και μάλλον στη μεγάλη πλειοψηφία της εργατικής τάξης επικρατεί μια αναμονή ενόψει των εξελίξεων. Σε κάθε περίπτωση, το εργατικό κίνημα στη Γαλλία έχει μπει σε μια νέα δύσκολη φάση και θα πρέπει να αξιοποιήσει και να γενικεύσει τα ελπιδοφόρα στοιχεία ενότητας, αποφασιστικότητας, μαχητικότητας και αυτοοργάνωσης, που είχαν εμφανιστεί στα κινήματα των Κίτρινων Γιλέκων και στο κίνημα ενάντια στη συνταξιοδοτική «μεταρρύθμιση», ώστε να μπορέσει να υπερασπίσει όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων και τα κοινωνικά και πολιτικά τους δικαιώματα.

■ **Κώστας Σηφάκης** (εργαζόμενος στο Παρίσι)

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ 2020

Η φλόγα της εξέγερσης του Νοέμβρη φ τον δρόμο για να βγούμε από το αδιέξο της φτώχειας, της κρίσης και της πανδημ

*Πριν 47 χρόνια,
η εξέγερση του
Πολυτεχνείου έθετε τις
βάσεις για την ανατροπή
της δικτατορίας των
συνταγματαρχών
και άνοιγε τον
δρόμο για νέους
μεγαλειώδεις αγώνες
των εργαζομένων στην
Ελλάδα. Οι έλληνες
καπιταλιστές, υπό
την πίεση αυτών των
αγώνων, και φοβούμενοι
την αναζωπύρωση της
φλόγας της εξέγερσης,
αναγκάστηκαν να
παραχωρήσουν στην
εργατική τάξη το σύνολο
σχεδόν των εργασιακών,
κοινωνικών και
πολιτικών δικαιωμάτων
που είχε μέχρι σήμερα.*

■ Γιάννης Σμυρλής

Σήμερα, παραμονές της 47ης επετείου της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, οι εργαζόμενοι, η νεολαία, τα φτωχά λαϊκά στρώματα βρίσκονται σε πιο δεινή θέση από ποτέ.

**Απροστάτευτοι οι εργαζόμενοι
μπροστά στην πανδημία και τη νέα
οικονομική κρίση**

Η κυβέρνηση των «αρίστων» της ΝΔ, παρά τις αλαζονικές δηλώσεις της ότι κατάφερε να κρατήσει ασφαλή την ελληνική κοινωνία από την πανδημία του κορονοϊού, είναι η μόνη υπεύθυνη για τη σημερινή κατάσταση. Όλο και περισσότεροι άνθρωποι στη χώρα μας κινδυνεύουν καθημερινά, όχι γιατί «έτσι γίνεται παντού», όπως μας λένε τα κρατικοδίαιτα ΜΜΕ, ή γιατί δήθεν φταίει η νεολαία που δεν υπακούει. Αλλά, γιατί το σύστημα υγείας δεν ενισχύθηκε καθόλου στο διάστημα που πέρασε από το πρώτο κύμα έξαρσης της πανδημίας. Γιατί δεν πάρθηκε κανένα ουσιαστικό μέτρο για την πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση της εξάπλωσης του ιού. Γιατί η κυβέρνηση δεν έδωσε λεφτά για το άνοιγμα ΜΕΘ, για την πρόσληψη ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, για περισσότερα τεστ, για πρόσληψη εκπαιδευτικών ώστε να μειωθεί ο αριθμός των μαθητών στις τάξεις. Και δεν τα έδωσε, επειδή προτίμησε να τα δώσει σε «δωράκια» στο μεγάλο κεφάλαιο και στους καναλάρχες, στην αποπληρωμή του χρέους, στις προσλήψεις ΕΠΟΠ και αστυνομικών, στα εξωφρενικά εξοπλιστικά προγράμματα του στρατού.

Το δεύτερο κύμα της πανδημίας, όμως, φέρνει την ελληνική κοινωνία αντιμέτωπη όχι μόνο με τον υγειονομικό κίνδυνο, αλλά και με αυτόν της φτώχειας και της εξαθλίωσης. Η νέα κρίση, που είχε ξεκινήσει να εμφανίζεται, επιταχύνθηκε ραγδαία από την πανδημία. Αν και οι προβλέψεις ανατρέπονται καθημερινά, πάντα προς το χειρότερο, όλα δείχνουν ότι έχουμε μπροστά μας την πιο εκτεταμένη κρίση που έχει γνωρίσει στην ιστορία του το καπιταλιστικό σύστημα. Οι εργαζόμενοι όμως είναι αυτοί που σε όλον τον κόσμο καλούνται να πληρώσουν τον λογαριασμό. Ειδικά ο ελληνικός καπιταλισμός, που ήταν ήδη σε κατάσταση μισοχρεοκοπίας, έχει χαράξει μια πορεία κατακόρυφης ύφεσης, η οποία σε συνδυασμό με τα μέτρα της κυβέρνησης φέρνουν μια τεράστια αύξηση της ανεργίας, απώλεια εισοδημάτων, καταβάρθρωση του βιοτικού επιπέδου. Ο εφιάλτης της κρίσης και της φτώχειας είναι ίσως μεγαλύτερος και από αυτόν του κορονοϊού, αφού ήρθε για να μείνει, ειδικά όσο αυτά τα διεφθαρμένα και ανίκανα αστικά επιτελεία διαχειρίζονται την κατάσταση.

**Κυβέρνηση και καπιταλιστές
κάνουν την κρίση «ευκαιρία»**

Σε αυτήν την περίοδο, δεν αντιμετωπίζουμε «όλοι μαζί» τον κορονοϊό και την κρίση, όπως μας λέει ο Κυριάκος Μητσοτάκης από τα διαγγέλματά του. Η κυβέρνηση, ακόμα περισσότερο απ' ό,τι την περίοδο του πρώτου lock down, επιτίθεται λυσσασμένα στα δικαιώματά μας. Μόλις τον τελευταίο μήνα έχει περάσει το τερατούργημα του νέου Πτωχευ-

τικού Κώδικα, το οποίο καταδικάζει εργαζόμενους και φτωχά λαϊκά στρώματα σε μια ζωή με μόνο σκοπό την αποπληρωμή των χρεών τους, ενώ παράλληλα χαρίζει στις τράπεζες ακόμα και την πρώτη κατοικία. Παρουσίασε το νέο νομοσχέδιο για τα εργασιακά, στο οποίο θεσμοθετεί επίσημα την κατάργηση του οχταώρου, το φακέλωμα των σωματείων, τη μετατροπή της απεργίας σε άπιαστο όνειρο, τη νομιμοποίηση από την πίσω πόρτα της εργοδοτικής ανταπεργίας, την επιβράβευση της ρουφιανιάς και της απεργοσπασίας. Ετοιμάζει μια σειρά από ακόμα αντιδραστικότερα νομοσχέδια, συμπληρώνοντας τις αντεργατικές ΠΝΠ της πρώτης περιόδου της πανδημίας, χτυπώντας κάθε πτυχή της κοινωνικής ζωής. Είναι μια κυβέρνηση, η οποία λειτουργεί κατά παραγγελία και εκτελεί αποκάλυπτα πλέον τις επιταγές του ντόπιου και ξένου κεφαλαίου.

**Η αστυνομοκρατία, η καταστολή
και η πατριδοκαπηλία θυμίζουν
επταετία**

Απαραίτητο συμπλήρωμα σε όλη αυτή την αντεργατική θύελλα, είναι η κρατική καταστολή. Το «καρότο» δεν υπάρχει πια για τους εργαζόμενους, αλλά μόνο το «μαστίγιο». Τα σώματα ασφαλείας είναι τα μόνα που ενισχύονται, λες και ο ιός αντιμετωπίζεται με ΜΑΤ και ΔΙΑΣ. Η κυβέρνηση έχει επαναφέρει με προκλητικό τρόπο τη θεωρία των δύο άκρων. Αμέσως μετά την καταδικαστική απόφαση για τη ναζιστική συμμορία της Χρυσής Αυγής, στην οποία απάντησε με όργιο καταστολής στη μεγαλειώδη συγκέντρωση έξω από

ιωτίζει δο ημίας

τα Δικαστήρια, δηλώνει ότι τώρα θα πατάξει τον «κόκκινο φασισμό»: δηλαδή τους αγωνιστές και τις οργανώσεις της αριστεράς, το ίδιο το εργατικό κίνημα, όποιον τολμάει να διεκδικεί τα αυτονόητα. Βρήκε μάλιστα την ευκαιρία να εξαγγείλει και νέο σώμα πανεπιστημιακής αστυνομίας, προκειμένου να εξαλείψει εκ των προτέρων τις δυνατότητες οργάνωσης και αντίστασης της νεολαίας.

Παράλληλα, συνεχίζει τα επικίνδυνα παιχνίδια του ανταγωνισμού με τον τούρκικο καπιταλισμό. Προσπαθεί –μάταια όπως φαίνεται– να κερδίσει και πάλι την εύνοια των Αμερικάνων και του ΝΑΤΟ, να επιβεβαιώσει ότι η Ελλάδα είναι ο πιο πρόθυμος και δεδομένος σύμμαχος αυτής της δολοφονικής συμμαχίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Καταχρεώνει τον ελληνικό λαό με τις παράλογες αγορές εξοπλιστικών προγραμμάτων, μας βάζει καθημερινά αντιμέτωπους με τον κίνδυνο ενός θερμού επεισοδίου ή μιας πολεμικής σύγκρουσης για να κερδίσουν οι έλληνες και ξένοι καπιταλιστές από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων, αυτοί που την ίδια στιγμή απαιτούν τη μείωση των μισθών μας και την αρπαγή των σπιτιών μας.

Μπορούμε και πρέπει να τους ανατρέψουμε, πριν να είναι αργά

Δεν υπάρχει περιθώριο για αναμονή, ή πίστωση χρόνου. Όσο η κυβέρνηση επιβάλλει σε εμάς, τους από κάτω, lock down, αυτή όχι απλά συνεχίζει τη δράση της εναντίον μας αλλά και την οξύνει. Είναι πια σαφές, ότι τόσο η κυβέρνηση όσο και η υποτιθέμενη αντιπολίτευση, δεν ενδιαφέρονται για την προστασία της υγείας και της ζωής μας, αλλά για τη σωτηρία του χρεοκοπημένου ελληνικού καπιταλισμού, ισοπεδώνοντας τα δικαιώματά μας, βάζοντας στον γύψο το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα. Η μόνη λύση είναι να ακολουθήσουμε το κόκκινο νήμα του Νοέμβρη του '73, για να αποτινάξουμε το ζοφερό μέλλον που μας ετοιμάζουν.

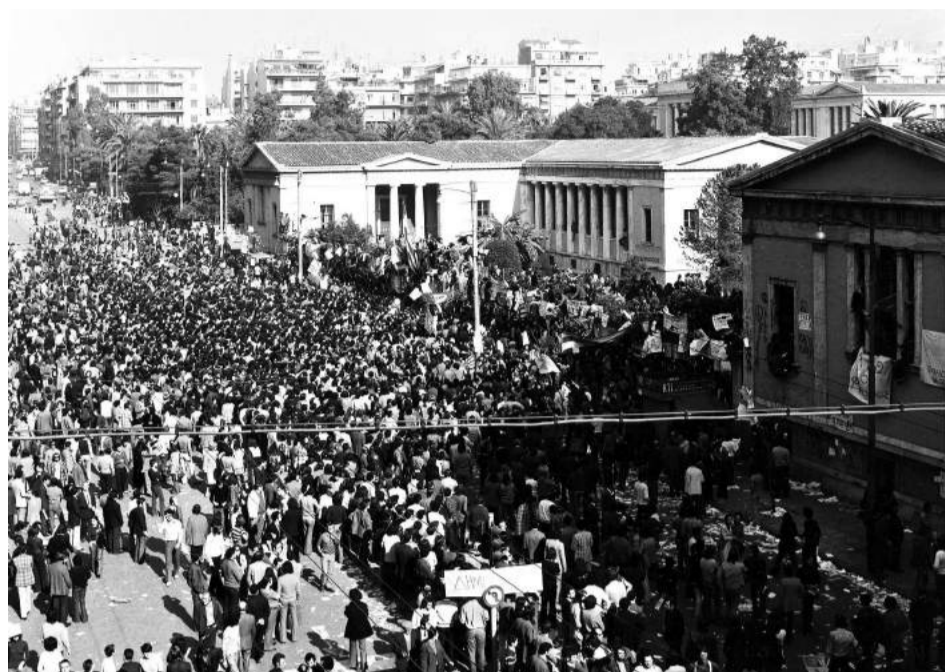
Η Εξέγερση του Πολυτεχνείου

Φέτος συμπληρώνονται 47 χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου, μια από τις σημαντικότερες στιγμές του ελληνικού εργατικού κινήματος, η οποία έπαιξε καθοριστικό ρόλο για την πτώση της επταετούς χούντας των συνταγματαρχών. Τα γεγονότα της περιόδου άφησαν μια τεράστια παρακαταθήκη στο κίνημα, το οποίο κατάφερε να κατοχυρώσει σημαντικά κοινωνικά δικαιώματα και κατακτήσεις, μέσα από τους αγώνες που έδωσε τα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης.

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου δεν αποτελεί ένα στιγμιαίο μεμονωμένο γεγονός, ήταν μια κοινωνική έκρηξη, αποτέλεσμα της καταπίεσης ολόκληρων δεκαετιών που βίωναν τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Μεταπολεμικά, η εργατική τάξη προερχόταν από μια συντριπτική ήττα στον εμφύλιο πόλεμο, που οδήγησε σε ραγδαία αλλαγή των συσχετισμών δύναμης, επιτρέποντας στην αστική τάξη να επιβάλει ένα βάρβαρο καθεστώς τρομοκρατίας και αντικομμουνισμού, με τις ευλογίες φυσικά του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού.

Τη δεκαετία του '60, ο ελληνικός καπιταλισμός γνώρισε τεράστια ανάπτυξη βασιζόμενος στην υπερεκμετάλλευση της εργατικής τάξης. Παράλληλα όμως, άρχισε να ανακάμπτει το εργατικό κίνημα, με το ξέσπασμα μαζικών κινητοποιήσεων (π.χ. συγκρούσεις-γενική απεργία οικοδόμων 1960-1961). Σταθμό της εποχής αποτελεί το μεγαλειώδες κίνημα των Ιουλιανών του 1965, όπου για 70 μέρες μεγάλα κομμάτια των εργαζομένων και της νεολαίας προχώρησαν με αυθορμητισμό σε μαχητικές κινητοποιήσεις και συγκρούσεις. Μέχρι το 1967, η μια κυβέρνηση διαδεχόταν την άλλη και, καθώς η ελληνική αστική τάξη αδυνατούσε να αντιμετωπίσει την τεράστια πολιτική κρίση και την άνοδο των αγώνων, το πραξικόπημα των συνταγματαρχών αποτελούσε πλέον μονόδρομο για αυτήν.

Η χούντα που εγκαθιδρύθηκε ήταν ένα στυγνό, καταπιεστικό, στρατοκρατικό καθεστώς και αποτελούσε συνέχεια του μετεμφυλιακού κράτους, ποιοτικά χειρότερη από αυτό. Η κατάσταση βελτιώθηκε από το 1972, αφού ξεκίνησε μια προσπάθεια φιλελευθεροποίησης του καθεστώτος, την οποία εκμεταλλεύτηκαν οι εργαζόμενοι και η νεολαία. Η οικονομική κρίση, οι διεθνείς εξελίξεις, ο Μάης του '68 είχαν επηρεάσει σημαντικά τον λαό, ενώ παράλληλα οι φοιτητές εξελίσσονταν σε εκφραστή των επιθυμιών για ελευθερίες και άνοδο του βιοτικού επιπέδου. Οι φοιτητικοί αγώνες ενάντια στην υποχρεωτική στράτευση εν μέσω των σπουδών τους και οι καταλήψεις της Νομικής έπαιξαν καθοριστικό ρόλο για την αμφισβήτηση

της πολιτικής των ρεφορμιστών (ΚΚΕ και ΚΚΕ Εσωτερικού) αλλά και για την ενοποίηση εργατικού και φοιτητικού κινήματος, προετοιμάζοντας το έδαφος για την επικείμενη εξέγερση.

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου ξεκίνησε στις 14 Νοεμβρίου 1973 με την κατάληψη των κτηρίων του από 300 φοιτητές (προβοκάτορες σύμφωνα με την ΚΝΕ), μετά από εντάσεις με την αστυνομία. Μάλιστα, στις συζητήσεις των φοιτητών που ακολούθησαν, οι ρεφορμιστές πρότειναν να μη γίνει κατάληψη και αρνήθηκαν να συμμετάσχουν, αλλάζοντας στάση μόνο όταν είδαν την επιτυχία της. Την επόμενη μέρα, η κατάληψη συνέχισε να μαζικοποιείται, ενώ υπήρχε σύγκρουση μεταξύ των πολιτικών γραμμών της Ακρας Αριστεράς και των ρεφορμιστών.

Γενικότερα, εκείνες τις τρεις μέρες φάνηκε ξεκάθαρα ο βρώμικος ρόλος των ρεφορμιστών. Προσπάθησαν να περιορίσουν τον πολιτικό χαρακτήρα των αιτημάτων και να διαλύσουν κάθε εσωτερική διαδικασία της κατάληψης, είτε παραλύοντάς την μέσα από συνεχείς διαφωνίες, είτε με τραμπουκισμούς. Ακόμη, επεδίωξαν με κάθε μέσο να αποκόψουν τους μέσα από τους έξω, φτάνοντας στο σημείο να προσπαθήσουν να κλείσουν τις πόρτες του Πολυτεχνείου!!!

Παράλληλα, από την πρώτη μέρα είχε δημιουργηθεί η Εργατική Συνέλευση (ΕΣ), που έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της κατάληψης και στη μετεξέλιξή της σε λαϊκή εξέγερση. Η ΕΣ συνεδρίαζε καθημερινά κατά το τριήμερο της κατάληψης και αποτελούσε μια υποδειγματική μορφή αυτοοργάνωσης, με τους τροτσικιστές και γενικά την Άκρα Αριστερά να παίζουν καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία και λειτουργία της. Τα μέλη της στάλθηκαν σε συνοικίες και χώρους δουλειάς για να προπαγανδίσουν τη δημιουργία επιτροπών πάλης και να ωθήσουν τους εργάτες σε γενική απεργία. Κατάφερε να κινητοποιήσει μεγάλους αριθμούς εργαζομένων και

να τους συνδέσει με τον ξεσηκωμό της νεολαίας, στη βάση ενοποιητικών αιτημάτων «ενάντια στη Χούντα, τα μονοπώλια και τους Αμερικανούς πάτρωνές της».

Την τρίτη μέρα έγινε μαζική είσοδος των οικοδόμων και μαθητική συνέλευση στο Πολυτεχνείο. Το απόγευμα ξεκίνησε η καταστολή της εξέγερσης, ενώ μέχρι τα μεσάνυχτα η Αθήνα είχε γίνει ένα τεράστιο πεδίο μάχης μεταξύ εξεγερμένων και αστυνομίας. Μετά τα μεσάνυχτα κατέβηκε ο στρατός για να περικυκλώσει το Πολυτεχνείο, ενώ γινόντουσαν σκληρές οδομαχίες, και στις 3 το πρωί του Σαββάτου 17 Νοέμβρη το ταγκ εισβάλλει στο Πολυτεχνείο. Η καταστολή ενάντια στους εξεγερμένους συνεχίστηκε μέχρι και την Κυριακή, ενώ συνολικά υπήρχαν δεκάδες νεκροί και εκατοντάδες τραυματίες. Η εξέγερση του Πολυτεχνείου προκάλεσε ένα ανεπανόρθωτο πλήγμα στη χούντα και μερικούς μήνες αργότερα ακολούθησε η πτώση του καθεστώτος.

Ήδη από τα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης η αστική τάξη προσπαθεί να εκφυλίσει τον χαρακτήρα της εξέγερσης. Τα γεγονότα του Πολυτεχνείου παρουσιάζονται σαν ένας απλός αντιδικτατορικός αγώνας των φοιτητών, διαγράφοντας τους αγώνες των εργατικών μαζών και τον αντιιμπεριαλιστικό και αντικαπιταλιστικό χαρακτήρα τους. Έτσι, κάθε επέτειος χαρακτηρίζεται ως «γιορτή της δημοκρατίας», για να αποφευχθεί οποιαδήποτε αμφισβήτηση της αστικής εξουσίας.

Στις μέρες μας, απέναντι στη μνημονιακή χούντα, που μοιάζει όλο και πιο πολύ με αυτή των συνταγματαρχών (βλέπε κατάργηση ασύλου, απαγόρευση διαδηλώσεων, νέος αντι-συνδικαλιστικός νόμος κ.ά.), το Πολυτεχνείο παραμένει πιο επίκαιρο από ποτέ, δείχνοντας σε εργαζόμενους και νεολαία τον δρόμο που πρέπει να ακολουθήσουν.

Κ.Κ.

Στη φυλακή οι χρυσαυγίτες δολοφόνοι

Στις 7 Οκτώβρη σημειώθηκε μια ιστορική νίκη για το αντιφασιστικό κίνημα. Η ναζιστική συμμορία της Χρυσής Αυγής καταδικάστηκε ως εγκληματική οργάνωση, πεντέμισι χρόνια μετά την έναρξη της δίκης και 7 χρόνια μετά τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα. Την στιγμή που ανακοινώθηκε η απόφαση έξω από το Εφετείο πραγματοποιούνταν η μεγαλύτερη αντιφασιστική συγκέντρωση των τελευταίων ετών η οποία ξεπέρασε τους 30.000 διαδηλωτές. Ωστόσο ενώ το πλήθος των συγκεντρωμένων υποδεχόταν την απόφαση με ενθουσιασμό και συγκίνηση, δέχτηκε απρόκλητη επίθεση από τα ΜΑΤ με χημικά, ρίψεις νερού από αέρια και κυνηγητό στους παρακείμενους δρόμους γύρω από το Εφετείο Αθηνών.

Στις 22 Οκτώβρη ανακοινώθηκαν οι οριστικές ποινές των χρυσαυγιτών, αφού προηγήθηκε στο δικαστήριο η συζήτηση για τα ελαφρυντικά και τις αναστολές. Από τους 57 καταδικασθέντες (σύνολο 69 κατηγορούμενοι), **39 οδηγούνται στη φυλακή**. Ανάμεσα τους βρίσκονται ο Γ. Ρουπακιάς που καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη συν 14 χρόνια και οι Μιχαλολιάκος, Κασσιδιάρης, Παππάς, Παναγιώταρος, Λαγός, Γερμενής που καταδικάστηκαν σε 13 χρόνια κάθειρξη για διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης. Ελαφρύτερες ποινές (3 έως 10 έτη) αποφασίστηκαν και για μια σειρά μελών και στελεχών που αφορούν την ένταξη σε εγκληματική οργάνωση, τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα και άλλες

Δίκη Χρυσής Αυγής Καταδίκη- Ορόσημο

απόπειρες δολοφονίας.

Η εξέλιξη της δίκης

Καθ' όλη τη διάρκεια της δίκης κατέθηκε στο δικαστήριο ένας τεράστιος όγκος αποδεικτικών στοιχείων (έγγραφα, βίντεο, συνομιλίες, μαρτυρίες κ.α.) που έδειξαν ξεκάθαρα τον εγκληματικό χαρακτήρα και τη δολοφονική δράση της ΧΑ. Θα πρέπει να είναι καθαρό ότι ο εγκληματικός χαρακτήρας της ΧΑ προκύπτει από την ναζιστική της ιδεολογία. Αυτήν την ιδεολογία που απαρνήθηκαν όλοι οι κατηγορούμενοι σε όλη τη διάρκεια της δίκης!

Η εισαγγελέας Οικονομού -παρά και ενάντια στα αδιάσειστα στοιχεία- πρότεινε την αθώωση όλων εκτός του Ρουπακιά! Παρ' όλο που τελικά το δικαστήριο δεν αποδέχτηκε την πρόταση αυτή, η εισαγγελέας επανήλθε με νέα κατάπτυστη πρόταση σε σχέση με τον ανασταλτικό χαρακτήρα των ποινών των καταδικασθέντων. Πρότεινε να δοθεί αναστολή σε όλους τους χρυσαυγίτες με εξαίρεση τον Ρουπακιά υποστηρίζοντας πως έχουν λευκό ποινικό μητρώο και πως δεν υπάρχει κίνδυνος τέλεσης νέων εγκλημάτων ή φυγοδικίας. Η εισαγγελέας στην προσπάθειά της «να βγάλει λάδι» τους φασίστες της ΧΑ ξέχασε αρκετές καταδικές μελών και στελεχών

της. Ανάμεσά τους και ο υπαρχηγός της ΧΑ Χ. Παππάς ο οποίος μετά την ανακοίνωση της απόφασης εξαφανίστηκε για να αποφύγει τη φυλακή. Ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη Μ. Χρυσοχοϊδης, δήλωσε προκλητικά ότι «δεν παρακολουθούσαν τον Παππά γιατί θα ήταν παράνομο», ενώ την ίδια στιγμή, κρατούνταν «νόμιμα» στη ΓΑΔΑ 14χρονοι μαθητές για 4 ολόκληρες μέρες(!).

Η ΧΑ δολοφόνησε τον Φύσσα, αλλά η αστυνομία που ήταν εκεί δεν έκανε τίποτα

Είναι γνωστό από τις καταθέσεις μαρτύρων στη δίκη ότι η δολοφονία του Φύσσα από το τάγμα εφόδου της ΧΑ έγινε παρουσία αστυνομικών της ομάδα ΔΙΑΣ που δεν έκαναν τίποτα για να αποτρέψουν τη δολοφονία, ενώ στη συνέχεια κανένας πέρα από τον Ρουπακιά δεν συνελήφθη. Ωστόσο αυτή δεν είναι μεμονωμένη περίπτωση. Είναι αρκετές οι περιπτώσεις που οι επιθέσεις των ταγμάτων της ΧΑ γινόταν παρουσία της αστυνομίας. Κανένα νέο δεν έχουμε επίσης για το οπλοστάσιο της ΧΑ, για τις διασυνδέσεις της με επιχειρηματίες (εφοπλιστές και μη), αλλά και τους θύλακες μέσα στην αστυνομία. Όλα αυτά ποτέ

δεν μπήκαν στην υπόθεση «δίκη της ΧΑ».

Η άνοδος και η πτώση της «χρυσής εφεδρείας»

Η ΧΑ γιγαντώθηκε την προηγούμενη δεκαετία πατώντας πάνω στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση, την αποσταθεροποίηση του πολιτικού σκηνικού και τις επιπτώσεις της χρόνιας εφαρμογής νεοφιλελεύθερων πολιτικών. Ενισχύθηκε χάρη στην ασυλία και το ακαταδίωκτο ή ακόμα και την συνεργασία (π.χ. περίπτωση Μπαλτάκου) που της επιφύλαξε τμήμα του κρατικού μηχανισμού, αλλά και του επίσημου αστικού πολιτικού προσωπικού. Ενισχύθηκε καλλιεργώντας το μίσος για τον μετανάστη, την αριστερά και με ύμνους προς την χούντα, τα ναζιστικά και φασιστικά καθεστώτα. Ενισχύθηκε γιατί πάντα μέσα στην ελληνική κοινωνία υπήρ-

> συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Ήδη πριν το λόγκνταουν... «Στον αέρα» ο προϋπολογισμός

Στις 2/10, ενώ η πανδημία είχε αρχίσει να φουντώνει, η κυβέρνηση είχε καταθέσει το προσχέδιο προϋπολογισμού του 2021, που συνέχιζε τις άγριες επιθέσεις ενάντια στους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Μπορεί το νέο λόγκνταουν να τον μετέτρεψε σε κουρελόχαρτο, όμως παραμένει αποκαλυπτικός για τον τσαρλατανισμό της κυβέρνησης και, κυρίως, για την ακραία νεοφιλελεύθερη και αρπακτική πολιτική της. Που ασφαλώς θα επιβεβαιωθούν και με το παραπάνω στο νέο προσχέδιο.

Για το 2020, το προσχέδιο έβλεπε ύφεση 8,2% και η εικόνα γινόταν ακόμα πιο ζοφερή με τις εκτιμήσεις για την καθίζηση των επενδύσεων (-10,9% ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου), της ιδιωτικής κατανάλωσης (-6%), των εισαγωγών (-15,1%) και εξαγωγών (-24,1%). Η ανεργία προβλεπόταν στο 18,6%. Αυτό το νούμερο -ήδη ένας πελώριος καρκινικός όγκος για τους εργαζόμενους και την κοινωνία- προκύπτει ξεκάθαρα από εκτεταμένη «δημιουργική λογιστική»: η ΕΛΣΤΑΤ συστηματικά καταγράφει πολύ λιγότερους άνεργους από τον ΟΑΕΔ, η πραγματική ανεργία είναι περίπου +5% πάνω.

Αυτή η ελληνική οικονομία, που το 2020 βρίσκεται σε πορεία από το κύμα στον θάνατο, το 2021, σύμφωνα με το προσχέδιο, «αν η υγειονομική κρίση εξελιχθεί ομαλά», θα μετατρεπόταν σε υπερπρωταθλητή μεγάλων αποστάσεων - και η πανδημία θα είχε εξαφανιστεί ως δια μαγείας. Το ΑΕΠ θα αύξανε 7,5%, οι επενδύσεις πάνω από 30%, η ιδιωτική κατανάλωση 5,8%, ενώ η ανεργία θα άρχιζε να κάμπτεται στο 16,5%. Μάλιστα, αυτό θα γινόταν με σταδιακά λιγότερο κρατικό χρήμα να πέφτει στην οικονομία, καθώς

ο ρυθμός αύξησης της δημόσιας κατανάλωσης θα μειωνόταν από 2,1% το 2019 (λόγω των έκτακτων μέτρων) σε 1,7% το 2020 και έπειτα το 2021 θα γινόταν αρνητικός (-1,8%, δηλ. μείωση κρατικών δαπανών).

Μόνο τα σαΐνια του Μητροστάκη ξέρουν πως γίνονται τέτοια θαύματα. Δηλαδή πως ξαφνικά κόσμος που μένει άνεργος και ρευει με επιδόματα-ελεημοσύνες θα καταναλώνει περισσότερο, πως καπιταλιστές που κερδίζουν παρασιτικά και ξέρουν πρώτοι αυτοί το βάθος της κρίσης θα επενδύσουν κατά κύματα.

Για ακόμα μια φορά, οι νεοφιλελεύθεροι φανατικοί της κυβέρνησης πλάσαραν αυτές τις απατεωνίστικες προβλέψεις με τα χιλιοαποτυχημένα ιδεολογήματα για ανάπτυξη μέσα από μείωση φόρων και εισφορών (για το κεφάλαιο), «ευέλικτη» εργασία κ.λπ.

Λεφτά βέβαια υπάρχουν, και δίνονται άφθονα, για τους εξοπλισμούς που στηρίζουν την εθνικιστική υστερία και τους πατριδοκάπηλους τυχοδιωκτισμούς της κυβέρνησης και της ελληνικής μπουρζουαζίας, ενώ ικανοποιούν πρόθυμα τους «εταίρους» μας δυτικούς ιμπεριαλιστές. Οι εξοπλιστικές δαπάνες προβλέπονταν σε 2,5 δισ. (αύξηση 2 δισ. από το 2020).

Σε αυτή την οικονομία που πεθαίνει, το προσχέδιο, με ένα ακόμα ακροβατικό άλτο, προέβλεπε ότι το έλλειμμα από 6,2% του ΑΕΠ φέτος (λόγω κατάρρευσης των κρατικών εσόδων κατά 8 δισ. - η μεγαλύτερη βουτιά τα τελευταία 14 χρόνια) σχεδόν θα εκμηδενιζόταν το 2021, κλείνοντας σε μόλις 1%, βελτιωμένο έτσι κατά 5%. Για μια σύγκριση, την 5ετία 2010-14, με τα βάνουσα μνημονιακά μέτρα το έλλειμμα μειωνόταν περίπου 2,5% ετήσια. Αυτός ο στόχος σημαίνει, πρώτον, μια τεράστια φοροεξόντωση των εργαζόμενων

και λαϊκών μαζών, δεύτερο, μια σαρωτική επίθεση στις κοινωνικές δαπάνες για υγεία, κοινωνική ασφάλιση, παιδεία, πρόνοια κ.λπ. Μια νέα, ταξική «μείωση του κράτους», που θα πέσει σαν δεύτερη πανδημία πάνω στη χεμαζόμενη ελληνική κοινωνία.

Το μεγαλύτερο μέρος των κυβερνητικών αλλημειών στηρίζεται (εκτός από μια συντριπτική επίθεση στους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα) στο λογαριασμό ότι θα έρθουν λεφτά από το Ταμείο Ανάκαμψης της ΕΕ, με τα οποία βέβαια θα στηθεί και ένα νέο μεγάλο φαγοπότη από καπιταλιστές και πλούσιους. Ωστόσο, στο ίδιο το προσχέδιο μηδέν. Τι θα γίνει με το Ταμείο από το 2021 είναι πολύ θολό, σε κάθε περίπτωση τα ποσά είναι ανεπαρκή για μια ανάταση της ελληνικής οικονομίας - και, κυρίως, συνοδεύονται από μνημονιακούς όρους και επιβαρύνουν το δημόσιο χρέος. Ένα δημόσιο χρέος που έχει ήδη εκτοξευτεί αστρονομικά στο 200-210% του ΑΕΠ και η κυβέρνηση το θρέφει διαρκώς, καθώς δεν αγγίζει ούτε στο ελάχιστο τον προκλητικό πλούτο των καπιταλιστών και της ελίτ, αλλά βγαίνει απαντωτά στις «αγορές» για δάνεια (δήθεν φτηνά), που ο λογαριασμός τους έχει ήδη ναρκοθετήσει κάθε μέλλον του ελληνικού λαού.

Οι εργαζόμενοι, αυτοί που και «στην πρώτη γραμμή» της πανδημίας κρατάνε όρθια την κοινωνία, αντιμετωπίζουν πλέον μια κατάσταση δραματική, το μαύρο φάσμα της ανεργίας, εξαθλίωσης και πείνας. Μεταξύ Μαρτίου και Ιουνίου, η έξοδος από το εργατικό δυναμικό κυμάνθηκε μεταξύ 100 και 180 χιλιάδων ατόμων σε σχέση με τους αντίστοιχους μήνες του 2019, με το μεγαλύτερο όγκο να αφορά εργαζόμενους σε αναστολή εργασίας για διάστημα μεγαλύτερο των 3 μη-

νών και εισόδημα λιγότερο από το 50% του μισθού τους. Μόνο το β' τρίμηνο του 2020, το ποσοστό των απασχολούμενων που λάμβανε από 0 έως 200 ευρώ εκτινάχτηκε από 1% σε περίπου 12%!

Η βόμβα του νέου λόγκνταουν έχει ήδη σκάσει, δημιουργώντας μια επιπλέον τομή στην εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης, ανατινάζοντας τα μπαλόνια της κρίσης του ελληνικού καπιταλισμού, τις ελπίδες να επέλθει κάποια ομαλότητα στη διαχείρισή της. Η ύφεση θα είναι διψήφια. Πέρα από τη μαύρη προπαγάνδα της κυβέρνησης και των μπουκωμένων με κρατικό χρήμα ΜΜΕξάπτησης, έχει γίνει πια γνωστό ότι το ελληνικό κρατικό πακέτο «στήριξης» είναι αναλογικά μόλις το 2ο μικρότερο στην ΕΕ (3,1% του ΑΕΠ έναντι π.χ. 8,3% της Γερμανίας). Η κρίση του ελληνικού καπιταλισμού θεριεύει, ενώ ξεχαρβαλώνονται οι όποιες εναλλακτικές και βαλβίδες εκτόνωσης, συσσωρεύονται από παντού νέα βουτιά από ελλείματα και χρέη, λουκέτα, απολύσεις, ρίχνοντας τους εργαζόμενους, άνεργους, φτωχούς και νέους σε απόγνωση. Όποιο νέο προσχέδιο προϋπολογισμού φέρει η κυβέρνηση, όπως και κάθε άλλο που θα ακολουθήσει, θα επικυρώνει και θα βαθαίνει τον αμείλικτο ταξικό πόλεμο που έχουν κηρύξει σε όλους εμάς, τους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα, τη νεολαία, για να μας φορτώσουν την κρίση. Τώρα που ο θυμός και η οργή γι' αυτή την άθλια, ανίκανη και εγκληματική κυβέρνηση έχουν αρχίσει να σιγοβράζουν, χωρίς άλλη αργοπορία πρέπει να οργανώσουμε μια αποφασιστική αντίθεση. Για να τη διώξουμε με μαζικούς και σκληρούς αγώνες, ως πρώτο βήμα για να επιβάλλουμε το δικό μας δίκιο και λύσεις.

■ Σταύρος Σκεύος

> συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

χαν ακροδεξιοί «θύλακες» που όμως δεν είχαν αυτονομηθεί πολιτικά και οργανωτικά από την ΝΔ στην οποία ήταν ενσωματωμένοι παραδοσιακά.

Τα δολοφονικά τάγματα εφόδου της ΧΑ αποτελούσαν μια «χρυσή εφεδρεία» των μνημονιακών και ένα απαραίτητο συμπλήρωμα του Κράτους Έκτακτης Ανάγκης των ΜΑΤ ώστε με τη δολοφονική τους δράση να τρομοκρατούν αγωνιστές, νεολαία και μετανάστες. Το σχέδιο της όμως για μια ακόμα πιο αναβαθμισμένη δράση, σταμάτησε απότομα μετά τη δολοφονία Φύσσα λόγω της ανόδου του αντιφασιστικού κινήματος που ανάγκασε την κυβέρνηση Σαμαρά το 2013 να συλλάβει τους φασίστες της ΧΑ. Η πίεση αυτή αλλά και η ανάγκη της «δεξιάς πολυκατοικίας» να αναδιαταχτεί έτσι ώστε η ΝΔ να οικειοποιηθεί την εκλογική επιρροή της ΧΑ που αμφισβητούσε την πρωτοκαθεδρία της, δεν άφησαν κανένα περιθώριο στην αστική δικαιοσύνη να αθώσει την ΧΑ.

Το «συνταγματικό τόξο» και η θεωρία των δύο «άκρων».

Η καταδικη-ορόσημο της φασιστοσυμμορίας της ΧΑ είναι μια σημαντική νίκη του κινήματος στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς που δεν πρέπει να επιτρέψουμε να την καπηλευτούν τα αστικά μνημονιακά κόμματα. Η ΝΔ, ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΙΝΑΛ, επιχειρούν να εμφανιστούν ως ένα «δημοκρατικό-συνταγματικό τόξο», «προασπιστές της δημοκρατίας» ενάντια στο φασισμό, για να ξεπλύνουν τις τεράστιες ευθύνες τους για την ενίσχυση της ΧΑ, αλλά και για να εντείνουν την επίθεση στο «άλλο άκρο». Το επικίνδυνο κατασκεύασμα της «θεωρίας των δύο άκρων» βάζει στο στόχαστρο την άκρα και επαναστατική αριστερά και το ίδιο το εργατικό κίνημα.

Η ΝΔ θυσιάζει και απαρνείται την ξοφλημένη πλέον ΧΑ, αλλά όχι όλα όσα την εξέθρεψαν και την ενίσχυσαν. Η ούλτρα νεοφιλελεύθερη και ρατσιστική πολιτική του Μητσοτάκη άλλωστε μοιράζεται την ίδια πολιτική ατζέντα με τους ναζιστές: Όλα για τους επιχειρηματίες και τους «άριστους» εις βάρος ακόμη και των ζώων των εργαζομένων, της νεολαίας, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και ειδικά των πιο αδύναμων κομματιών τους, των προσφύγων και μεταναστών. Τα τάγματα εφόδου της ΧΑ ήταν το συμπλήρωμα της επίθεσης στα εργασιακά, κοινωνικά και δημοκρατικά μας δικαιώματα.

Κανένας εφησυχασμός!

Η οριστική νίκη απέναντι στο φασισμό δεν μπορεί να έρθει μέσα από τα αστικά δικαστήρια. Η καταδική της ΧΑ πρέπει να είναι μόνο η αρχή στην πάλη ενάντια στον μνημονιακό φασισμό της κυβέρνησης και διάφορων φασιστικών μορφωμάτων που μπορεί να ξεπηδήσουν με την κατάρρευση της ΧΑ. Μόνο οι ενωτικοί και μαχητικοί αγώνες με ένα Ενιαίο Ταξικό Μέτωπο θα τσακίσουν μια και καλή το φασισμό και το σύστημα που τον γεννά.

■ Γιώργος Κ.

Ναγκόρνο Καραμπάχ: η πολεμική σύγκρουση απειλεί με ανάφλεξη ολόκληρη την περιοχή

Οι συγκρούσεις που ξέσπασαν στη διαφιλονικούμενη περιοχή του Ναγκόρνο Καραμπάχ στις 27 Σεπτεμβρίου μαιώνονται και έχουν εξελιχθεί σε ανοιχτή πολεμική αναμέτρηση μεταξύ του Αζερμπαϊτζάν και της Αρμενίας. Η εμπλοκή της Τουρκίας, της Ρωσίας και άλλων ιμπεριαλιστικών και περιφερειακών δυνάμεων δημιουργεί θανάσιμους κινδύνους για τους λαούς της περιοχής του Καυκάσου αλλά και ευρύτερα.

Από την επανάσταση στην εθνικιστική διένεξη

Η περιοχή του νότιου Καυκάσου επί πολλούς αιώνες κατοικούνταν από μια πανσπερμία εθνοτήτων και βρισκόταν κάτω από τον έλεγχο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, εκτός από ένα τμήμα της προς την Κασπία Θάλασσα, που ανήκε στην Περσία. Από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα και έπειτα, η τσαρική Ρωσία επέβαλε την κυριαρχία της στο μεγαλύτερο μέρος της περιοχής, μαζί με ένα καθεστώς καταπίεσης για τους λαούς της. Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, οι σοσιαλιστικές ιδέες άρχισαν να διαδίδονται στις κυριότερες πόλεις, με επίκεντρο το Μπακού (σημερινή πρωτεύουσα του Αζερμπαϊτζάν), το οποίο, λόγω του λιμανιού και της πετρελαϊκής βιομηχανίας που διέθετε, συγκέντρωνε σημαντικό αριθμό εργατών. Οι προλετάριοι του Μπακού έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην Οκτωβριανή Επανάσταση, καταλαμβάνοντας, υπό την καθοδήγηση των μπολσεβίκων, την εξουσία στην πόλη ήδη από τον Νοέμβριο του 1917. Σύμφωνα η εξουσία των σοβιέτ επεκτάθηκε και σε άλλες περιοχές του Αζερμπαϊτζάν. Στην ηγεσία της «Κομμούνας του Μπακού» αναδείχθηκαν οι «26 Επίτροποι», που προέρχονταν από 7 διαφορετικές εθνότητες, εκφράζοντας τη διεθνιστική ενότητα των εργαζομένων. Η σημαντικότερη ηγετική μορφή των επιτρόπων ήταν ο Αρμένιος Στεπάν Σαουμιάν (το Στεπανακέρτ, πρωτεύουσα του Ναγκόρνο Καραμπάχ, ονομάστηκε έτσι προς τιμήν του), ενώ ανάμεσά τους ήταν και ένας ελληνικής καταγωγής μπολσεβίκος, ο Ηρακλής Μεταξάς. Ωστόσο, η νεαρή εργατική εξουσία του Μπακού ήταν περικυκλωμένη από πολυάριθμους εχθρούς, από τους Οθωμανούς και τον βρετανικό ιμπεριαλισμό, μέχρι τις αστικές εθνικιστικές δυνάμεις των εθνοτήτων της περιοχής και τα αντεπαναστατικά «αριστερά» κόμματα (μενσεβίκοι, εσέροι). Η «Κομμούνα του Μπακού» υπέκυψε τον Ιούλιο του 1918 και οι 26 Επίτροποι εκτελέστηκαν από τους μενσεβίκους και τους εσέρους, με τη σύμπραξη βρετανών αξιωματικών.

Τελικά όμως, το 1920-21, ο Κόκκινος Στρατός συνέτριψε τις δυνάμεις της αντεπανάστασης και επέβαλε τη σοβιετική εξουσία σε ολόκληρη την Υπερκαυκασία. Με την ίδρυση της Σοβιετικής Ένωσης το 1922, η περιοχή αντιπροσωπευόταν στη σοσιαλιστική ομοσπονδία ως ενιαία σοβιετική δημοκρατία, αργότερα όμως δημιουργήθηκαν οι δημοκρατίες της Γεωργίας, της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν. Στο πλαίσιο των εδαφικών διευθετήσεων μεταξύ των τριών δημοκρατιών, το Ναγκόρνο Καραμπάχ, που όπως και σήμερα κατοικούνταν κατά μεγάλη πλειονότητα από Αρμένιους, εντάχθηκε στο Αζερμπαϊτζάν, αποτελώντας όμως ξεχωριστή διοικητική οντότητα με ευρεία αυτονομία. Με την επικράτηση όμως της σταλινικής γραφειοκρατίας, οι εθνικιστικές διενέξεις επανήλ-

θαν στο προσκήνιο, λόγω των ανταγωνισμών μεταξύ στελεχών του γραφειοκρατικού μηχανισμού που προέρχονταν από διαφορετικές εθνότητες.

Το 1988 οι Αρμένιοι του Ναγκόρνο Καραμπάχ ανακήρυξαν την απόσχισή του από το Αζερμπαϊτζάν και ζήτησαν από την κυβέρνηση της Μόσχας να εγκρίνει την ένωση της περιοχής με την Αρμενία. Το 1992, μετά τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, ξέσπασε πόλεμος μεταξύ των δύο (ανεξάρτητων πλέον) χωρών, που κράτησε μέχρι το 1994 και προκάλεσε τον θάνατο 300.000 ανθρώπων. Οι Αρμένιοι επικράτησαν κατά κράτος και κατέλαβαν όχι μόνο το Ναγκόρνο Καραμπάχ αλλά και διάφορες γειτονικές επαρχίες, εκτοπίζοντας εκατοντάδες χιλιάδες Αζέρους που κατοικούσαν σε αυτές. Στο σύνολο αυτών των εδαφών ανακηρύχθηκε η λεγόμενη «Δημοκρατία του Αρτσάχ», που όμως δεν έχει αναγνωριστεί από καμία χώρα, ούτε καν την ίδια την Αρμενία. Από τότε, η περιοχή αποτελεί ένα από τα πολλά θερμά μέτωπα, που άλλοτε «παγώνουν» και άλλοτε αναζωπυρώνονται, σε διάφορα σημεία της πρώην σοβιετικής επικράτειας.

Πόλεμος μέχρις εσχάτων

Το Αζερμπαϊτζάν θεωρεί ότι το Ναγκόρνο Καραμπάχ και τα άλλα εδάφη που έχασε το 1994 βρίσκονται υπό παράνομη αρμενική κατοχή και ότι δικαιούται να τα ανακτήσει με κάθε τρόπο. Ο συσχετισμός δυνάμεων είναι πλέον εμφανώς υπέρ του, καθώς χάρη στα μεγάλα αποθέματά του σε πετρέλαιο και φυσικό αέριο έχει αποκτήσει σημαντική οικονομική και στρατιωτική ισχύ. Η απόφασή του για κατά μέτωπο επίθεση πάρθηκε σε άμεση σύμπλευση με την Τουρκία, στο πλαίσιο της – ρισκοκίνδυνης βέβαια – πολιτικής του Ερντογάν να ανοίγει νέα μέτωπα, ώστε να αναγκάσει τους ιμπεριαλιστές και των δύο στρατοπέδων (δυτικού και ρωσοκινεζικού) να αναγνωρίσουν έναν αναβαθμισμένο γεωπολιτικό ρόλο της Τουρκίας. Άλλωστε, ένα από τα σημαντικότερα «χαρτιά» του τουρκικού καπιταλισμού είναι οι θρησκευτικοί, εθνολογικοί και πολιτισμικοί δεσμοί του με τις τουρκόφωνες εθνότητες του Καυκάσου και της Κεντρικής Ασίας. Στην περίπτωση του Αζερμπαϊτζάν, η συγγένεια είναι τόσο ισχυρή ώστε Τούρκοι και Αζέροι θεωρούν ότι αποτελούν ένα έθνος. Το μίσος μεταξύ Αρμενίων και Αζέρων μετά από δεκαετίες εθνικιστικής διένεξης πυροδοτείται στο έπακρο από την τουρκική ανάμειξη, που ξυπνά τις εφιαλτικές μνήμες της γενοκτονίας των Αρμενίων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το 1915.

Την ίδια στιγμή που οι ιμπεριαλιστές περιορίζονται σε ευχολόγια για «διπλωματική διευθέτηση», οι Τούρκοι καθοδηγούν τις επιθέσεις των Αζέρων με drones (μη επανδρωμένα αεροσκάφη) και τους ενισχύουν με μισθοφόρους από Συρία και Λιβύη. Έτσι, τα στρατεύματα του Αζερμπαϊτζάν προελαύνουν στο νότιο τμήμα της «Δημοκρατίας του Αρτσάχ», έχοντας φτάσει στα σύνορα με την Αρμενία, ενώ έχουν διεισδύσει και στην καρδιά του Ναγκόρνο Καραμπάχ, απειλώντας ακόμα και το Στεπανακέρτ. Οι καταγγελίες σε βάρος των Αζέρων για ωμότητες, ακόμα και για εκτελέσεις αιχμαλώτων, πληθαίνουν, ενώ και οι δύο εμπόλεμες πλευρές βομβαρδίζουν ανελέητα κατοικημένες περιοχές, με πολλά θύματα μεταξύ των αμάχων. Έγκυρα στοιχεία για τον φόρο αίματος που πληρώνουν οι δύο λαοί δεν υπάρχουν, λόγω της εκατέρωθεν προπαγάνδας, ωστόσο, σύμφωνα με ρωσικές

πηγές, οι νεκροί έχουν ξεπεράσει τις 5.000.

Ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί και κίνδυνος γενικότερης ανάφλεξης

Κλειδί για τις εξελίξεις είναι η στάση που θα κρατήσει η Ρωσία. Διατηρεί παραδοσιακούς δεσμούς με την Αρμενία, διαθέτει στρατιωτική βάση στο έδαφός της, ενώ η Αρμενία συμμετέχει στην Ευρασιατική Οικονομική Ένωση, βασικό μοχλό της ρωσικής επιρροής στην περιοχή (συμμετέχουν επίσης η Λευκορωσία, το Καζακστάν και η Κιργιζία). Η Ρωσία δεν θα ήθελε σε καμία περίπτωση μια ολοκληρωτική στρατιωτική επικράτηση του Αζερμπαϊτζάν, τη στιγμή μάλιστα που βρίσκεται σε έμμεση σύγκρουση με την Τουρκία σε Συρία και Λιβύη. Από την άλλη πλευρά όμως, η Gazprom και άλλοι ρωσικοί ενεργειακοί κολοσσοί έχουν ζωτικά συμφέροντα στις φυσικές πηγές του Αζερμπαϊτζάν και συνεργάζονται στενά με αζέρικες εταιρείες, ενώ η Ρωσία πουλάει όπλα και στις δύο αντιμαχόμενες πλευρές! Σύμφωνα με πληροφορίες, η Μόσχα προτείνει μια συμβιβαστική επίλυση της διένεξης, που θα περιλαμβάνει την επιστροφή των εκτός Ναγκόρνο Καραμπάχ περιοχών στον έλεγχο του Αζερμπαϊτζάν, εγγυήσεις για την απρόσκοπτη σύνδεση Καραμπάχ-Αρμενίας και άρση του εμπάργκο που έχουν επιβάλει η Τουρκία και το Αζερμπαϊτζάν σε βάρος της Αρμενίας. Ωστόσο, και οι δύο εμπόλεμοι δεν δείχνουν μέχρι στιγμής σοβαρή διάθεση για απευθείας διαπραγματεύσεις.

Από την πλευρά τους, οι δυτικοί ιμπεριαλιστές προσπαθούν να εκμεταλλευτούν την κατάσταση, στο πλαίσιο της προσπάθειάς τους για γεωπολιτική περικύκλωση της Ρωσίας, από την Αρκτική και τη Λευκορωσία μέχρι τον Καύκασο και την Κιργιζία (στα σύνορα με την Κίνα). Δεν βλέπουν όμως με καλό μάτι την προοπτική αναβάθμισης του ρόλου και της επιρροής της Τουρκίας, καθώς ο Ερντογάν επιλέγει να μην ευθυγραμμίζεται μαζί τους σε σημαντικά ζητήματα και μέτωπα (ενδεικτικές για τα παραπάνω είναι οι δηλώσεις του υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ, Μάικ Πομπέο, σχετικά με τις εξελίξεις στο Ναγκόρνο Καραμπάχ). Επίσης, δεν θέλουν με κανέναν τρόπο να διαταραχθεί η ομαλή ροή πετρελαίου και φυσικού αερίου μέσω των αγωγών από το Μπακού προς το λιμάνι Τσείχαν της Τουρκίας.

Σαφή θέση υπέρ της Αρμενίας έχουν πάρει η Γαλλία, στο πλαίσιο της τυχοδιωκτικής επιλογής του Μακρόν να εμφανιστεί ως «υπερασπιστής» του χριστιανικού κόσμου απέναντι στην Τουρκία και το Ισλάμ, και η Ινδία (ανερχόμενη παγκόσμια δύναμη), καθώς ο παραδοσιακός εχθρός της, το Πακιστάν, στηρίζει την πολιτική της Τουρκίας.

Όπως πάντα, θλιβερός κομπάρσος στις εξελίξεις είναι η ελληνική κυβέρνηση, η οποία, παρά τους υποτιθέμενους «ιστορικούς δεσμούς» με την Αρμενία, ευθυγραμμίζεται πλήρως με τη στάση Πόντιου Πιλάτου που τηρούν ΕΕ και Γερμανία.

Η διένεξη για το Ναγκόρνο Καραμπάχ είναι από τις πιο παλιές αλλά και πιο επικίνδυνες στην ευρύτερη περιοχή, από την ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή μέχρι την Κεντρική Ασία, και εμπλέκει σχεδόν όλες τις ιμπεριαλιστικές και περιφερειακές δυνάμεις. Η έλλειψη μάλιστα αξιόλογων δυνάμεων του εργατικού κινήματος στις περισσότερες χώρες της περιοχής αλλά και σημαντικού αντιπολεμικού κινήματος στην Ευρώπη προοιωνίζεται νέα δεινά για τους λαούς.

■ Πάννης Χαλάς

ΗΠΑ ΕΚΛΟΓΕΣ ΘΡΙΛΕΡ ΣΕ ΕΜΦΥΛΙΟΠΟΛΕΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

Όπως ήταν αναμενόμενο, και ενάντια στις προβλέψεις των δημοσκόπων που έδιναν άνετη επικράτηση των Δημοκρατικών, οι αμερικάνικες εκλογές εξελίσσονται σε θρίλερ που κανείς δεν ξέρει πότε θα τελειώσει. Αυτό, γιατί θα χρειαστούν μέρες για την ολική καταμέτρηση των ψήφων, αλλά κυρίως λόγω των δικαστικών ενστάσεων που καταθέτουν οι Ρεπουμπλικάνοι σε διάφορες πολιτείες και που πιθανά θα τραβήξουν ως το Ανώτατο Δικαστήριο.

Αυτή η εξέλιξη είχε προδιαγραφεί από τον Τραμπ ήδη πριν τις εκλογές, δηλώνοντας πως αμφισβητεί την νομιμότητα των επιστολικών ψήφων και διορίζοντας δικό του δικαστικό στο Ανώτατο Δικαστήριο που θα κρίνει τις προσφυγές, λίγες μέρες πριν τις εκλογές. Η διχαστική τοποθέτηση του Τραμπ που απειλούσε ουσιαστικά ότι θα «αρνηθεί» να φύγει από τον Λευκό Οίκο, εξώθησε σε εμφυλιοπολεμικές δράσεις ακροδεξιούς οπαδούς του (σχέδια απαγωγών Κυβερνητών, ένοπλες συγκεντρώσεις κ.α.), σε αντιδράσεις διαδηλωτών εναντίον του, ενώ έσπειρε έναν γενικευμένο φόβο εμφυλίου πολέμου στην κοινωνία, που εκφράστηκε με την κατακόρυφη αύξηση στις πωλήσεις όπλων!

Νόθο εκλογικό σύστημα

Σε αυτές τις εκλογές, οι Αμερικάνοι ψηφίζουν για Πρόεδρο-Αντιπρόεδρο, την Βουλή των Αντιπροσώπων, για 35 έδρες από τις 100 της Γερουσίας και για διάφορα πολιτειακά δημοψηφίσματα με σοβαρά θέματα (βλ. απαγόρευση αμβλώσεων, νομιμοποίηση ναρκωτικών ουσιών, μετατροπή οδηγών των μεγάλων εταιρειών UBER κ.λπ. σε ελεύθερους επαγγελματίες(!) κ.α.).

Ο νικητής δεν καθορίζεται από το σύνολο των ψήφων αλλά από ψηφοφορία των 538 εκλεκτόρων που εκλέγει το σύνολο των Πολιτειών και θα γίνει στις 14 Δεκεμβρίου. Κάθε Πολιτεία εκλέγει αριθμό εκλεκτόρων με βάση τον πληθυσμό της. Όποιος υποψήφιος κερδίζει στην Πολιτεία έστω και με μία ψήφο διαφορά, παίρνει όλους τους εκλέκτορες! Έτσι, παρατηρείται το φαινόμενο άλλος να κερδίζει στο σύνολο των ψήφων και άλλος να εκλέγεται Πρόεδρος. Στο εκλογικό σύστημα θα πρέπει να υπολογίσουμε εκατομμύρια περιθωριοποιημένους εκτός εκλογικών καταλόγων, στερημένους από πολιτικά δικαιώματα, κατοίκους φτωχοσυννοικιών, όπου το να ψηφίσεις, λόγω έλλειψης εκλογικών τμημάτων, είναι ένας μαραθώνιος αναμονής και ορθοστασίας.

Στις φετινές εκλογές η συμμετοχή έκανε ρεκόρ με 67% (πάνω από 150 εκ. ψήφοι, από τις οποίες 102 εκ. ήταν επιστολικές). Το 2016 οι ψήφοι ήταν 136 εκ., τα 33 εκ. επιστολικές. Τα νούμερα αναδεικνύουν την κρισιμότητα της κατάστασης και την ενεργοποίηση των κοινωνικών δυνάμεων στις ΗΠΑ, καθώς και τον κοινωνικό φόβο για την πανδημία και την Υγεία, την Οικονομία, την Βία.

Ρεκόρ έσπασε και το κόστος της προεκλογικής εκστρατείας με 14 δισ. δολάρια. Οι μεγάλες εταιρείες πετρελαίου, σχιστολιθικού αερίου, αγωγών, καζίνο ενίσχυσαν τον Τραμπ, ενώ τον Μπάιντεν κυρίως οι «Google», «Facebook», «Amazon», «Apple». Τα νούμερα αναδεικνύουν την κρισιμότητα των εκλογών για τους καπιταλιστές στις ΗΠΑ και τα αντίθετα συμφέροντα που υπάρχουν στο εσωτερικό της αμερικάνικης αστικής τάξης.

Ταξική πόλωση και εκλογές

Ο Τραμπ νίκησε στις προηγούμενες εκλογές ποτάρνοντας στον εθνικισμό (πρώτα η Αμερική ενάντια σε όλους), την θρησκόληπτη Δεξιά, την υποσχηση για αναγέννηση της παραγωγικής βάσης των ΗΠΑ με τον πόλεμο στους ανταγωνιστές τους, Κίνα κ.λπ. Προχώρησε τις πολιτικές του διεθνώς ενώ στο εσωτερικό πέτυχε μικρή ανεργία και σχετικά καλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Όμως, αυτό βασίστηκε σε ρα-

γδαία αύξηση του δημόσιου χρέους και του ελλείμματος του προϋπολογισμού, ενώ εκατομμύρια εργαζομένων είναι εργαζόμενοι-φτωχοί, με ελαστικές σχέσεις εργασίας και μικρά μεροκάματα. Ωστόσο, μάλλον θεωρήθηκε αποδοτικότερος για την οικονομία από ότι οι Δημοκρατικοί.

Δύο γεγονότα άλλαξαν τους συσχετισμούς. Πρώτον, η πανδημία, που σαρώνει στις ΗΠΑ με 9 εκ. κρούσματα και 234.000 νεκρούς ως σήμερα και η γεμάτη παλινωδίες αντιμετώπισή της από τον Τραμπ. Η ανάδειξη της αδυναμίας του ιδιωτικού συστήματος υγείας στις ΗΠΑ να φροντίσει τον πληθυσμό, η ταξική επιλογή του ιού στα θύματά του, εδραίωσαν την αμφισβήτηση στον Τραμπ, ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα που θέριζε ο ιός. Δεύτερον, η δολοφονία του Φλόυντ και όσες ακολούθησαν, γιγάντωσαν την αμφισβήτηση στον Τραμπ, που η αμέριστη υποστήριξή του στην αστυνομία και την Ακροδεξιά ξύπνησε τα αντιρατσιστικά και δημοκρατικά αντανακλαστικά της κοινωνίας, πάλι κυρίως στα αστικά κέντρα. Αυτά τα δύο γιγάντια θέματα ψαλίδισαν τον Τραμπ και μάλλον επαναφέρουν στην εξουσία τους Δημοκρατικούς.

Η πανδημία κόστισε την άνοιξη στις ΗΠΑ 25 εκ. ανέργους. Από αυτούς επαναπροσλήφθηκαν οι μισοί. Σήμερα, οι πραγματικοί άνεργοι υπολογίζονται σε 12,5%, πάνω από 21 εκ., ενώ 11,5 εκ. εργαζομένων ζουν με μειωμένο ωράριο και μισθούς. Αυτός ο κόσμος της Εργασίας (ακόμα και μαύροι και λατίνοι), φοβούμενος ότι θα χάσει την δουλειά του (στις ΗΠΑ ανεργία σημαίνει σκληρή περιθωριοποίηση), προτίμησε τον Τραμπ που αρνείται το lock down και βάζει πρώτη την Οικονομία. Αντίθετα με τους Δημοκρατικούς, που οι Κυβερνήτες τους παρατείνανε το lock down ενάντια στις εντολές του Τραμπ.

Έτσι ο Τραμπ, εκτός από την θρησκόληπτη Δεξιά των Ευαγγελιστών, Μορμόνων, την ακροδεξιά της Λευκής Υπεροχής, τους Πετρελαιάδες, συσπειρώνει την αγροτική-εργατική επαρχία και τις εργατικές συννοικίες των πόλεων. Οι Δημοκρατικοί, ξεφτιμένοι και αφερέγγυοι, με την υποψηφιότητα του 77χρονου Μπάιντεν, απλώς τόνιζαν τα λάθη και τις υπερβολές του Τραμπ, περιμένοντας τη νίκη σαν ώριμο φρούτο. «Χάιδεσαν» το κίνημα «Black lives matter» και επένδυσαν στην πανδημία για να συσπειρώσουν τους δημοκρατικούς ψηφοφόρους. Πέρα από αλλαγές στην εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ, για το εσωτερικό δίνουν τις συνήθειες υποσχέσεις για εκδημοκρατισμό, ενίσχυση υγείας κ.α. που δεν πιστεύει κανένας.

Παρά τον ισχυρό έλεγχο των ΜΜΕ και τις προβλέψεις τους, οι Δημοκρατικοί με δυσκολία μάλλον κερδίζουν τις εκλογές (στις 6 Νοέμβρη, Δημοκρατικοί 73.481.500 ψήφους - Ρεπουμπλικάνοι 69.618.716). Θα ακολουθήσει μια δικαστική περιπέτεια μέχρι να σιγουρέψουμε τον νικητή, πιθανά στα μέσα Δεκεμβρη. Στον ενδιάμεσο χρόνο θα δούμε αν ξεσπάσουν συγκρούσεις μεταξύ των δύο στρατοπέδων, που σίγουρα αν γίνουν θα έχουν ταξικά χαρακτηριστικά. Εξάλλου, όπως και να έχει, μια ήττα του Τραμπ θα είναι μια «νίκη» για το Κίνημα στις ΗΠΑ και διεθνώς, που όμως δεν θα ανακόψει την άνοδο της Ακροδεξιάς. Αυτή μπορεί να ανακοπεί μόνο από την άνοδο μιας εργατικής επαναστατικής αριστεράς (εξελίξεις και ανάλυση αποτελεσμάτων στο επόμενο τεύχος).

■ Α.Φ.

στον κόσμο...

ΧΙΛΗ

Η 25η Οκτώβρη καταγράφεται ως ιστορική μέρα δικαίωσης των αγώνων της χιλιανής εργατικής τάξης, της νεολαίας και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, που μετά από δημοψήφισμα αποφάσισαν με συντριπτικό ποσοστό (78,27%) ότι θέλουν καινούριο σύνταγμα, πετώντας στον σκουπιδοτενεκέ της ιστορίας το ακραία νεοφιλελεύθερο σύνταγμα, κληροδότημα της δικτατορίας του Πινοσέτ, που τους καταδίκαιζε σε ακραία εκμετάλλευση και στέρηση ελευθεριών.

Στην Χιλή των τεράστιων κοινωνικών ανισοτήτων συσσωρεύονται εμπειρίες και αγωνιστές από μακροχρόνιους και σκληρούς αγώνες ήδη από το 2006, με μπροστάρη την νεολαία.

Χρειάστηκε ωστόσο να ξεσπάσει η εξέγερση του περασμένου Οκτώβρη προκειμένου η κυβέρνηση του Πιινέρα και το πολιτικο-οικονομικό κατεστημένο να υποχωρήσουν για την διεξαγωγή δημοψηφίσματος. Αφορμή αυτού του κινήματος στάθηκαν οι αυξήσεις που ανακοίνωσε η κυβέρνηση στα εισιτήρια του μετρό, για την χρήση των οποίων οι χιλιανοί διέθεταν ήδη το 20% του εισοδήματός τους. Οι πρώτες αντιδράσεις ήρθαν από τη νεολαία και γρήγορα στο κίνημα μπήκαν και οι εργαζόμενοι. Συνέχισαν την πάλη τους παρά το όργιο καταστολής (χρήση χημικών, πλαστικών σφαιρών, συλλήψεις, βασανισμοί, βιασμοί, νεκροί και βαριά τραυματισμένοι) με τις κινητοποιήσεις να κάνουν μια ανάπαυλα λόγω πανδημίας και να συνεχίζουν εκ νέου τις τελευταίες εβδομάδες πριν την διεξαγωγή του δημοψηφίσματος.

Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των αποτελεσμάτων που έχουν γίνει γνωστά, φανερώνουν την ταξικότητα της ψήφου. Κατά του νέου συντάγματος τάχθηκαν μόλις 5 περιφέρειες, όπου συγκεντρώνονται τα πλουσιότερα τμήματα της κοινωνίας. Στις πολυπληθείς πόλεις που το εργατικό στοιχείο υπερτερεί όπως και σε περιοχές που έχουν πληγεί ανεπανόρθωτα από την καταστροφική καπιταλιστική εκμετάλλευση του περιβάλλοντος, το ποσοστό υπέρ του νέου συντάγματος ξεπέρασε το 90%. Εξίσου θριαμβευτικά ήταν τα αποτελέσματα στο δεύτερο ερώτημα σχετικά με το σώμα που θα συντάξει το νέο σύνταγμα: 21,01% συγκέντρωσε η επιλογή για ένα μεικτό σώμα αποτελούμενο κατά το ήμισυ από υπάρχοντες βουλευτές και το υπόλοιπο από εκλεγμένους αντιπροσώπους από τον λαό. 78,99% επέλεξε το σώμα να αποτελείται καθολικά από αντιπροσώπους που θα εκλεγούν από τον λαό με ίση μάλιστα εκπροσώπηση των δύο φύλων, αναγνωρίζοντας τον πρωταγωνιστικό ρόλο που έπαιξαν οι γυναίκες στο κίνημα.

Εργαζόμενοι, νεολαία και φτωχά λαϊκά στρώματα έβαλαν στο στόχαστρο τις πολιτικές που ακολουθούνται από όλο το πολιτικό φάσμα τα τελευταία 50 χρόνια. Το αποτέλεσμα αποτελεί ένα γερό χαστούκι στην σχολή του Σικάγο, καθώς δίνει την ευκαιρία να ξεριζωθούν οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές σε μια από τις πρώτες χώρες που επιβλήθηκαν. Χρέος των εργατικών μαζών και της νεολαίας είναι να συνεχίσουν την πάλη μέχρι να πάρουν πίσω όσα στερούνται εδώ και δεκαετίες.

ΠΟΛΩΝΙΑ

Ακόμα μια μάχη δίνει το γυναικείο κίνημα και οι εργαζόμενοι μετά την απόφαση του συνταγματικού δικαστηρίου, στις 24 Οκτώβρη, που περιορίζει κι άλλο το ήδη πολύ περιορισμένο δικαίωμα των γυναικών στην άμβλωση. Την απόφαση στηρίζει η ακροδεξιά νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση του κόμματος «Νόμος και Δικαιοσύνη» (PiS) όπως και η καθολική εκκλησία κατά των οποίων στρέφονται οι διαδηλωτές, εκφράζοντας και μια συνολική δυσαρέσκεια για την καταστολή ελευθεριών και δικαιωμάτων, όπως και για την διαχείριση της πανδημίας. Στο κίνημα συμμετέχουν εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές σε όλη την Πολωνία ενώ μετά τις μεγάλες διαδηλώσεις (πάνω από 400.000), ακόμη και «εισβολές» σε εκκλησίες όπου διακόπτανε την θεία λειτουργία, έχει επιβάλλει μια πρώτη, έστω και μικρή, υποχώρηση στην κυβέρνηση.

Βολιβία: Εκλογική Ανάσα για την Μπολιβαριανή Επανάσταση

Εναν χρόνο μετά το «βελούδινο πραξικόπημα» στην Βολιβία (10 Νοέμβρη 2019) και ύστερα από 3 αναβολές με πληθώρα προφάσεων, η «μεταβατική» κυβέρνηση με επικεφαλής την πραξικοπηματία Γιανίνε Άνιες αναγκάστηκε να προχωρήσει σε εθνικές εκλογές στις 18 Οκτώβρη.

Επικεφαλής της δεξιάς αντιδραστικής αντιπολίτευσης η Άνιες με την στήριξη των ΗΠΑ εφάρμοσε μια εκτεταμένη λευκή τρομοκρατία ενάντια στις φτωχές λαϊκές μάζες και στους ιθαγενείς που αποτελούν την πλειοψηφία του πληθυσμού και την κοινωνική βάση του Κινήματος για τον Σοσιαλισμό (Movimiento al Socialismo, MAS) του Έβο Μοράλες. Με βία και τρομοκρατία ανατράπηκε ο νόμιμος εκλεγμένος πρόεδρος Έβο Μοράλες με την ψευδή κατηγορία της νοθείας και επιβλήθηκε μια δήθεν «μεταβατική κυβέρνηση» με σκοπό να κάνει υποτίθεται το συντομότερο «δημοκρατικές και δίκαιες εκλογές». Η διαφυγή του Μοράλες στο εξωτερικό (πρώτα στο Μεξικό και ύστερα στην Αργεντινή, όπου του δόθηκε πολιτικό άσυλο) δεν μπόρεσε να εξασθενήσει την αντίσταση των λαϊκών μαζών και να ρίξει το ηθικό των αγωνιστών του κινήματος κάνοντας δύσκολο το έργο των πραξικοπηματιών. Πραγματικός σκοπός της μόνο κατ' όνομα μεταβατικής κυβέρνησης ήταν να ανατρέψει σε βάθος τις στρατηγικές επιλογές της κυβέρνησης Μοράλες και να ανατρέψει τις διεθνείς σχέσεις της χώρας (κατήργησε τις διπλωματικές σχέσεις με την Κούβα και την Βενεζουέλα)

για να την επανεντάξει στην αμερικάνικη σφαίρα επιρροής.

Στις εκλογές της 18ης Οκτώβρη στις οποίες καλέστηκαν διεθνείς παρατηρητές από την ΕΕ, και τον Οργανισμό των Αμερικανικών Κρατών (ΟΑΚ, είχε συμμετάσχει ενεργά στο πραξικόπημα του 2019) το MAS είχε ως υποψήφιο πρόεδρο τον Λουίς Άρτσε, για χρόνια υπουργός οικονομικών στις κυβερνήσεις Μοράλες (με υποψήφιο αντιπρόεδρο τον Νταβίντ Τσοκεουάνκα προερχόμενο από τους ιθαγενείς Αϊμάρα) ενώ στον ίδιο τον Μοράλες απαγορεύτηκε να συμμετέχει ακόμα και ως υποψήφιος γερουσιαστής. Αντίπαλοι του Άρτσε ήταν οι πραξικοπηματίες Κάρλος Μέσα με την «Κοινότητα Πολιτών», ο ακροδεξιός Λουίς Φερνάντο Καμάτσο ενώ η ίδια η Άνιες απέσυρε την υποψηφιότητά της για την προεδρία έπειτα από τις πολύ κακές προβλέψεις των δημοσκοπήσεων.

Παρά την τρομοκράτηση της κυβέρνησης και την έντονη παρουσία του στρατού πριν και κατά την διάρκεια των εκλογών σε όλη την χώρα, οι εκλογές ήταν από τις μαζικότερες στην ιστορία εκτοξεύοντας την συμμετοχή στο 88% του εκλογικού σώματος και έδωσαν για 5^η συνεχή φορά τη νίκη στο MAS κερδίζοντας το 55,1% των ψήφων (53% το 2005, 64% το 2009, 61% το 2014, 47% το 2019), ανακόποντας την επέλαση της αντίδρασης, δίνοντας έτσι μια ανάσα στις φτωχές λαϊκές μάζες και την εργατική τάξη που έχει ταυτίσει έως τώρα τους αγώνες της και τις κατακτήσεις της με τις εκλογικές νίκες του MAS και την λεγόμε-

νη «μπολιβαριανή επανάσταση». Το Κόμμα του Μέσα πήρε το 28,8%, ενώ ο ακροδεξιός και ηγέτης των πραξικοπηματιών Καμάτσο το 14%. Ιδιαίτερα ο τελευταίος (επικεφαλής επιτροπής «αγανακτισμένων πολιτών» στην περιοχή Σάντα Κρουζ στην οποία είναι πρώτος σε ψήφους και πρωταγωνίστησε στο πραξικόπημα του 2019) έσπευσε να αμφισβητήσει το αποτέλεσμα των εκλογών εξαπολύοντας τις ίδιες ψευδείς κατηγορίες του 2019 και βάζοντας σε εφαρμογή το «σχέδιο Β» που όλοι οι πραξικοπηματίες έχουν όταν αποτυγχάνουν να κερδίσουν εκλογές. Έτσι στην πλούσια περιοχή της Σάντα Κρουζ η οποία έχει μετατραπεί σε φρούριο ακροδεξιών και νεοφασιστών οργανώθηκε εργοδοτικό lock-out 24 ωρών στις 6/11 ζητώντας την ακύρωση της προεδρικής ορκωμοσίας του Άρτσε την 8η Νοέμβρη και τον σχηματισμό επιτροπής που θα εξετάσει εάν οι εκλογές ήταν «δίκαιες».

Στον αντίποδα αυτών των πρακτικών της αντίδρασης το Ανώτατο δικαστήριο αποφάσισε την άρση της δίωξης του Έβο Μοράλες ακυρώνοντας το ένταλμα σύλληψης «για ανταρσία και τρομοκρατία» το οποίο είχε εκδοθεί από την πραξικοπηματική κυβέρνηση κάνοντας ζήτημα ημερών την επιστροφή του από την Αργεντινή.

Την ίδια ώρα η Πολυεθνική Νομοθετική Συνέλευση της Βολιβίας (Βουλή) αποφάσισε την παραπομπή σε δική της Άνιες με την κατηγορία της πρόκλησης των σφαγών που έπραξε ο στρατός στις επαρχίες Ελ Άλτο και Κοτσαμπάμπα όπου δολοφο-

νήθηκαν 37 άνθρωποι (έχει επιβεβαιωθεί ότι οι 27 σκοτώθηκαν από τον στρατό). Με παρόμοιες κατηγορίες βαρύνονται και οι πρώην υπουργοί των Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Άμυνας και Υποδομών της πραξικοπηματικής κυβέρνησης.

Η εκλογική νίκη του MAS δίνει μια ακόμη ευκαιρία στην πρωτοπορία των εργατικών και λαϊκών μαζών να κατανοήσουν την βαθιά και ασυμφιλίωτη ταξική διαίρεση της κοινωνίας τους και πως είναι αδύνατο αυτή η διαίρεση να παρακαμφθεί ή να αμβλυνθεί μονάχα με εκλογικές νίκες και χωρίς την εφαρμογή ενός επαναστατικού προγράμματος που θα απαλλοτριώσει τις εκμεταλλεύτριες τάξεις που κατέχουν στα χέρια τους τα μέσα παραγωγής, τις τράπεζες, την γη. Οι δυνατότητες αναδιανομής του εθνικοποιημένου ορυκτού πλούτου στην Βολιβία είναι στο όριο τους ενώ μια «παραγωγική ανασυγκρότηση» που ισορροπεί ανάμεσα στα κέρδη των καπιταλιστών και τις λαϊκές ανάγκες είναι καταδικασμένη να αποτύχει παταγωδώς και να τροφοδοτήσει μια νέα, πιο άγρια λευκή αντεπανάσταση της ντόπιας ελίτ και των ιμπεριαλιστών. Μονάχα η συγκρότηση μορφών εργατικής και λαϊκής αυτοοργάνωσης σε εθνικό επίπεδο με άμεσες οικονομικές και πολιτικές εξουσίες που θα εφαρμόσει παντού τον εργατικό και κοινωνικό έλεγχο και θα βαθύνει την «μπολιβαριανή επανάσταση» μπορεί να ανοίξει τον δρόμο για την σοσιαλιστική επανάσταση στην Βολιβία και σε όλη την Λατινική Αμερική.

■ Paulin Bubullima

Μεγάλη λαϊκή αποδοκιμασία στην Αλγερία για το δημοψήφισμα της 1^{ης} Νοεμβρίου

Σε φιάσκο οδηγήθηκε η κυβέρνηση Τεμπούν στην Αλγερία στο δημοψήφισμα για την αναθεώρηση του συντάγματος. Ήταν μια αποτυχημένη προσπάθεια της κυβέρνησης να παρουσιάσει έναν δήθεν εκδημοκρατισμό του καθεστώτος, εκφυλίζοντας και εμπαιζίζοντας τα αιτήματα του κινήματος Hirak, που το 2019 ανέτρεψε τον πρόεδρο-δικτάτορα Μπουτεφλίκα. Με τη συμμετοχή μόλις στο 23% (66% ναι, 33% όχι), η αποδοκιμασία των μαζών για το δημοψήφισμα ήταν ηχηρή.

Ούτε τα λαϊκίστικα ξεσπάσματα της κυβέρνησης Τεμπούν ενάντια στη διαφθορά, ούτε η προσπάθειά της να οικειοποιηθεί το κίνημα Hirak, που μερικές φορές αναφέρεται ως "moubarek", έχουν αλλάξει έστω και στο ελάχιστο την ολιγαρχική, νεοφιλελεύθερη, αυταρχική και αντικοινωνική φύση της. Η κρίση του καθεστώτος στην Αλγερία, την οποία έχει βαθύνει το λαϊκό κίνημα Hirak, προκάλεσε μια αναδιοργάνωση της κρατικής εξουσίας γύρω από τον στρατό. Η επιστροφή των στρατιωτικών στο κέντρο των πολιτικών αποφάσεων, μετά τη σχετική «περιθωριοποίησή» τους μετά την ήττα τους στις προεδρικές εκλογές του 2004, είναι το πιο ενδεικτικό γεγονός για την κρίση του καθεστώτος.

Ενάντια στην υποταγή στα συμφέροντα ξένων δυνάμεων

Η συνέχεια του καθεστώτος είναι φανερή και στην υποταγή στις ξένες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις. Η στήριξη ξένων δυνάμεων στη συνέχιση του καθεστώτος και τα κολακευτικά τους σχόλια έχουν

ανταμειφθεί. Για να πεισθεί κανείς, φτάνει να θυμηθούμε τα δώρα που προσφέρθηκαν στις πολυεθνικές στον νέο νόμο για τους υδρογονάνθρακες ή με την ιδιωτικοποίηση κρατικών εταιρειών κ.λπ. Σε στρατιωτικό επίπεδο, περνάει στο σύνταγμα το ενδεχόμενο επέμβασης στρατιωτικών δυνάμεων της Αλγερίας σε άλλες χώρες ή η πολύ πρόσφατη συμμετοχή στις στρατιωτικές επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ στη Μεσόγειο.

Ένα σύνταγμα στην υπηρεσία του καθεστώτος

Εκμεταλλεζόμενη την έξαρση της πανδημίας, που ανάγκασε το λαϊκό κίνημα Hirak να κάνει μια μεγάλη κοιλιά, η ντε φάκτο εξουσία του στρατού έχει γίνει διαρκής. Γι' αυτό, το νέο σύνταγμα τους, που συντάχτηκε και αναθεωρήθηκε χωρίς την παραμικρή δημοκρατική συμμετοχή του αλγερινού λαού, ήταν το αντικείμενο του δήθεν δημοψηφίσματος της 1^{ης} Νοεμβρίου. Στόχος του δημοψηφίσματος ήταν η νομιμοποίηση του Τεμπούν και της ανώτατης στρατιωτικής ιεραρχίας που τον διόρισε. Για αυτό τον λόγο, καμιά νομιμοποίηση δεν θα μπορούσε να δώσει το δημοψήφισμα, όταν για τον λαό υπάρχει απαγόρευση κυκλοφορίας και οι δημοκρατικές ελευθερίες παραβιάζονται και φιμώνονται. Δεν υπήρχε αξιοπιστία για το δημοψήφισμα, όταν δημόσια και ιδιωτικά μέσα ενημέρωσης είναι κλειστά για τον ελεύθερο και αντιπαραθετικό διάλογο. Η δήθεν «ελευθερία επιλογής του αλγερινού λαού» δεν θα μπορούσε να αξιοποιηθεί υπέρ των συμφερόντων του, όταν οι συλλήψεις και οι καταδικές νεαρών ακτιβιστών του κινήματος Hirak,

πολιτικών και συνδικαλιστών αγωνιστών, δημοσιογράφων και απλών μπλόγκερ πολλαπλασιάζονται.

Το σύνταγμα δεν είναι ζήτημα της επιτροπής ειδικών, ούτε αντικείμενο ενός μονόπλευρου διαλόγου ανάμεσα σε «δόκτορες» του συνταγματικού δικαίου. Το σύνταγμα δεν είναι τεχνικό ζήτημα. Είναι ένα εξέχον πολιτικό ζήτημα, το οποίο θα έπρεπε να συζητηθεί με απόλυτη ελευθερία από όλο τον αλγερινό λαό. Όλα τα πολιτικά ρεύματα θα έπρεπε να μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις τους ελεύθερα και δίκαια στα μέσα ενημέρωσης και να παρουσιάσουν τις ιδέες τους χωρίς κανέναν περιορισμό.

Πολιτικές οργανώσεις της αριστεράς, αλλά και το σύνολο σχεδόν των αντιπολιτευόμενων κομμάτων διακήρυξαν την αποχή τους από το δημοψήφισμα. Το PST (κόμμα της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς με αναφορές στον τροτσισμό και την 4^η Διεθνή) επίσης αποφάσισε αποχή από το δημοψήφισμα της 1^{ης} Νοεμβρίου και καλεί σε δημοκρατική εκλογή μιας κυρίαρχης Συντακτικής Συνέλευσης, η οποία θα είναι αντιπροσωπευτική των δημοκρατικών και κοινωνικών επιδιώξεων των εργατών, των γυναικών, της νεολαίας και των μαζών της Αλγερίας. Σε αυτή τη δημοκρατικά εκλεγμένη συντακτική συνέλευση, μετά από έναν ελεύθερο εθνικό διάλογο, σε ένα πλαίσιο όπου όλα τα εμπόδια για μια αποτελεσματική άσκηση των δημοκρατικών ελευθεριών θα έχουν αρθεί, θα ανατεθεί η συγγραφή του συντάγματος. Τότε, αυτό θα έρθει προς ψήφιση από τον αλγερινό λαό σε δημοκρατικό δημοψήφισμα.

Ο Τεμπούν στην υπηρεσία των αφεντικών

Στο ίδιο πλαίσιο, που χαρακτηρίζεται από τον Covid-19 και τις βαριές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειές του για τους εργάτες, τους φτωχούς αγρότες, τους μικρεμπόρους, τις λαϊκές μάζες γενικά, ο Τεμπούν και η κυβέρνησή του αποφάσισαν να δώσουν στους ιδιώτες εργοδότες 20 δισ. δολάρια (1900 δισ. δηνάρια) από τις δημόσιες δαπάνες, παρουσιάζοντας αυτό το ποσό σαν ιδιωτική επένδυση του τρέχοντος έτους. Την ίδια στιγμή, μετά από την ασήμαντη αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 2000 δηνάρια, περισσότεροι από 500.000 εργάτες έχασαν τη δουλειά τους χωρίς αποζημίωση. Φυσικά, αυτό το στατιστικό στοιχείο θα ήταν πολύ μεγαλύτερο αν υπολογίζαμε τους εργάτες που βρέθηκαν εν μία νυκτί εξαναγκασμένοι από τα ίδια αφεντικά σε αναστολή ή στην αποδοχή μιας απόλυτης χωρίς αποζημίωση. Αλλά σε αυτό το ζήτημα, ο Τεμπούν και η κυβέρνησή του άφησαν τα αφεντικά να απολύσουν και να ποδοπατήσουν τις ίδιες τις προβλέψεις του νόμου για τα συνδικαλιστικά δικαιώματα, όπως και τις δικαστικές αποφάσεις υπέρ των εργατών. Έτσι ακριβώς έγινε στο παράδειγμα της Cevital, όπου απέλυσαν εκατοντάδες εργαζόμενους, από τη Νουμιλόνγκ μέχρι τη Μπεζάγια, και στην απόλυση εργατών στη Σμάχα Μπραντ της Σετίφ, οι οποίοι το μόνο που ήθελαν ήταν να φτιάξουν σωματείο, αποκαλύπτοντας τις τάσεις των αφεντικών για μισθωτή σκλαβιά στον «παραγωγικό» ιδιωτικό τομέα στην Αλγερία, αλλά και τον ρόλο της κυβέρνησης που τους προστατεύει.

Τις τελευταίες εβδομάδες, η Ινδονησία συγκλονίζεται από ένα κύμα μαζικών διαδηλώσεων και απεργιών ως απάντηση στο νέο πολυνομοσχέδιο της κυβέρνησης που ψηφίστηκε στις 5 Οκτωβρίου, περιλαμβάνει τροποποιήσεις σε 79 υφιστάμενους νόμους και αποσκοπεί στην κατάργηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την διάλυση του περιβαλλοντικού νομικού πλαισίου. Με βάση αυτό ο εργάσιμος χρόνος μπορεί να επεκτείνεται ως και τέσσερις ώρες ημερησίως, καταργείται η πληρωμή των αδειών γάμου, βάπτισης, πένθους ακόμη και της άδειας μητρότητας ενώ μειώνεται η αποζημίωση λόγω απόλυσης ως και 30%.

Οι κυριότερες συνδικαλιστικές ομοσπονδίες, κάλεσαν σε τριήμερη πανεθνική απεργία στις 6, 7 και 8 Οκτώβρη. Πάνω από 100.000 εργαζόμενοι, ιδίως στις βιομηχανικές περιοχές, απήργησαν. Πάνω από 500.000 άνθρωποι συμμετείχαν σε διαδηλώσεις σε ολόκληρη την Ινδονησία. Στις περισσότερες από αυτές πραγματοποιήθηκαν συγκρούσεις καθώς η αστυνομία προσπάθησε να απαγορεύσει τις συγκεντρώσεις με τη δικαιολογία των προφυλάξεων για την υγεία. Απιολόγησε αστεία από μια κυβέρνηση που έχει διαχειριστεί την πανδημία κάκιστα (η Ινδονησία μετρούσε 188 θανάτους υγειονομικών εργαζομένων από Covid-19 ως τις 8/9 και με αυτή την διαχείριση το σύστημα Υγείας αναμένεται να καταρρεύσει μέχρι το τέλος του 2020) και την χρησιμοποίησε κιόλας για να ψηφίσει το νομοσχέδιο με συνοπτικές διαδικασίες.

Οι διαμαρτυρίες και οι διαδηλώσεις συνεχίζονται και η δυναμική του κινήματος είναι τέτοια που τουλάχιστον τρεις κυβερνήτες και 15 περιφερειακά ή τοπικά συμβούλια ανακώ-

Ινδονησία

Μίνι εξέγερση ενάντια στο εργατοκτόνο πολυνομοσχέδιο

νωσαν την στήριξή τους στα αιτήματα του. Αξιοσημείωτη είναι η μεγάλη συμμετοχή των φοιτητών και των μαθητών ενώ υπάρχει και συμμετοχή μεγάλων κομματιών νεολαίας χωρίς προηγούμενη εμπειρία πολιτικής ή και κοινωνικής οργάνωσης.

Πέρα από τις αύρες, τα δακρυγόνα, τις πλαστικές σφαίρες και τις πάνω από 6.000 συλλήψεις αυτές τις εβδομάδες, η κυβέρνηση μεταχειρίζεται κάθε κατασταλτικό μέσο προκειμένου να υποχωρήσουν οι διαδηλωτές. Ο ίδιος ο πρόεδρος Ουιντόντο τους εμπαιάζει προτρέποντας τους να προσφύγουν στο Συνταγματικό Δικαστήριο, το οποίο αφενός ελέγχει και αφετέρου δεν είναι υποχρεωμένος να εφαρμόζει τις αποφάσεις του. Το υπουργείο Παιδείας έστειλε εγκύκλιο στις πανεπιστημιακές αρχές να διασφαλίσουν ότι οι φοιτητές δεν θα συμμετέχουν στις κινητοποιήσεις, με την αρωγή της αστυνομίας η οποία επισκέπτεται προληπτικά φοιτητές και μαθητές και κάνει συστάσεις ότι θα σταματήσουν και δεν θα βρίσκουν δουλειά. Η κυβέρνηση έχει ξοδέψει περίπου 8,6 εκατ. δολάρια σε influencers που διαδίδουν τα ψέμματα της στα κοινωνικά δίκτυα και στα ΜΜΕ που έχουν εξαπολύσει μια τεράστια επίθεση για την αμαύρωση του κινήματος το οποίο συνδέουν με «μυστηριώδεις αντεθνικές συνωμοσίες και χρηματοδοτήσεις». Μέχρι και για σύνδεση με τον ISIS έγινε αναφορά από κυβερνητικά στελέχη. Τέλος, υπάρχουν αναφορές για επιθέσεις ακροδεξιών παραστρατι-

ωτικών ομάδων που πραγματοποιούν αντισυγκεντρώσεις με συνθήματα ενάντια στον «αναρχισμό» και τον «κομμουνισμό» και επιτίθενται σε διαδηλωτές.

Αυτές οι αναφορές ξυπνούν ανατριχιαστικές μνήμες και καθιστούν αναγκαία στο σημείο αυτό μια αναδρομή στην ιστορία της Ινδονησίας και πιο συγκεκριμένα στο 1965, όταν μετά την ανατροπή της κυβέρνησης Σουκάρνο, η οποία είχε και την στήριξη του μαοϊκού Κ.Κ. Ινδονησίας (του μεγαλύτερου εκείνη την εποχή μη κυβερνητικού Κ.Κ.), η αιμοσταγής χούντα του στρατηγού Σουχάρτο πραγματοποίησε μία από τις μεγαλύτερες σφαγές του 20ού αιώνα. Μέσα σε λίγους μήνες, πάνω από μισό –ενδεχομένως και ένα– εκατομμύριο άνθρωποι, μέλη και συμπαθούντες εργατικών οργανώσεων, εξολοθρεύθηκαν με συνοπτικές διαδικασίες. Κάτι που είναι ελάχιστα γνωστό, είναι ότι σφαγιάστηκαν και περίπου 4.000 μέλη της Angkatan Comunist Muda (Νέα Κομμουνιστική Δύναμη), τμήματος της 4ης Διεθνούς και ο ηγέτης της Ιμπνού Παρνά. Για την έκβαση των γεγονότων τεράστιες ήταν οι ευθύνες της ηγεσίας του Κ.Κ.Ι και της λαϊκομετωπικής πολιτικής του. Χαρακτηριστική είναι η δήλωση του γ.γ. του Κ.Κ.Ι Αϊντίτ, το καλοκαίρι του 1965: «Αν ο στρατός μάς φτύσει κατάμουτρα, θα σκουπιστούμε και θα του χαμογελάσουμε. Ο χρόνος είναι με το μέρος μας». Οι εξελίξεις των επόμενων μηνών τον διέψευσαν με τον τραγικότερο τρόπο.

Επιστρέφοντας στην σημερινή κατάσταση, ένα από τα βασικά συνθήματα των διαδηλωτών είναι: «Η Μεταρρύθμιση έχει πεθάνει». Η πολιτική πορεία του προέδρου Τζόκο Ουιντόντο επιβεβαιώνει το σύνθημα αυτό. Γέννημα-θρέμμα της Μεταρρύθμισης –της εξέγερσης που το 1998 προκάλεσε την πτώση του καθεστώτος Σουχάρτο– μπήκε δυναμικά στην πολιτική σκηνή σαν «παιδί του λαού» στα μέσα του 2005, όταν πια το πολιτικό προσωπικό έδειχνε τα πρώτα σημάδια κόπωσης. Σύντομα μετατράπηκε στον αγαπημένο των ΜΜΕ, κέρδισε την στήριξη μερίδων του κεφαλαίου και των πάντα παρόντων από τα παρασκήνια στρατηγών. Πατώντας στις ελπίδες των εργαζομένων της Ινδονησίας για ανανέωση, κέρδισε τις εκλογές του 2014 και επανεξελέγη το 2019, όμως τίποτα δεν άλλαξε προς το καλύτερο. Οι συμμορίτες και οι παραστρατιωτικοί που αλωνίζουν από την εποχή του Σουχάρτο ενσωματώθηκαν στην κυβέρνηση ενώ περισσότεροι αγωνιστές εργάτες και νεολαίοι έχουν καταδικαστεί από το 2014 από ότι σε όλη την περίοδο της Μεταρρύθμισης.

Τα γεγονότα στην Ινδονησία είναι άλλος ένας κρίκος στην αλυσίδα των μικρότερων ή μεγαλύτερων αγώνων που συγκλονίζουν όλο τον πλανήτη με την συμμετοχή ολόενα και μεγαλύτερου όγκου μαζών που εξεγείρονται εναντίον των κοινωνικών ανισοτήτων, της καταστολής, της αρπακτικότητας και απληστίας των πλουσίων, της διαφθοράς του αστικού πολιτικού προσωπικού. Η τελική έκβαση όλων αυτών των αγώνων θα κριθεί από την οικοδόμηση μαζικών επαναστατικών δυνάμεων που θα μπορέσουν να εφαρμόσουν με υπομονή και συνέπεια μια επαναστατική πολιτική που θα οδηγήσει στη νίκη.

■ Δημήτρης Γκ.

Η επέτειος της Ρωσικής Επανάστασης

Ητσαρική Ρωσία ήταν μια καθυστερημένη χώρα, με χαρακτηριστικά αργό ρυθμό εξέλιξης και βαθιές ιδιομορφίες. Η καπιταλιστική ανάπτυξη ήρθε καθυστερημένα. Το αγροτικό ζήτημα έμενε άλυτο. Από το 1890 υπήρξε μια βιομηχανική ανάπτυξη, αλλά το ξένο κεφάλαιο περιόρισε την ντόπια μπουρζουαζία. Η εργατική τάξη δυνάμωσε, εμφανίστηκαν συνδικάτα και αγώνες. Το 1898 δημιουργήθηκε το Σοσιαλδημοκρατικό Εργατικό Κόμμα Ρωσίας. Το 1903 διασπάστηκε σε επαναστάτες και ρεφορμιστές (Μπολσεβίκοι/Λένιν, Μενσεβίκοι). Ο φόβος της μπουρζουαζίας για το προλεταριάτο, η δυναμική συμμαχία του τελευταίου με την αγροτιά (αφού δεν είχε γίνει αστική επανάσταση), την έκαναν αδύναμη και δειλή. Το 1905 ξέσπασε η πρώτη επανάσταση, «γενική δοκιμή» των κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων: η εργατική τάξη στην πρωτοπορία, σχηματίζοντας σοβιέτ (συμβούλια) και απειλώντας τον τσαρισμό – η αγροτιά, που δεν ήταν έτοιμη να στηρίξει μέχρι τέλους το προλεταριάτο – η «φιλελεύθερη» μπουρζουαζία, που συνθηκολόγησε οριστικά με τον τσαρισμό.

Ο χαρακτήρας της επανάστασης (3 απόψεις)

Οι Μενσεβίκοι θεωρούσαν ότι η επανάσταση θα ήταν αστική, ως προς τα καθήκοντα αλλά και ως προς την ηγεσία της. Το προλεταριάτο έπρεπε να υποταχθεί στο «αντιμοναρχικό μπλοκ». Μετά τη νίκη, θα περιοριζόταν σε νόμιμη συνδικαλιστική και πολιτική ανάπτυξη. Μόνο αργότερα θα αναλάμβανε τη σοσιαλιστική επανάσταση: μια στρατηγική «ουράς» (εγκατάλειψη της ταξικής ανεξαρτησίας) μπροστά στην μπουρζουαζία (που επι-

βλήθηκε αργότερα σε όλα τα σταλινικά ΚΚ).

Ο Λένιν υποστήριζε ότι η εργατική τάξη στη Ρωσία υποφέρει περισσότερο από την ανεπαρκή ανάπτυξη του καπιταλισμού, γι' αυτό ενδιαφέρεται αυτή να ξεπεραστεί γοργά. Ένας τέτοιος οριζοντας φαινόταν να ταυτίζεται μ' αυτόν των Μενσεβίκων. Όμως, θεωρούσε την μπουρζουαζία ανίκανη να ηγηθεί. Η φόρμουλά του για «δημοκρατική δικτατορία του προλεταριάτου και της αγροτιάς» εντέλει θα σήμαινε ένα μετεπαναστατικό καθεστώς καπιταλιστικό, με εφαρμογή του μίνιμουμ προγράμματος του προλεταριάτου. Έμελλε να δοκιμαστεί στην πράξη και να δείξει τα όριά της.

Ο Τρότσκι ανέπτυξε την πρώτη μορφή της Διαρκούς Επανάστασης: μια πρωτότυπη ανάλυση του κοινωνικού σχηματισμού, της ταξικής διάρθρωσης και δυναμικής. Γι' αυτόν, η ρωσική ιστορία ήταν ένα σύνθετο αποτέλεσμα αζεδιάλυτων εξωτερικών και εσωτερικών παραγόντων. Ο δρόμος μιας ομαλής καπιταλιστικής ανάπτυξης ήταν μπλοκαρισμένος. Στην ιμπεριαλιστική εποχή, η ρωσική μπουρζουαζία, εξαιτίας των αδιάσπαστων δεσμών της με τον διεθνή ιμπεριαλισμό και τις παλιές κατέχουσες τάξεις, είναι ανίκανη να πραγματοποιήσει τα αστικοδημοκρατικά καθήκοντα (διανομή γης, δημοκρατικές ελευθερίες κ.ά.). Η αγροτιά, παρά το τεράστιο κοινωνικό βάρος της, είναι ανίκανη να αποτελέσει εθνική ηγεσία, γιατί δεν αντιπροσωπεύει ένα ανεξάρτητο οικονομικό σύστημα. Έτσι, η επερχόμενη επανάσταση, στην ανάπτυξή της, θα υπερέβαινε το αστικοδημοκρατικό πλαίσιο, εξελισσόμενη σε σοσιαλιστική, με την εργατική τάξη να ηγείται στη συμμαχία με την αγροτιά, επιβάλλοντας τη δικτατορία του προλεταριάτου, που στο διάβα των σοσιαλιστικών καθηκό-

νων πραγματοποιεί και τα αστικοδημοκρατικά. Αυτό έγινε ουσιαστικά το 1917.

Η πορεία της επανάστασης

Τον Φλεβάρη 1917 (παλιό ημερολόγιο), ο πόλεμος, η καταπίεση, οι ελλείψεις βασικών ειδών είχαν δημιουργήσει εκρηκτική κατάσταση. Στην Πετρούπολη, πρώτες κινούνται οι εργάτριες, ακολουθούν εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές, νικώντας τη μισή αστυνομία. Η εξέγερση κλιμακώνεται, δημιουργούνται μορφές εργατικού συντονισμού. Καθώς η κρατική μηχανή είχε παραλύσει, ανέλαβαν τον έλεγχο των εργοστασίων και εργατικών συνοικιών. Ο τσάρος διατάζει τον στρατό να καταπνίξει την εξέγερση, όμως πολλά τάγματα ενώθηκαν μαζί της (τα υπόλοιπα απομονώθηκαν και σαρώθηκαν). Η Πετρούπολη βρισκόταν στα χέρια των επαναστατών, ο τσάρος έπεσε. Αναδύθηκε η «διάρχια»: από τη μια τα Σοβιέτ, από την άλλη η πρώτη (προσωρινή) αστική κυβέρνηση συνασπισμού. Στα Σοβιέτ πλειοψηφούσαν οι «συμφιλιωτές» (μενσεβίκοι, εσέροι), που υποστηριζόμενοι αρχικά από στρατιώτες και αγρότες, υποστήριζαν την προσωρινή κυβέρνηση.

Τον Απρίλη, επιστρέφοντας από την εξορία, ο Λένιν κερδίζει τη μάχη επανεξοπλισμού των μπολσεβίκων στην κατεύθυνση της σοσιαλιστικής επανάστασης (Θέσεις του Απρίλη), καθώς η «παλιά ηγεσία» κράταγε στάση υποστήριξης της προσωρινής κυβέρνησης.

Τον Ιούλιο, οι μάζες είχαν αρχίσει να εξαντλούνται από τη συνέχιση του πολέμου, οι αγρότες από την καθυστέρηση διανομής της γης. Τα πιο προωθημένα τμήματα των εργατών-στρατιωτών προσπάθησαν να επιβάλλουν τα επαναστατικά αιτήματα, ζητώντας από τους συμφιλιωτές να πάρουν την εξου-

σία. Όμως η υπόλοιπη χώρα δεν είναι έτοιμη να ακολουθήσει, αγρότες και στρατιώτες δεν έχουν ακόμα συνταχθεί με τους μπολσεβίκους. Το κίνημα χτυπιέται, εξαπολύεται αντιμπολσεβίκο κινήρι. Το προλεταριάτο παίρνει πολύτιμο μάθημα: οι ρεφορμιστές δεν έχουν καμιά διάθεση να προχωρήσουν.

Η αντίδραση προσπαθεί να σηκώσει κεφάλι με το πραξικόπημα του στρατηγού Κορνίλοφ. Παρά τις διώξεις, οι μπολσεβίκοι πρωτοστατούν στο τσάκιμά του (ενώ αστικές δυνάμεις και συμφιλιωτές παρέπαιαν), κερδίζοντας αποφασιστικά έδαφος στις μάζες και λίγο αργότερα την πλειοψηφία στα Σοβιέτ.

Αφού απέτυχε να στηρίξει ένα «δημοκρατικό αντίβαρο» στα Σοβιέτ (Προκοινοβούλιο, το σαμπόταραν οι μπολσεβίκοι, μετά ιδιαίτερα από επιμονή του Λένιν και του Τρότσκι, που είχε προσχωρήσει σ' αυτούς), η κυβέρνηση Κερένσκι κάνει μια ύστατη προσπάθεια να σπάσει τις επαναστατικές δυνάμεις, αποστέλλοντας την φρουρά της Πετρούπολης στο μέτωπο. Με κάλυψη της Στρατιωτικής Επαναστατικής Επιτροπής του και επικεφαλής τον Τρότσκι, το μπολσεβίκο Σοβιέτ ακυρώνει τη διαταγή, κατοχυρώνοντας έμπρακτα το νέο συσχετισμό. Η εξέγερση ολοκληρώνεται στις 25-26 Οκτώβρη, με έφοδο στα Χεμερινά Ανάκτορα και σύλληψη της προσωρινής κυβέρνησης. Μια νέα ιστορική εποχή είχε ανοίξει.

■ Αφροδίτη Χ.

200 χρόνια από τη γέννησή του (Νοέμβριος 1820) Η συνεισφορά του Φρίντριχ Ένγκελς

■ του Χρήστου Κεφαλή*

Η συμπλήρωση φέτος 200 χρόνων από τη γέννηση του Ένγκελς δεν έχει τύχει μιας προσοχής συγκρίσιμης με εκείνη που έλαβε προ διετίας η αντίστοιχη επέτειος του Μαρξ. Άδικα, γιατί ο Ένγκελς άφησε μια πληθώρα από συνεισφορές που όχι μόνο αποτελούν υποδείγματα εφαρμογής της διαλεκτικής μεθόδου σε μια ποικιλία πεδίων, αλλά συχνά παραμένουν επίκαιρες σε σχέση με τα τωρινά καθήκοντα και ζητήματα του κομμουνιστικού κινήματος. Στο παρόν σύντομο σημείωμα θα επιχειρήσουμε να υποδείξουμε μόνο μερικές από τις πιο σημαντικές στα πεδία της πολιτικής, της οικονομίας, της ιστορικο-υλιστικής ανάλυσης και της φιλοσοφίας.

Ο Ένγκελς ήταν ένας βαθύς πολιτικός αναλυτής, ιδιαίτερα ικανός στο να συλλαμβάνει την ουσία μιας κατάστασης. Αν και δεν είναι ευρέως γνωστό, ήταν ο πρώτος μαρξιστής που συνέλαβε την έννοια των μεταβατικών αιτημάτων και επεξεργάστηκε το πρώτο μεταβατικό πρόγραμμα των κομμουνιστών στις επαναστάσεις του 1848-49. Στην προσούρα του *Αρχές του Κομμουνισμού* (1848) (*) βρίσκουμε μια εκτενή παρουσίαση των μεταβατικών αιτημάτων, η οποία ενσωματώθηκε στο *Κομμουνιστικό Μανιφέστο* από τον Μαρξ, ενώ η θεωρητική τους θεμελίωση δόθηκε στην πολεμική του στον Καρλ Χάιντσεν (Σεπτέμβρης 1847). Πολυάριθμες ήταν επίσης οι πολιτικές αναλύσεις που συνεισέφερε ο Ένγκελς, γράφοντας άρθρα για τον Μαρξ, στη *Νιου Γιork Ντέιλι Τρίμπιουν*. Σε αυτές διακρίνει κανείς τη θαυμαστή δεξιοτήτά του σε αυτό που αποκαλείται σήμερα «γεωπολιτική ανάλυση», μια ανάλυση των εθνικών, πολεμικών, θρησκευτικών κ.ά. συγκρούσεων, την οποία εκπλήρωνε όμως από την σκοπιά όχι της αστικής πολιτικής αλλά του προλεταριάτου. Ιδιαίτερα στις αναλύσεις των πολεμικών γεγονότων της εποχής, εκτίμησε τις υποχρεώσεις που έθεταν στο προλεταριάτο οι αλλαγές των τεχνικών και μεθόδων του πολέμου αναφορικά με την επαναστατική κατάκτηση της πολιτικής εξουσίας.

Η συνεισφορά του Ένγκελς στη μαρξιστική πολιτική οικονομία δεν ήταν μικρότερη. Η επιμέλεια των τόμων II και III του *Κεφαλαίου* αποτέλεσε ασφαλώς την πιο περίοπτη συμβολή του σε αυτό το πεδίο, αλλά όχι και τη μόνη. Ζώντας για μια 15ετία περίπου μετά τον Μαρξ, ο Ένγκελς ήταν ο πρώτος μαρξιστής που συνέλαβε και ανέλυσε τη σημασία των τρασών και της κρατικής παρέμβασης στην οικονομία, προωσιζόντας τις μετέπειτα αναλύσεις του Λένιν. Ταυτόχρονα, στις πολεμικές του στον Π. Τκατσόφ (1894) έδωσε μια διεισδυτική ανάλυση των εξελίξεων στη Ρωσία, επισημαίνοντας τη διάλυση της αγροτικής κοινότητας και τα μεγάλα βήματα της χώρας στην ανάπτυξη του καπιταλισμού, στοιχεία που ανέδειξε αργότερα και ο Λένιν.

Στα πρόσφατα χρόνια, οι αστοί κριτικοί του μαρξισμού, οπαδοί της «νέας ανάγνωσης του Μαρξ» και άλλοι, έχουν επιχειρήσει να εμφανίσουν τον Ένγκελς σαν ένα «διαστρεβλωτή» του Μαρξ, που εισήγαγε στο *Κεφάλαιο* δικά του στοιχεία, παρανοώντας και διαστρεβλώνοντας το πρωτότυπο. Οι επιθέσεις αυτές στερούνται βάσης, όντας ουσιαστικά μια προσπάθεια να απορριφθούν στο πρόσωπο του Ένγκελς οι πιο θεμελιώδεις αρχές και προτάσεις της μαρξιστικής πολιτικής οικονομίας, ώστε να παρουσιαστεί στη συνέχεια ένας Μαρξ ενουσιζόμενος σε «επιστημονικό» μελετητή του καπιταλισμού, αντί για τον επαναστάτη κριτικό του, που πραγματικά ήταν.

Ο Ένγκελς μας άφησε λαμπρές εφαρμογές του ιστορικού υλισμού σε γεγονότα και ζητήματα της εποχής του καθώς και του μακρινού ιστορικού παρελθόντος. Μπροσούρες του όπως *Η Εκστρατεία για το Γερμανικό Αυτοκρατορικό Σύνταγμα* και *Επανάσταση και Αντεπανάσταση στη Γερμανία* δίνουν έξοχες αναλύσεις των σύγχρονων του ιστορικών γεγονότων. Ο Ένγκελς εξηγεί εκεί την ήττα της επανάστασης του 1848-49 στη Γερμανία από τη διαδοχική ηγεμονία των αστών και των μικροαστών, διατυπώνοντας με σαφήνεια την ιδέα της ηγεμονίας του

προλεταριάτου σε ένα μπλοκ των επαναστατικών τάξεων. *Ο Πόλεμος των Χωρικών στη Γερμανία*, από την άλλη, συζήτησε τον πρώιμο πρόλογο του 1848 που αποτέλεσαν οι αγροτικές εξεγέρσεις του 1524-25, συγκρίνοντας τα δυο ιστορικά γεγονότα μεταξύ τους. Βέβαια, η κυριότερη συμβολή του σε αυτό το πεδίο ήταν *Η Καταγωγή της Οικογένειας, της Ατομικής Ιδιοκτησίας και του Κράτους*, όπου συμπλήρωσε την ανάλυση των εκμεταλλευτικών κοινωνικών σχηματισμών από τον Μαρξ με μια ανάλυση του πρωτόγονου κομμουνισμού, της περιόδου που προηγήθηκε από το χωρισμό της κοινωνίας σε τάξεις.

Άλλες μπροσούρες του όπως *Η Κατάσταση της Εργατικής Τάξης στην Αγγλία* και *Για το Ζήτημα της Κατοικίας*, πέρα από τις ζωηρές περιγραφές των δεινών της εργατικής τάξης περιέχουν λαμπρές εννοήσεις σε ζητήματα όπως η άναρχη καπιταλιστική ανάπτυξη των πόλεων, οι αρρώστιες, η μόλυνση του περιβάλλοντος.

Η κυριότερη όμως συμβολή του Ένγκελς στον μαρξισμό θα βρεθεί στις φιλοσοφικές του εργασίες, από τις οποίες ξεχωρίζουν το *Αντί-Ντίρινγκ* και η *Διαλεκτική της Φύσης*.

Στο *Αντί-Ντίρινγκ*, ο Ένγκελς υπερασπίστηκε επάξια τις βάσεις του διαλεκτικού υλισμού, ασκώντας πολεμική ενάντια στη μηχανιστική διαστρέβλωσή τους από τον Ντίρινγκ, έναν εκπρόσωπο του αστικού καθηγητικού «σοσιαλισμού». Αυτή η πολεμική ήταν ιδιαίτερα σημαντική, αν ληφθεί υπόψη ότι οι απόψεις του Ντίρινγκ υιοθετήθηκαν από τους ρεφορμιστές όπως ο Μπέρνσταϊν, χρησιμεύοντας ως θεωρητική βάση για τις απόψεις τους περί βαθμιαίας και ειρηνικής, κοινοβουλευτικής προσέγγισης στον σοσιαλισμό. Παρέχει έτσι όχι μόνο μια ανασκευή των θεωρητικών θεμελιών των ρεφορμιστικών δογμάτων (άρνηση της διαλεκτικής, εκλεκτικισμός) αλλά και μια απτή απόδειξη του πόσο λαθεμένη είναι η σύνδεση του Ένγκελς με τον ρεφορμισμό, η οποία έχει επιχειρηθεί συχνά από αριστεριστές διανοούμενους.

Η *Διαλεκτική της Φύσης*, γραμμένη στα 1873-86, περιέχει σημειώσεις του Ένγκελς σχετικά με την υλιστική διαλεκτική και τη διαλεκτικούυλιστική ερμηνεία των επιστημονικών θεωριών της εποχής, τις οποίες δεν μπόρεσε να επεξεργαστεί και να δημοσιεύσει ενόσω ζούσε. Μεγαλύτερο ενδιαφέρον ανάμεσά τους παρουσιάζουν τα αποσπάσματα για το πέρασμα από τον πίθηκο στον άνθρωπο, τη βιολογία (οι Μαρξ και Ένγκελς είχαν χαιρετίσει με ενθουσιασμό τη θεωρία του Δαρβίνου ως μια επιβεβαιώση της ιδέας της εξέλιξης στη βίωση) και την κοσμολογία, όπου προσεγγίζει σε μια αντίληψη συναφή με τη σύγχρονη θεωρία της Μεγάλης Εκρηξης, στην εκδοχή της του κυκλικού μοντέλου. Το γεγονός, ωστόσο, ότι οι φυσικές επιστήμες βρίσκονταν τότε ακόμη σε ένα πρώιμο στάδιο, είχε ως συνέπεια ο Ένγκελς να πέσει έξω σε ορισμένες προβλέψεις, όπως η θέση ότι οι πρωτεΐνες είναι ο αποκλειστικός φορέας της ζωής, απλοποιώντας τα προβλήματα της διαλεκτικής της φύσης. Αυτά τα λάθη του αξιοποιήθηκαν αργότερα από τους σταλινικούς δογματιστές, αποτελούν όμως εξαιρέσεις και σε καμιά περίπτωση δεν δικαιολογούν τη σύνδεση του Ένγκελς με τον δογματισμό, επίσης αρκετά συνήθη στην αστική ιδεολογία.

Συνολικά ο Ένγκελς υπήρξε ένας μεγάλος διανοητής, συνθεμελιωτής του επιστημονικού σοσιαλισμού στο πλευρό του Μαρξ. Αξιόλογοι βιογράφοι του όπως ο Γκούσταβ Μάγιερ υπογράμμισαν εύστοχα ως γνωρίσματά του τη φιλομάθεια, την έλλειψη προσωπικής φιλοδοξίας και το αυτοκριτικό πνεύμα του, που του επέτρεπαν να εκτιμά τις ελλείψεις του και να διορθώνει αδυναμίες και λάθη. Το έργο του αντιπροσωπεύει ένα ορόσημο στην ανάπτυξη του μαρξισμού και έναν διαρκή οδηγό στα ζητήματα του ταξικού αγώνα ως την τελική νίκη του προλεταριάτου.

(*) Βλ. τις *Αρχές* στο παράρτημα της συλλογής δοκιμίων των Λένιν και Τρότσκι για τους Μαρξ-Ένγκελς 170 χρόνια από το *Μανιφέστο του Κομμουνιστικού Κόμματος*, εκδ. Εργατική Πάλη.

* Ο Χρήστος Κεφαλής είναι μέλος της ΣΕ της Μαρξιστικής Σκέψης. Πρόσφατα κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Τόπος το βιβλίο του *Φρίντριχ Ένγκελς. Διαλεκτά Κείμενα*.

Η ελληνική επανάσταση του 1821 (μέρος δ')

> συνέχεια από το οπισθόφυλλο

Οι πολιτικές φατρίες καταπολεμούσαν η μία την άλλη και τα κομματικά πάθη - που αντικατόπτριζαν τα αντικρουόμενα ταξικά συμφέροντα - οδήγησαν στη γενίκευση του Εμφυλίου. Σε όλη την Πελοπόννησο άρχιζαν κιόλας οι μικροσυμπλοκές, που σε κάποιες περιπτώσεις κατέληξαν και σε αιματηρές συγκρούσεις. Οι αιτίες του Εμφυλίου ήταν οι διαμάχες για το μοίρασμα των εθνικών προσόδων και την κατάκτηση της εξουσίας. Την ίδια περίοδο, μαθεύτηκε πως στη Ζάκυνθο έφτασε η πρώτη δόση του βρετανικού δανείου, με αποτέλεσμα οι φασαρίες και οι συγκρούσεις να φτάσουν στο απόγειό τους. Τότε, οι κοτζαμπάσηδες, συνέπραξαν με τον Κολοκοτρώνη για να πάρουν την εξουσία από τους αστούς. Μάλιστα, σε προσπάθεια διαπραγματεύσεων για συμφιλίωση των αντίπαλων τάσεων, το κόμμα του Κολοκοτρώνη απείλησε ανοιχτά να καταλύσει το πολίτευμα και να επιβάλει στρατιωτική δικτατορία (γκοβέρνο μιλιτάρε).

Σε μια ύστατη προσπάθεια για ανακωχή στις εμφυλιοπολεμικές συγκρούσεις και έπειτα από νέες διαπραγματεύσεις, οι κοτζαμπάσηδες της Πελοποννήσου έδωσαν τα χέρια με τους νησιώτες και τους Ρουμελιώτες, αφήνοντας τον Κολοκοτρώνη εκτεθειμένο και αναγκασμένο να υποκύψει. Όπως όμως ήταν φυσικό, αυτή η συμμαχία ήταν καταδικασμένη να διαλυθεί, καθώς τα ταξικά τους συμφέροντα ήταν ασυμβίβαστα. Τον Οκτώβριο του 1824 έγινε εκλογή του νέου νομοτελεστικού σώματος, στο οποίο επικράτησαν και πάλι οι νησιώτες και οι Ρουμελιώτες. Έτσι, οι κοτζαμπάσηδες, φανερά δυσανεκτικοί, συμφώνησαν και πάλι με τον Κολοκοτρώνη για να ξεκινήσει ανταρσία ενάντια στην κυβέρνηση. Σταμάτησαν να πληρώνουν τους φόρους και διακήρυξαν πως δεν αναγνωρίζουν την κυβέρνηση. Ο Κολοκοτρώνης, ως αρχηγός της νέας ανταρσίας, κινήθηκε προς την Τρίπολη, ενώ ο Λόντος και ο Νοταράς κινήθηκαν για να καταλάβουν το κάστρο της Ακροκορίνθου.

Ενώ λοιπόν η κυβέρνηση κλονιζόταν και αδυνατούσε να αντιμετωπίσει τη νέα κατάσταση, ένα άλλο μέλος της, που είχε δείξει αρκετές ικανότητες, ο Κωλέττης, ανέλαβε τη διαχείρισή της. Χωρίς δισταγμό, ενήργησε άμεσα και αποφασιστικά, φέρνοντας στην Πελοπόννησο τα ρουμελιώτικα στρατεύματα για να χτυπήσουν τους στασιαστές. Ύστερα από αρκετές ένοπλες συγκρούσεις, οι Ρουμελιώτες επικράτησαν. Μάλιστα, σε αυτή την εμφύλια σύρραξη ο Πάνος Κολοκοτρώνης σκοτώθηκε, ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης πιάστηκε αιχμάλωτος μαζί με τους πιο ισχυρούς κοτζαμπάσηδες, ενώ οι υπόλοιποι στασιαστές κατέφυγαν κρυφά στα Επτάνησα. Έτσι, το στασιαστικό κίνημα των κοτζαμπάσηδων, αφού πνίγηκε στο αίμα, έλαβε τέλος. Αυτός ο ένοπλος αλληλοσπαραγμός δεν ήταν τίποτα άλλο παρά ένοπλη πάλη των τάξεων, κατά την οποία οι ολιγαρχικοί και οι αστικές δυνάμεις πολέμησαν για την κατάκτηση της εξουσίας.

Η Γ' Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας και η αναζήτηση του Κυβερνήτη

Η ταραχώδης περίοδος του Εμφυλίου είχε αφήσει σημαντικές πληγές πίσω της, οι οποίες έπρεπε να διευθετηθούν μέσα από μια νέα Εθνοσυνέλευση. Η προηγούμενη Εθνοσυνέλευση του Άστρους είχε ορίσει ότι η Γ' Εθνοσυνέλευση θα γινόταν το 1824. Όμως, λόγω του Εμφυλίου, η σύγκλησή της αναβλήθηκε για τις 6 Απριλίου 1826, στην Επίδαυρο, αλλά τελικά αναβλήθηκε και πάλι λόγω της πτώσης του Μεσολογγίου. Εν κατακλείδι, αποφασίστηκε ότι ο τόπος σύγκλησης της Γ' Εθνοσυνέλευσης θα ήταν η Τροιζήνα, τον Μάρτιο του 1827. Και αυτή τη φορά επικράτησαν οι δημοκρατικές ιδέες, γεγονός που δυσανέστησε τους ολιγαρχικούς, καθώς ήθελαν να καθιερωθεί το βυζαντινό δίκαιο και όχι ο γαλλικός αστικός κώδικας.

Ως προς το εμπορικό δίκαιο, δεν υπήρξε κάποια αντίδραση, διότι είχε ήδη καθιερωθεί προ πολλού η γαλλική εμπορική νομοθεσία. Το ενδιαφέρον των κοτζαμπάσηδων επικεντρώθηκε στο λεγόμενο αστικό δίκαιο, που προστάδωνε την ιδιοκτησία και καθιέρωνε τις βασικές αρχές του οικογενειακού και κληρονομικού δικαίου. Παράλληλα, άνοιξε μια αρκετά μεγάλη συζήτηση για την ανάθεση της διακυβέρνησης της Ελλάδας σε κάποιον ξένο ηγεμόνα και, έπειτα από αρκετές προτάσεις, ο Ιωάννης Καποδίστριας (πρώην υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας) ψηφίστηκε πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας. Επίσης, κατά την Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας, διατυπώθηκε και η πρόταση πως το μελλοντικό δίκαιο θα είχε ως βάση τη γαλλική νομοθεσία.

Τελικά, αυτό δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ, καθώς ο Καποδίστριας, μετέπειτα, όχι μόνο ανέστειλε το Σύνταγμα της Τροιζήνας και κυβέρνησε δικτατορικά την επαναστατημένη Ελλάδα, αλλά και ως προς το αστικό δίκαιο επέλεξε να ικανοποιήσει κυρίως τα συμφέροντα των προεστών και του ανώτερου κλήρου...

Η Ελληνική επανάσταση του 1821 (μέρος δ')

Οι πολιτικές συγκρούσεις και οι εμφύλιοι πόλεμοι κατά τη διάρκεια της επανάστασης

■ Καρβούνης Γρηγόρης

Ηδη από τον Μάρτιο του 1821, άρχισαν να εμφανίζονται ανυπέβλητες ταξικές διαφοροποιήσεις και εντάσεις σχετικά με τον χαρακτήρα της επανάστασης και τη μορφή του πολιτεύματος. Οι μέχρι πρότινος πολέμοι του ξεσηκωμού, οι κοτζαμπάσηδες και οι ολιγαρχικοί του Μωριά (Πελοπόννησος), παρακάμπτοντας πλήρως τη Φιλική Εταιρεία, θέλησαν να αρπάξουν την εξουσία, ως αυτόκλητοι ηγεμόνες των Ελλήνων και των χριστιανών της επαναστατημένης Ελλάδας. Θεώρησαν λοιπόν ότι, με βάση τις εξελίξεις, θα μπορούσαν όχι μόνο να παγιώσουν την εξουσία τους, αλλά και να τη διευρύνουν σημαντικά, καθιστώντας τους εαυτούς τους απόλυτους κυρίαρχους στην περιοχή.

Έτσι, χωρίς τη συμμετοχή του λαού και των οπλαρχηγών, στις 23 Μαρτίου 1821, οι προεστοί της Μάνης συγκεντρώθηκαν στην Καλαμάτα και συνέστησαν τη Μεσσηνιακή Γερουσία, που θα αναλάμβανε τα καθήκοντα της πρώτης τοπικής διοίκησης, με πρόεδρο τον μπέη της Μάνης Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη. Δύο μήνες αργότερα, στη Μονή των Καλτεζών στην Αρκαδία, πραγματοποιήθηκε ευρύτερη συνέλευση με τους περισσότερους πρόκριτους της Πελοποννήσου, η οποία δημιούργησε την Πελοποννησιακή Γερουσία, με πρόεδρο πάλι τον ίδιο. Το γεγονός όμως ότι σε αυτές τις συνελεύσεις δεν υπήρχε αντιπροσώπευση και συμμετοχή από τα φτωχά και μεσαία στρώματα σήκωσε θύελλα εντάσεων και διαμαρτυριών, με αποτέλεσμα να μετατραπεί στις 6 Ιουνίου από Γερουσία σε Κεντρική Αρχή, με πενταμελές Συμβούλιο.

Παράλληλα, και στη Στερεά Ελλάδα πραγματοποιήθηκαν τον Νοέμβριο του ίδιου χρόνου άλλες δύο τοπικές συνελεύσεις, η μία στο Μεσολόγγι, που ονομάστηκε Συνέλευση της Δυτικής Στερεάς, και η άλλη στα Σάλωνα (Αμφισσα), που πήρε το όνομα Άρειος Πάγος της Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.

Όπως ήταν φυσικό, οι παραπάνω κινήσεις από τους κοτζαμπάσηδες προκάλεσαν την έντονη αντίδραση της Φιλικής Εταιρείας και όλων των προοδευτικών στοιχείων. Δεν μπορούσαν σε καμία περίπτωση να γίνουν δεκτές, ούτε η συνέχιση του τοπικιστικού κατακερματισμού της πολιτικής ηγεσίας, καθώς στόχος των Φιλικών ήταν η ενοποίησή της σε ενιαία Διοίκηση, ούτε η αυταρχική επιβολή και αυτοανακήρυξη των ολιγαρχικών ως μοναδική εξουσία, χωρίς τη γνώμη των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Η απάντηση των Φιλικών και του Δημήτριου Υψηλάντη σε αυτή την πρόκληση ήταν η πρόταση σύγκλησης Εθνικής Συνέλευσης. Αυτή προκάλεσε σημαντικές αντιδράσεις στους συντηρητικούς κύκλους, οι οποίοι άρχισαν να κατηγορούν ανοιχτά τη Φιλική Εταιρεία πως ήταν ανθελληνική και αντεθνική οργάνωση και πως διαπνεόταν από τις ιδέες του ιακωβινισμού και της Γαλλικής Επανάστασης.

Η Α' Εθνοσυνέλευση στην Πιάδα (Νέα Επίδαυρος)

Μετά τις έντονες αντιδράσεις της Φιλικής Εταιρείας και τη σφοδρή πίεση που άσκησε η κινητοποίηση των φτωχών λαϊκών μαζών, οι κοτζαμπάσηδες, οι Κουντουριώ-

τηδες (πλοιοκτήτες της Ύδρας) και οι Φαναριώτες αναγκάστηκαν να δεχτούν τη συγκρότηση Εθνικής Συνέλευσης. Στην περίοδο πριν την Εθνοσυνέλευση, εμφανίστηκε ξεκάθαρα ένας ταξικός διχασμός στην επαναστατημένη Ελλάδα, που προκλήθηκε κυρίως λόγω της διένεξης των ολιγαρχικών (κοτζαμπάσηδες, Φαναριώτες) με τους προοδευτικούς (οπλαρχηγοί, Φιλική Εταιρεία). Οι οπλαρχηγοί φανερά πια έβριζαν τους κοτζαμπάσηδες και τους αποκαλούσαν «τουρκολάτρες», ενώ οι κοτζαμπάσηδες από την άλλη αποκαλούσαν τους οπλαρχηγούς «κλέφτες». Παρ' όλη όμως την ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα που είχε διαμορφωθεί, και οι δύο πλευρές εργάζονταν για τις εκλογές και τελικά προχώρησε η διαδικασία της εκλογής των τοπικών αντιπροσώπων, που έπειτα από αρκετές κωλυσιεργίες συνήλθαν στο χωριό Πιάδα ή Πεδιάδα της Αργολίδας, στις 20 Δεκεμβρίου 1821. Οι συζητήσεις ξεκίνησαν ουσιαστικά στις 22 Δεκέμβρη και λόγω των έντονων καβγάδων και αψιμαχιών των διαφορετικών στρατοπέδων κράτησαν αρκετές μέρες. Μετά την Εθνοσυνέλευση, το χωριό Πιάδα μετονομάστηκε σε Νέα Επίδαυρος.

Στις 28 Δεκέμβρη, η Πελοποννησιακή Γερουσία εξέδωσε καταστατικό χάρτη για τον εαυτό της, παρακάμπτοντας τους υπόλοιπους, και λίγο έλειψε να διαλυθεί η Εθνοσυνέλευση. Τελικά, μετά από την πίεση των Φιλικών, των οπλαρχηγών και του λαού, οι ολιγαρχικοί υποχώρησαν και, ύστερα από πολλές συζητήσεις και διαφωνίες, εγκρίθηκε το νέο πολίτευμα, που ήταν βασιμμένο σε δημοκρατικές αρχές. Παράλληλα όμως, ο Μαυροκορδάτος και οι νησιώτες πρόκριτοι πέρασαν ψήφισμα, το οποίο προέβλεπε την αποκλήρυξη των αστικοδημοκρατικών ιδεών της Φιλικής Εταιρείας, προκειμένου να εξευμενιστούν οι ξένες δυνάμεις, που τότε είχαν ανοιχτό μέτωπο ενάντια στον ιακωβινισμό και τους Καρμπονάρους. Τέλος, ίσως μία από τις σημαντικότερες διατάξεις που ψηφίστηκαν στην Εθνοσυνέλευση της Επίδαυρου, μετά τη διάκριση των εξουσιών, την ισότητα των πολιτών και την ανεξίτηρησεία, ήταν η απόφαση να χαρακτηριστούν όλα τα κατασχεθέντα τούρκικα αγροκτήματα ως εθνικές γαίες, παρά και ενάντια στις βλέψεις των ολιγαρχικών και ορισμένων κλεφταρματολών, που τις εποφθαλιούσαν και γι' αυτό πρότειναν την εκποίηση τους.

Η πορεία προς τη Β' Εθνοσυνέλευση του Άστρους Κυνουρίας

Η περίοδος μετά την Α' Εθνοσυνέλευση χαρακτηρίζεται από ταραχώδη γεγονότα, εντάσεις, καβγάδες και αρκετά μεγάλη πόλωση στο εσωτερικό των κοινωνικών δυνάμεων της επαναστατημένης Ελλάδας. Αυτή η ανώμαλη και τεταμένη κατάσταση δεν είχε μόνο εσωτερικά ελαττήρια, αλλά έκρυβε αντιθέσεις βαθύτερης σημασίας. Από τη μία οι προύχοντες διεκδικούσαν την απόλυτη εξουσία, από την άλλη οι οπλαρχηγοί (π.χ. Κολοκοτρώνης, Ανδρούτσος, Γκούρας, Καραϊσκάκης κ.ά.) όχι μόνο δεν χώνευαν τους προύχοντες, αλλά ταυτόχρονα διεκδικούσαν την απόλυτη εξουσία για τον εαυτό τους. Παράλληλα, οι μεγάλοι καραβοκύρηδες των τριών νησιών (Σπέτσες, Ύδρα, Ψαρά) συνεργάζονταν με τους οπλαρχηγούς της Ρούμελης (Στερεά Ελλάδα) προκειμένου να αντιταχθούν στους κοτζαμπάσηδες του Μωριά, που κρατούσαν πάντα εχθρική στάση απέναντι σε κάθε κυβερνητική πράξη και ενέργεια που είχε σκοπό να προστατεύσει τα συμφέροντα των μεσαίων αγροτών, των καπεταναίων και των φτωχών.

Έτσι, ουσιαστικά διαμορφώθηκαν τρία βασικά κόμματα, τα οποία αντιστοιχούσαν σε τρεις ισχυρές κοινωνικές ομάδες: των στρατιωτικών, των κοτζαμπάσηδων και των μεγάλων καραβοκυραίων. Συγκεκριμένα, το τελευταίο, υπό την ηγεσία του συντηρητικού Φαναριώτη Μαυροκορδάτου (δηλωμένος αγγλόφιλος) και των Κουντουριώτηδων, υπεράσπιζε τα συμφέροντα του εμπορικού και εφοπλιστικού κεφαλαίου, γι' αυτό ήρθε σε σύγκρουση με τους κοτζαμπάσηδες του Μωριά, που όχι μόνο ήταν φανατικοί τοπικιστές, αλλά και εποφθαλιούσαν για λογαριασμό τους τα

πρώην τούρκικα τσιφλίκια. Οι βλέψεις των νησιωτών, αντίστοιχα, στόχευαν στη δημιουργία ενός ανεξάρτητου, ενιαίου, συγκεντρωτικού αστικού κράτους, που θα διέλυε τα προνόμια που κατείχαν μέχρι τότε οι κοτζαμπάσηδες λόγω της οθωμανικής εξουσίας. Παράλληλα όμως, γνώριζαν ότι δεν μπορεί να υπάρξει ανεξάρτητο κράτος χωρίς τους ένοπλους της Πελοποννήσου και τα πλούσια εδάφη τους, τα οποία μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως εγγυήσεις για τα βρετανικά δάνεια. Στόχος τους ήταν ο σχηματισμός μιας αστικής κεντρικής κυβέρνησης.

Καθώς όμως η κεντρική διοίκηση, υπό την ηγεσία των καραβοκυραίων, αδυνατούσε να επιβάλει πλήρως τα σχέδιά της και έβρισκε εμπόδιο τις βλέψεις των ολιγαρχικών της Πελοποννήσου, αναγκάστηκε να καλέσει δεύτερη Εθνοσυνέλευση.

Η απόφαση για τη σύγκληση της Β' Εθνοσυνέλευσης στο Άστρος Κυνουρίας επιδοκμάστηκε από όλα τα κόμματα. Μέχρι και οι κοτζαμπάσηδες συμφωνούσαν, γιατί πίστευαν ότι θα κατάφερναν να καταργήσουν τους δημοκρατικούς θεσμούς του Συντάγματος της Επίδαυρου και να ψηφίσουν νέο, «απολυταρχικό» πολίτευμα. Γνωρίζοντας τα παραπάνω, ο Αναγνωσταράς, αντιπροσωπεύοντας τα λαϊκά στοιχεία, ήρθε σε συνεννόηση με τον παραμερισμένο από τους κοτζαμπάσηδες Κολοκοτρώνη με σκοπό να ξεπαστρέψουν τους κοτζαμπάσηδες, αλλά τελικά ο Κολοκοτρώνης αρνήθηκε.

Στις 29 Μάρτη 1823 ξεκίνησαν στο Άστρος οι συνεδριάσεις της Β' Εθνοσυνέλευσης. Όλοι οι παρευρισκόμενοι υποχρεώθηκαν να υπογράψουν πρωτόκολλο πως θα αναγνώριζαν όλες τις αποφάσεις της Συνέλευσης, όποιες κι αν ήταν. Καθοριστικό ρόλο έπαιξε ο πανίσχυρος τότε, έπειτα από τη νίκη του στα Δερβενάκια, Κολοκοτρώνης, ο οποίος ανάγκασε τους κοτζαμπάσηδες να δεχτούν όχι μόνο τη συνεργασία με τους νησιώτες και τον Μαυροκορδάτο, αλλά και να υποσχεθούν την αποπληρωμή των πολεμικών εξόδων των νησιών, που καθυστέρουσε.

Παράλληλα, οι νησιώτες, επιδιώκοντας την αποδυνάμωση των οπλαρχηγών της Πελοποννήσου και της Ρούμελης, κατάργησαν τον θεσμό της αρχιστρατηγίας (που μέχρι τότε κατείχε ο Κολοκοτρώνης στην Πελοπόννησο και ο Ανδρούτσος στη Στερεά Ελλάδα), ανέθεσαν τη διοίκηση του αγώνα στο Εκτελεστικό Σώμα και αποφάσισαν τη συγκρότηση τακτικού στρατού, δίνοντας δικαίωμα ανάληψης δημοσίων αξιωματικών σε πιστούς και άλλων χριστιανικών δογμάτων (δινόταν έτσι η δυνατότητα στρατολόγησης ευρωπαϊών αξιωματικών). Τελικά, ο Κολοκοτρώνης αποδέχτηκε τη θέση του αντιπροέδρου του Εκτελεστικού Σώματος. Αυτή η συμφωνία αποτέλεσε ουσιαστικά κομμάτι μιας γενικότερης συμπαράταξης σημαντικών πρώην κλεφτών με τους κοτζαμπάσηδες.

Οι εμφύλιοι πόλεμοι του 1823-1825

Τη θρυαλλίδα της εμφύλιας σύρραξης άναψαν οι στρατιωτικοί. Αυτοί πρώτοι εναντιώθηκαν στο νέο πολίτευμα, με επικεφαλής τον Κολοκοτρώνη. Αφορμή για το ξέσπασμα του Εμφυλίου αποτέλεσε ο νόμος 21 της 19^{ης} Γενάρη του 1823, με τον οποίο το Ναύπλιο γινόταν πρωτεύουσα της επαναστατημένης Ελλάδας. Οι στρατιωτικοί, όμως, δεν ήθελαν να παραδώσουν τα κάστρα και τις κτήσεις τους. Συγκεκριμένα, η οικογένεια του Κολοκοτρώνη κρατούσε το Παλαμήδι, το Μπούρτζι και την Ακροναυπλία και προφανώς δεν ήταν διατεθειμένοι να τα παραχωρήσουν στην κυβέρνηση. Τον Σεπτέμβρη του 1823, όταν η κυβέρνηση προσπάθησε να μεταβεί στο Ναύπλιο, βρήκε εμπόδιο τον Πάνο Κολοκοτρώνη (γιος του Θεόδωρου), που ήταν φρούραρχος του Ναυπλίου. Αυτός αρνήθηκε να συμμορφωθεί με την κυβερνητική εντολή και έστειλε αμέσως τους άνδρες του να εμποδίσουν τους κυβερνητικούς να μπουν στο Ναύπλιο. Ο Εμφύλιος μόλις είχε αρχίσει.

> συνέχεια στη σελ. 15

